

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA ÚSTECKÉHO KRAJE

**DOPROVODNÝ DOKUMENT
STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY
NA ÚZEMÍ ÚSTECKÉHO KRAJE
NA OBDOBÍ 2017 – 2021**

Ústí nad Labem – aktualizace 2020

Obsah

1 ÚVOD	1
2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE	2
2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji	2
2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2019	7
2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR	9
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti	10
2.2.3 Oběti trestné činnosti	12
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti	12
2.3.1 Majetková kriminalita	12
2.3.2 Násilná kriminalita	13
2.3.3 Mravnostní kriminalita	14
2.3.4 Drogová kriminalita	15
2.3.5 Přestupky	15
2.3.6 Bezpečnost silničního provozu	15
2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje	16
2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji	18
2.5.1 Okres Děčín	18
2.5.2 Okres Chomutov	20
2.5.3 Okres Litoměřice	21
2.5.4 Okres Louny	22
2.5.5 Okres Most	24
2.5.6 Okres Teplice	25
2.5.7 Okres Ústí nad Labem	26
2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2019 v porovnání s rokem 2018	28
2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji	33
2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2019	34
3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	36
3.1 Základní demografické údaje	36
3.2 Vývoj počtu obyvatel	36
3.3 Věková struktura obyvatelstva	37
3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva	38
3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje	39
3.6 Průmysl v regionu	39
3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost	39
3.8 Školství	41
3.9 Sociální služby a zdravotnictví	41
3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)	42
3.10.1 Děti a mladiství	42
3.10.2 Dospělí	61
4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	64
4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR	64
4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020	66
4.1.3 Typy projektů prevence kriminality	68
4.1.4 Policie ČR	73
4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	76
4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování	76
4.2.2 Financování sociálních služeb	79
4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ	79
4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI	80
4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	82
4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči	83
4.5.2. Programy vyhlašované MŠMT	83
4.6 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY	85
4.6.1 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity	86
4.6.2 Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity	87
4.6.3 Agentura pro sociální začleňování	88

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY	89
4.8 ÚSTECKÝ KRAJ	91
4.8.1 Odbor sociálních věcí	91
4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	92
4.8.3 Městské či obecní policie	93
4.9 NADACE A NADAČNÍ FONDY	93
5 VÝSLEDKY A SHRNU TÍ	93
6 ZÁV ĚR	96
Seznam použ ité literatury	97
Internetové zdroje	97
Seznam použitých zkratk	98
Seznam tabulek	99
Seznam grafů	100
PŘÍLOHA	101

1 ÚVOD

Vláda ČR dne 25. 1. 2016 usnesením č. 66 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 (dále jen Strategie PK ČR), která plní funkci základního strategického dokumentu preventivní politiky státu. Systém prevence kriminality je v novém strategickém dokumentu členěn do tří úrovní, stejně jako v předchozím dokumentu: republikové, krajské a lokální.

Kraje koordinují preventivní aktivity na svém území. Zároveň je kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj plánuje preventivní aktivity na svém území a zároveň pomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

Na realizaci aktivit prevence kriminality může kraj a obce obdržet finanční dotaci ze státního rozpočtu na základě předložených projektů obcí a kraje v Programu PK MV pro konkrétní rok. V roce 2019 bylo v rámci Ústeckého kraje podáno 35 projektů z 20 měst a obcí. Ústecký kraj podal 1 projekt. Celkem bylo žádáno o 12.994.664 Kč, a to včetně dalších 6 víceletých projektů, které byly podány v předchozích letech. Celkem bylo podpořeno 29 nově podaných projektů a 6 pokračujících projektů obcí a měst, dále byl podpořen 1 projekt Ústeckého kraje. Aby kraj a obce mohly finanční prostředky na program prevence kriminality čerpat, je třeba, aby splnily podmínky nastavené Strategií PK ČR. Mezi hlavní podmínky kraje patří zpracovat strategii prevence kriminality. Ústecký kraj má zpracovaný strategický dokument na období pěti let – Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017 – 2021. Součástí tohoto dokumentu je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza, tím jsou vytvořeny podmínky pro organizaci systému krajské úrovně prevence kriminality.

Strategie prevence kriminality kraje je základním dokumentem rozvoje prevence kriminality na území kraje. Vychází přitom z priorit a strategických cílů PK ČR, platné legislativy, ale i ze zkušeností odborníků z řad veřejných institucí, poskytovatelů sociálních služeb a jiných subjektů, které působí v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.

Podkladovým materiálem pro tvorbu tohoto strategického dokumentu a preventivních programů je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Ta je rozdělena na tři části:

1. **analýza kriminality v kraji** – rozbor vývoje trestné činnosti na území kraje a v jednotlivých lokalitách kraje, rozbor kriminality podle jednotlivých druhů trestné činnosti, pachatelů a obětí,
2. **socio-demografická analýza** – rozbor vybraných ukazatelů kraje – vývoj nezaměstnanosti, vzdělanostní struktura obyvatelstva a jiné. Pozornost je zaměřena především na analýzu vybraných skupin **obyvatelstva ohrožených sociálním vyloučením**,
3. **institucionální analýza pro oblast prevence kriminality** se zaměřuje na činnost subjektů působících na poli prevence kriminality a prevence sociální (orgány státní správy, samosprávy, neziskového a komerčního sektoru). Rozbor byl rozdělen **podle působnosti jednotlivých resortů ministerstev** a jiných centrálních orgánů (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky). Byl proveden přehled dotačních titulů jednotlivých resortů, ze kterých jsou financovány preventivní aktivity. Větší pozornost byla věnována vybraným sociálním službám, jako hlavním nositelům aktivit sociální prevence.

Aktualizaci Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje provedla Pracovní skupina pro prevenci kriminality Ústeckého kraje složená ze zástupců institucí veřejné správy působících v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Tato pracovní skupina zpracovala také Strategii prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2017 – 2021 (dále jen Strategie kraje).

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje – aktualizace 2020 vychází ze Zprávy o bezpečnostní situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území Ústeckého kraje za rok 2019 ve srovnání s rokem 2018, která je vydávána Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje a dále vychází ze Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2019 vydávanou Ministerstvem vnitra České republiky.

2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE

2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji

Nejvyšší podíl na počtu trestných činů v absolutních číslech má hlavní město Praha (49 863), následují kraje Moravskoslezský (23 885), Středočeský (20 428), a Jihomoravský (19 757). Nejnižším počtem trestných činů v absolutních číslech jsou zatíženy kraje Vysočina, Pardubický a Karlovarský kraj (viz tabulka 1).

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích do roku 2018 byl opět obdobný, a sice s klesajícím trendem. V roce 2019 došlo naopak téměř ve všech krajích (výjimkou je Liberecký kraj) k nárůstu evidované trestné činnosti ve srovnání s rokem 2018. K největšímu nárůstu absolutního počtu trestných činů došlo v Praze a Středočeském kraji. Dle statistiky k 31. 12. 2019 narostl počet zjištěných trestných skutků v Ústeckém kraji v roce 2019 oproti roku 2018 o 539 činů na 17 099 trestných činů.

Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel (tzv. indexace), pak na prvním místě zůstává tradičně hl. m. Praha (379,16 trestných činů), kterou s velkým odstupem následují kraje – **Ústecký (208,40 tr. činů)** a Moravskoslezský (198,80 tr. č.). Skladba i pořadí krajů, které jsou nejvíce zatíženy trestnou činností, zůstává v průběhu sledovaných let obdobná. Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Zlínský (106,14 tr. činů), Pardubický (108,14 tr. činů) a Vysočina (108,71 trestných činů). I zde platí, že skladba nejméně zatížených krajů zůstává stejná.

Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita a možnosti odhalování v nových oblastech (např. oblast trestných činů v kyberprostoru) a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2018 a 2019 a meziroční změna vývoje

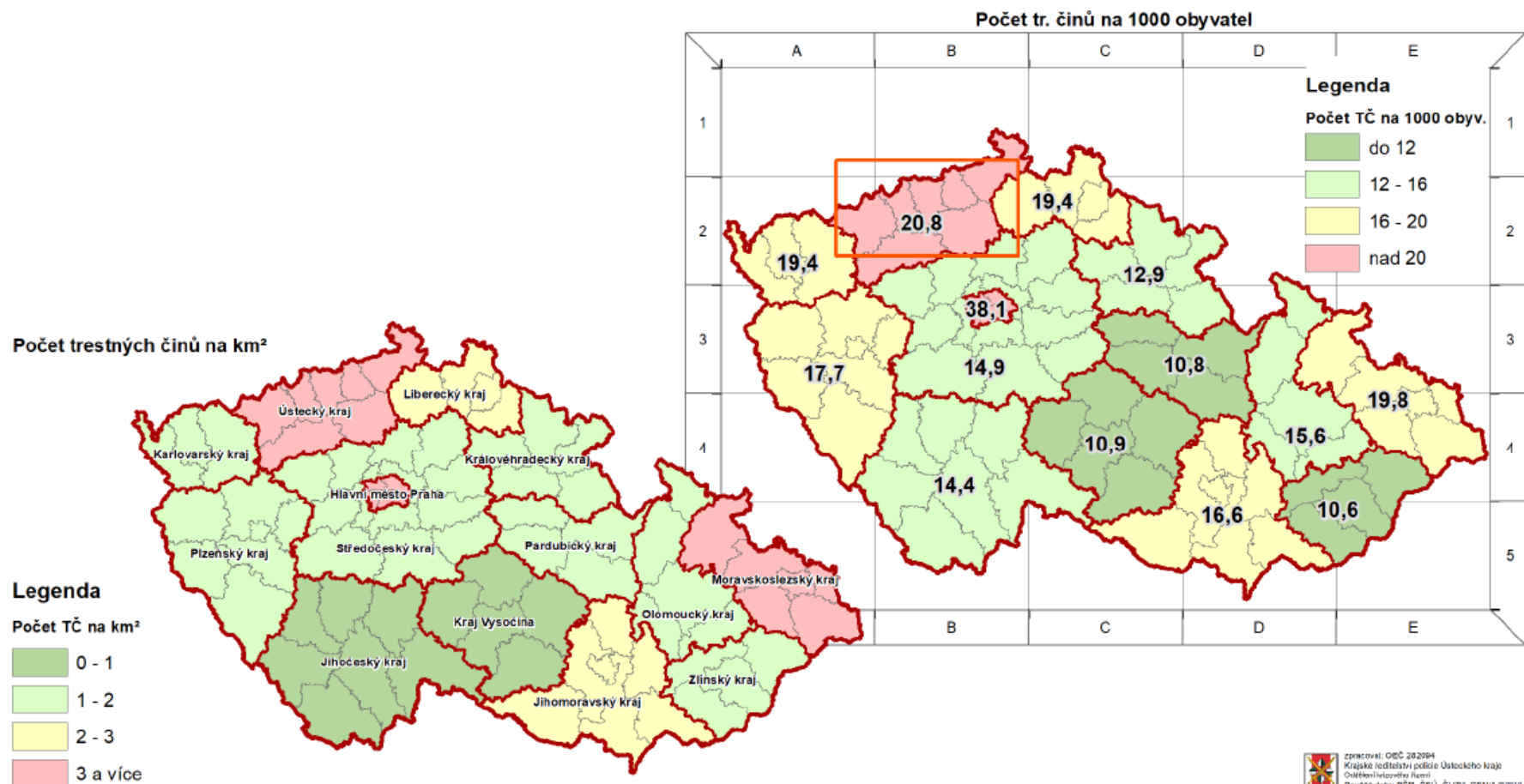
KRAJ	Počet obyvatel		Celková TČ – abs. Počet			Index TČ na 10 tis. obyvatel			pořadí dle indexu 2019
	Střední hodnota roku 2019	změna proti roku 2018	2018	2019	změna – 19-18	2018	2019	změna –19-18 (index)	
ČR	10 668 641	58 586	192 405	199 221	+6 816	181,08	186,74	+5,66	
Praha	1 315 076	20 563	47 601	49 863	+2 262	365,84	379,16	+13,32	1.
Středočeský	1 377 179	24 384	19 210	20 428	+1 218	141,17	148,33	+7,16	9.
Jihočeský	643 176	2 980	8 861	9 229	+368	138,27	143,50	+5,23	10.
Plzeňský	587 410	6 594	9 923	10 324	+401	170,34	175,75	+5,41	6.
Karlovarský	294 794	-892	5 034	5 735	+701	170,51	194,54	+24,03	4.
Ústecký	820 481	-599	16 560	17 099	+539	201,84	208,40	+6,56	2.
Liberecký	442 943	1 643	9 065	8 572	-493	205,25	193,52	-11,73	5.
Královéhradecký	551 165	76	6 723	7 132	+409	122,10	129,40	+7,30	11.
Pardubický	521 199	2 862	5 558	5 636	+78	107,07	108,14	+1,07	13.
Vysočina	509 411	495	5 312	5 538	+226	104,34	108,71	+4,37	12.
Jihomoravský	1 189 479	6 272	19 562	19 757	+195	165,17	166,10	+0,93	7.
Olomoucký	632 156	-1 022	9 332	9 838	+506	147,54	155,63	+8,09	8.
Moravskoslezský	1 201 431	-4 455	23 465	23 885	+420	194,84	198,80	+3,96	3.
Zlínský	582 741	-315	6 199	6 185	-14	106,35	106,14	-0,21	14.

Zdroj: KŘPČR ÚK a MV ČR, 2020

Kriminalita na území ČR v roce 2019

počty trestných činů na obyvatele a území

Krajská ředitelství policie v ČR															
	ČR	KŘP-A	KŘP-S	KŘP-C	KŘP-P	KŘP-K	KŘP-U	KŘP-L	KŘP-H	KŘP-E	KŘP-J	KŘP-B	KŘP-M	KŘP-Z	KŘP-T
rozloha	78 868	496	11 016	10 057	7 561	3 314	5 335	3 163	4 759	4 519	6 796	7 195	5 267	3 963	5 427
obyvatel	10 649 800	1 308 632	1 369 332	642 133	584 672	294 896	820 789	442 356	551 021	520 316	509 274	1 187 667	632 492	582 921	1 203 299
trestné činy	199 221	49 863	20 428	9 229	10 324	5 735	17 099	8 572	7 132	5 636	5 538	19 757	9 838	6 185	23 885
na 1000 obyvatel	18,7	38,1	14,9	14,4	17,7	19,4	20,8	19,4	12,9	10,8	10,9	16,6	15,6	10,6	19,8
na km ²	2,5	100,5	1,9	0,9	1,4	1,7	3,2	2,7	1,5	1,2	0,8	2,7	1,9	1,6	4,4

V Ústeckém kraji došlo v roce 2019 k nárůstu trestné činnosti. **Kriminalita v Ústeckém kraji meziročně stoupla o 3,2 %.** V předcházejících letech přitom byl zaznamenáván v Ústeckém kraji, stejně jako u většiny ostatních krajů ČR, pokles trestné činnosti (v roce 2017 pokles činil 4,6 %, roce 2016 byl zaznamenán pokles téměř 13 % a v roce 2015 dokonce 19 %). V tabulce č. 1 je zaznamenán absolutní počet zjištěných trestných činů v roce 2019 v krajích, v našem kraji 17 099, dále index trestných činů na 10 tisíc obyvatel (Ústecký kraj - 208,4), který umožňuje porovnání v rámci jednotlivých lokalit, dále jsou zde zaznamenány změny oproti předcházejícímu roku a také pořadí krajů v České republice. Lze konstatovat, že v roce 2019 zaznamenaly všechny kraje, vyjma Karlovarského a Zlínského, nárůst počtu trestných činů na svých územích. Ústecký kraj je v rámci indexového porovnání druhým krajem s nejvyšším počtem trestných činů (za Prahou).

Pokud se podíváme na vývoj kriminality (zjištěné) v Ústeckém kraji, lze konstatovat, že do roku 2010 kriminalita klesala, v roce 2011 mírně vzrostla. Rok 2012 se pak vyznačoval poklesem kriminality ve všech krajích ČR, aby v roce 2013 opět zjištěný počet trestných činů narostl. Tento nárůst byl ovlivněn amnestií na počátku tohoto roku. Od roku 2014 docházelo každoročně k poklesu nápadu trestné činnosti. **Od roku 2011 do roku 2018 Ústecký kraj zaznamenal více než čtyřicetiprocentní pokles trestné činnosti. V roce 2019 byl zaznamenán asi tříprocentní nárůst kriminality.** Přesto, že dlouhodobý vývoj trestné činnosti v našem kraji má spíše setrvalý stav, nálada ve společnosti tomuto neodpovídá. Je možné se domnívat, že zde existuje relativně rozsáhlá latentní část trestné činnosti, která není snadno odhalitelná (oblast návykových látek, kyberprostoru, domácího násilí apod.).

Přetrvávající nepříznivý stav odpovídající náladě ve společnosti je v Ústeckém kraji zapříčiněn více faktory. Za nejvýraznější lze nadále označit druhý nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v mezikrajském srovnání (k 31. 12. 2018 3,6 %, a to za Moravskoslezským krajem). Zdá se, že významnější úlohu v této charakteristice hraje nízká kvalifikace zde žijících lidí, vysoký podíl sociálně vyloučených lokalit a počet obyvatel v nich žijících v rámci kraje (počet obyvatel v těchto lokalitách se zvedl z 22 na 38,5 tisíce (GAC: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR: 2015, str. 32). Zároveň je velmi pravděpodobné, že se tento počet dále v čase navyšuje. Důvodem je, kromě jiného, stále přetrvávající migrace obyvatel i z jiných částí České republiky. Od roku 2017 jsou postupně v mnohých městech a obcích Ústeckého kraje zaváděna opatření obecné povahy podle § 33d zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. K 31. 10. 2019 bylo v Ústeckém kraji vydáno celkem 38 opatření obecné povahy ve 23 obcích.

Jak již bylo uvedeno, od roku 2014 dochází k trvalému poklesu trestné činnosti, výjimku tvoří minulý rok (2019), kdy po delší době došlo k mírnému nárůstu kriminality, a to téměř v celé České republice. **Lze předpokládat, že stále přetrvávají důvody k uvedenému vývoji: skutečný pokles trestné činnosti, její přesun od trestné činnosti do přestupkové, vyšší tolerance obyvatel k trestné činnosti (nenahlašování drobné majetkové kriminality), přesun trestné činnosti do oblastí, kde je tato obtížně odhalována (kyberprostor).** Jak již bylo odhadováno v minulých letech, spíše nastal přesun trestné činnosti, tak jak bylo uvedeno výše, než že by došlo k takto významnému snížení kriminality v minulých letech. **Zároveň se lze domnívat, že nálada ve společnosti velmi významně souzní s tzv. pocitem bezpečí, které nemusí, a také velmi často nekopíruje konkrétní statistická vyjádření týkající se trestné činnosti.**

U celkové kriminality v rámci celé České republiky došlo v roce 2019 k nárůstu trestné činnosti. Konkrétně celkový počet trestných činů vzrostl o 6 816 na 199 221. Indexová hodnota počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel vzrostl oproti roku 2018 o 5,7 trestných činů na hodnotu 186,7.

Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2015 až 2019 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Evidovaná celková trestná činnost					meziroční vývoj v %				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015 až 2016	2016 až 2017	2017 až 2018	2018 až 2019	2015 až 2019
ČR	247 628	217 927	202 303	192 405	199 221	-12,00	-7,16	-4,89	+3,54	-19,55
Praha	64 095	56 432	50 726	47 601	49 863	-11,95	-10,11	-6,16	+4,75	-22,20
Středočeský	25 442	22 124	20 424	19 210	20 428	-13,04	-7,68	-5,94	+6,34	-19,71
Jihočeský	12 595	10 816	9 662	8 861	9 229	-13,55	-10,67	-8,29	+4,15	-26,72
Plzeňský	10 512	9 679	9 727	9 923	10 324	-7,92	+0,50	+2,01	+4,04	-1,79
Karlovarský	5 737	4 983	5 084	5 034	5 735	-13,14	+2,02	-0,98	+13,92	-0,03
Ústecký	21 061	18 377	17 531	16 560	17 099	-12,74	-4,60	-5,54	+3,25	-18,81
Liberecký	11 154	9 186	8 672	9 065	8 572	-17,64	-5,60	+4,53	-5,44	-23,15
Královéhradecký	8 575	7 286	7 230	6 723	7 132	-15,03	-0,77	-7,01	+6,08	-16,83
Pardubický	6 812	5 933	5 808	5 558	5 636	-12,90	-2,10	-4,30	+1,40	-17,26
Vysočina	6 880	5 986	5 459	5 312	5 538	-12,99	-8,80	-2,69	+4,25	-19,51
Jihomoravský	23 828	21 599	20 086	19 562	19 757	-9,35	-7,00	-2,61	+1,00	-17,08
Olomoucký	12 609	11 600	10 246	9 332	9 838	-8,00	-11,67	-8,92	+5,42	-21,98
Moravskoslezský	30 364	26 528	24 781	23 465	23 885	-12,63	-6,59	-5,31	+1,79	-21,34
Zlínský	7 964	7 398	6 867	6 199	6 185	-7,10	-7,18	-9,73	-0,23	-22,53

Zdroj: KRPCR ÚK a MV ČR, 2020

Základní údaje o trestné činnosti v rámci České republiky:**Registrováno Policií ČR**

Celková kriminalita – počet registrovaných skutků	199 221	(+6 816, +3,5 %)
Počet objasněných skutků	93 202	(+407, +0,4 %)
Objasněnost	46,8 %	(-1,4 %)
Počet dodatečně objasněných skutků	12 792	(-123, -1 %)
Počet objasněných skutků celkem	105 994	(+284, +0,3 %)
Počet stíhaných osob	86 209	(+1 219, +1,4 %)
Výše zjištěných škod	24,26 mld. Kč	(+6,23 mld. Kč, +16,9 %)

Zdroj: MV ČR 2020

2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2019

Z hlediska **celkového vývoje kriminality** se trestná činnost v Ústeckém kraji pozvolna v letech 2008-2010 snižovala, v roce 2011 došlo ke zvýšení. V roce 2012 pak došlo k výraznému meziročnímu snížení celkové evidované trestné činnosti v Ústeckém kraji. V roce 2013 byl zaznamenán opětovný nárůst celkové evidované trestné činnosti, která se blížila roku 2011. To bylo způsobeno několika faktory – neustále narůstajícím počtem osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách v rámci kraje, celkovou strukturou obyvatel (nízká kvalifikace) a zejména udělenou amnestií na počátku roku 2013. V letech 2014 až 2018 došlo k výraznému poklesu trestné činnosti. V roce 2019 byl zaznamenán mírný nárůst evidované trestné činnosti (+3,25%). Tato skutečnost je znázorněna grafem 1 na následující stránce.

V roce 2019 však nedošlo k růstu všech druhů trestné činnosti. Snížení bylo zaznamenáno u majetkové trestné činnosti a drogové kriminality. Naopak k růstu došlo u hospodářské, informační, násilné a mravnostní kriminality.

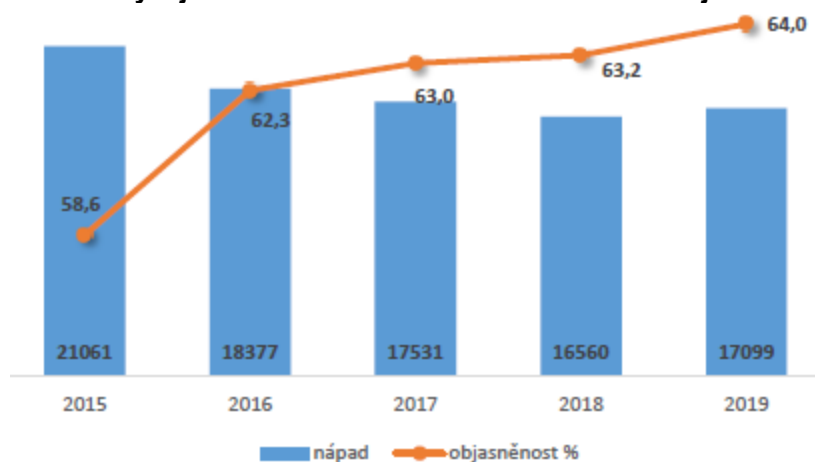
V oblasti **majetkové trestné činnosti** bylo evidováno o 304 skutků méně. Přesto stále pokračují podvody na seniorech, kdy pachatelé pod různými legendami vylákají na seniorech značné částky peněz.

V oblasti **mravnostní trestné činnosti** došlo oproti minulému roku k opětovnému mírnému navýšení (+19) na 286 skutků. Objasněnost je u tohoto druhu kriminality vysoká. V roce 2019 zaznamenala pokles **drogová kriminalita** (-59 skutků). Je předpokládáno, že prodej omamných a psychotropních látek byl přesunut na internet či darknet (ilegální komerční webové stránky na neveřejném webu). Drogovou problematikou se v našem kraji zabývá TOXI tým Krajského ředitelství PČR ÚK (aktuálně je tvořen 59 policisty). Věková hranice konzumentů drog se neustále snižuje.

Již ne zcela novým druhem kriminality je **informační kriminalita**, tedy kriminalita páchaná v prostředí informačních a komunikačních technologií, včetně počítačových sítí. Předmětem útoku je samotná oblast informačních a komunikačních technologií nebo je trestná činnost páchaná za využití těchto technologií. V této oblasti byl zaznamenán nárůst trestné činnosti (+115) na 568 skutků. Trendem v roce 2019 v této oblasti kriminality byla podvodná jednání v prostředí internetu, mravnostní delikty a oblast Ransomware (škodlivý program v počítači, který šifruje data a poté požaduje výkupné od poškozeného).

Zdroj: KŘPČR ÚK, 2020

Graf 1 – Vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2020

Tabulka 3 Základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2019

kriminalita celkem	17 099	(+539)	objasněnost v %	64 %	(+0,8 %)
kriminalita na 1 tis. obyvatel	20,8	(+0,6)	způsobené škody	951,5 mil. Kč	(-1 088 mil.)
objasněno skutků	10946	(+480)	zajištěné škody	102 mil. Kč	(-1 135 mil.)
stíháno osob	10574	(+196)	ZPŘ počet skutků	4 507	(+338)

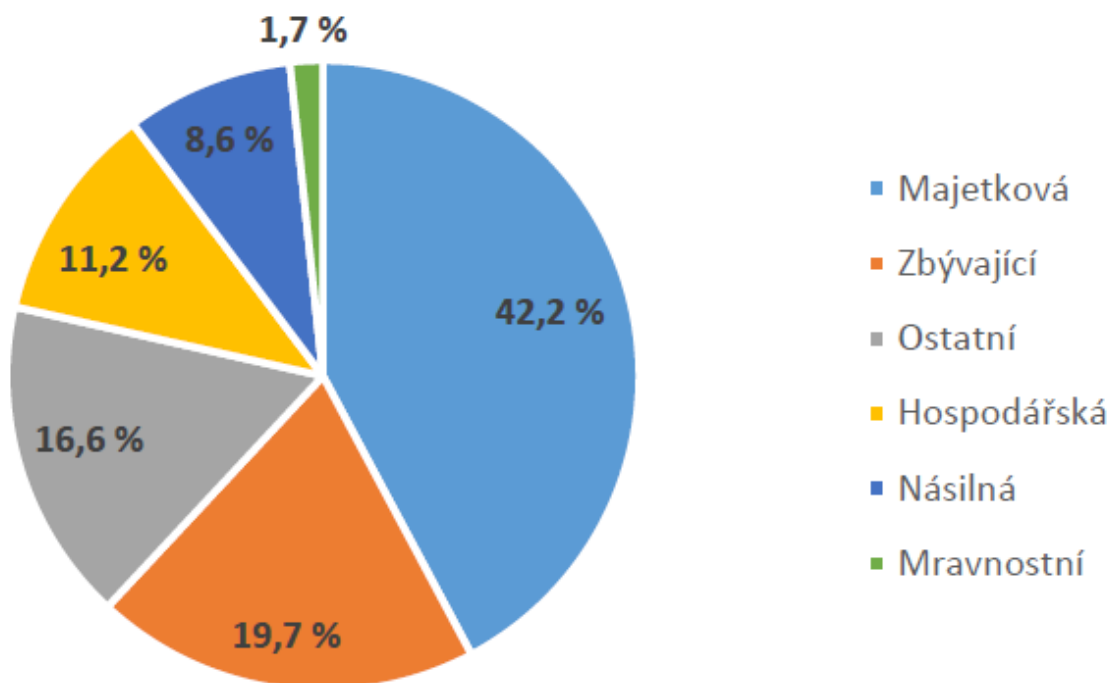
Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2020

Výše uvedená tabulka 3 dokládá, že v Ústeckém kraji došlo k nárůstu celkové kriminality, tuto skutečnost také kopíruje indexové vyjádření. Oproti předchozímu roku došlo opět ke snížení způsobených škod.

Tabulka 4 Územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíl

nejvyšší počet skutků	Most	2994	(+435)	nejnižší počet skutků/1 tis. obyv.	Litoměřice	14,7	(-0,2)
	Chomutov	2960	(+245)		Louny	15,2	(+0,3)
nejvyšší počet skutků/1 tis. obyv.	Most	26,7	(+4)	nejvyšší % nárůst skutků	Most	+17 %	
	Chomutov	23,7	(+1,9)		Chomutov	+9 %	
nejnižší počet skutků	Louny	1314	(+23)	nejvyšší pokles skutků	Děčín	-9,6 %	
	Litoměřice	1754	(-23)		Litoměřice a Teplice	-1,3 %	

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2020

Graf 2 – Struktura kriminality v Ústeckém kraji 2019

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2020

Graf 2 znázorňuje podíly kriminality v Ústeckém kraji v roce 2019. Nejvíce – více než 42% tvoří majetková kriminalita, téměř z 20 % je zastoupená zbývající kriminalita (sem patří např. veškeré nehody, ublížení na zdraví z nedbalosti, ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství hanobení národa, rasy apod.), třetí nejvyšší podíl zaujímá ostatní kriminalita (do této kategorie je řazeno maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, drogová kriminalita, výtržnictví, ohrožování výchovy dítěte apod.) s 16,6% a hospodářská kriminalita s 11,2 % má čtvrtý nejvyšší podíl na celkové kriminalitě.

2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR

Kriminogenní faktory v regionu zůstávají shodné jako v předcházejících obdobích. Významnou úlohu zde má vysoký počet tzv. **sociálně vyloučených lokalit** na území Ústeckého kraje, kde se soustřeďují rodiny plně závislé na dávkách státní sociální podpory, či spíše dávkách hmotné nouze. Na počátku roku 2015 byla aktualizována Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR – dle této analýzy se počet sociálně vyloučených lokalit zvýšil z 63 na **89**, počet osob v těchto lokalitách žijících vzrostl z 22 tisíc na **38,5 tisíce**. Lze se však, dle terénních šetření domnívat, že aktuálně je jak počet lokalit, tak i lidí, kteří zde bydlí, vyšší. Zpráva o bezpečnostní situaci KŘPČR ÚK v roce 2020 uvádí dokonce 189 lokalit nesoucích známky sociálního vyloučení (každoročně se toto číslo zvyšuje). Nízká úroveň vzdělanosti a právního vědomí těchto osob omezuje jejich možnosti uplatnění na trhu práce, což v důsledku vede k nižším příjmům a snížení jejich životní úrovně. Ve snaze zlepšit si životní úroveň se dopouštějí často trestné činnosti. Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let v Ústeckém kraji (tak jako v celé České republice) nadále klesal. K 31. 12. 2019 činil v Ústeckém kraji, 4,3 %. Ke konci roku 2017 činil tento ukazatel 5,4 %, což ukazuje na příznivý trend, který byl patrný v celé ČR. Je tak možné konstatovat, že **nezaměstnanost 3,9 % ke konci roku 2019** (přesto, že je druhá nejvyšší v ČR) není alarmující, ani ohrožující, je však problematická z toho důvodu, že tímto nepříznivým vlivem je „postižena“ skupina obyvatel, **kterou tvoří lidé dlouhodobě nezaměstnaní**, kteří často nebyli nikdy zaměstnaní a zaměstnání mimo „šedou zónu“ často nehledají, protože není pro tuto skupinu ekonomicky výhodné. I přes tuto nepříznivou situaci je vidět i v tomto ohledu příznivý trend, kdy klesá podíl dlouhodobě nezaměstnaných, a to téměř z 50% v roce 2015 na 22,3% v roce 2019. (ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje 2019, str. 35)

V těchto lokalitách na území Ústeckého kraje pokračuje projekt PČR „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“. Do projektu je začleněno 10 policistů z pracovní skupiny pro menšiny KŘ PČR ÚK.

Vlivem **migrace** osob ze sociálně vyloučených lokalit do oblastí, kde nebyly osoby s nízkým sociálním statusem dosud registrovány (nebo jen minimálně), dochází k rozšíření kriminogenního chování do nových lokalit, čímž roste nebezpečí vzniku nových vyloučených lokalit, nebo rozšíření stávajících vyloučených lokalit (např. na teritoriu územních odborů Děčín, Chomutov, Most, Teplice), což dokládá výše zmíněná aktualizovaná Analýza sociálně vyloučených lokalit ČR. V souvislosti s tímto jevem pak dochází k devalvaci cen nemovitostí v dříve lukrativních lokalitách a následnému stěhování sociálně vyloučených do takovýchto lokalit.

V Ústeckém kraji stále zůstává významným kriminogenním faktorem narůstající **spotřeba (a s tím související výroba a distribuce) návykových látek** a vysoký počet jejich konzumentů, a to zejména v sociálně vyloučených lokalitách kraje. Dalším trendem v této problematice je masivní zneužívání narkotik, zvláště marihuany, mládeží.

Nezanedbatelným faktorem je také **průmyslová minulost** Ústeckého kraje, s kterou souvisí velká sídlištní zástavba prakticky ve všech větších městech kraje, na tu pak navazuje anonymita obyvatel, ale i pachatelů trestné činnosti.

Tradičním kriminogenním faktorem je dále skutečnost, že Ústecký kraj je příhraniční kraj se **společnou hranicí se SRN**, jímž vedou hlavní migrační trasy (železniční koridor na trase Vídeň – Praha – Berlín a Budapešť – Praha – Berlín, trasa dálnice D8 – BAB17 (Praha – Drážďany). Přímé sousedství se SRN a návštěvy občanů SRN v příhraničí mimo jiné generují podmínky pro krádeže osobních automobilů a vloupání do osobních automobilů, drogovou turistiku, sexuální turistiku a výrobu omamných a psychotropních látek pro německý trh.

Nadále pokračoval pokles aktivit **pravicových extremistů**. Protiromská tematika byla částečně nahrazena, případně doplněna tematikou protiimigrační a protiislamistickou.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2018, 20119 a 2020; KÚÚK

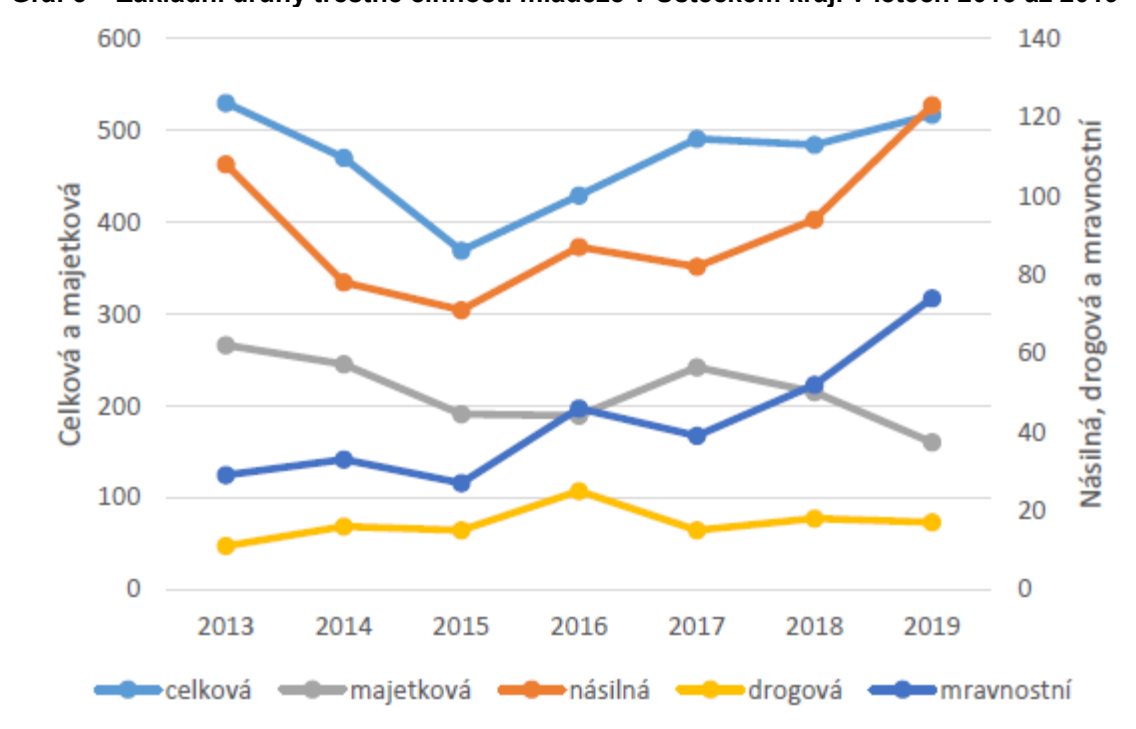
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti

Celkový počet stíhaných a vyšetřovaných osob se oproti minulému období (r. 2018) zvýšil o 196 osob na 10 574 osob. Z tohoto počtu stíhaných a vyšetřovaných osob **tvořili recidivisté 44,4 %**, absolutní počet stoupl o 349 osob. Recidivisté se nejčastěji podílí na páchání majetkové trestné činnosti. Na navyšování podílu této skupiny se podílí jejich vyšší podíl mezi nezaměstnanými a zároveň obtížně zaměstnatelnými, což vede k „nestandardním“ způsobům získávání finančních prostředků.

PČR eviduje celkem 535 **cizích státních příslušníků** v Ústeckém kraji, kteří jsou stíháni či vyšetřováni (jejich **počet se snížil** oproti roku 2018 o 75). Nejčastějšími trestnými činy, kterých se cizí státní příslušníci dopouštěli, jsou ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (obdoba předchozích let). V Ústeckém kraji nemají v současné chvíli velký vliv na zvyšování trestné činnosti rozšiřující se průmyslové zóny. V těchto lokalitách dochází spíše ke krádežím materiálu, nástrojů apod.

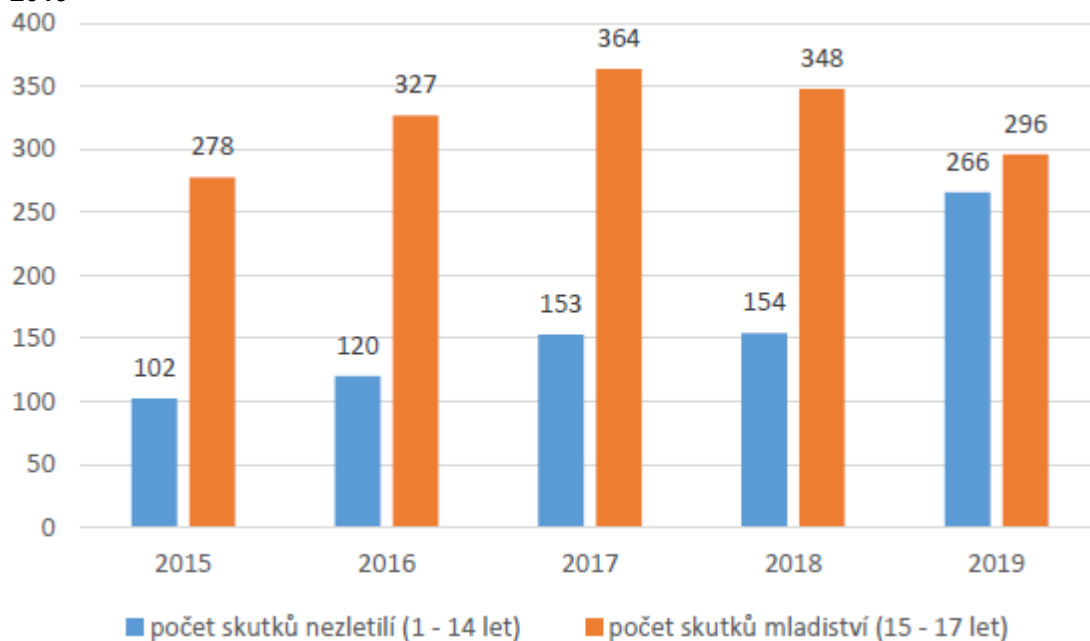
Vývoj v oblasti kriminality **mládeže** zaznamenává graf č. 3 (celková, násilná, majetková, mravnostní a drogová trestná činnost), dle statistických dat **vzrostl počet vyšetřovaných nezletilých** na 326 osob (+114). Největší nárůst byl zaznamenán u trestného činu výtržnictví, pohlavního zneužití a úmyslného ublížení na zdraví. Počet vyšetřovaných **mladistvých naopak poklesl** (-61) na 290 osob. Nezletilí v roce 2019 spáchali 266 trestných skutků, mladiství pak 296. Vývoj od roku 2015 pak dokládá graf č. 4.

Graf 3 – Základní druhy trestné činnosti mládeže v Ústeckém kraji v letech 2013 až 2019

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Graf 4 – Vývoj trestné činnosti nezletilých a mladistvých osob v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

2.2.3 Oběti trestné činnosti

V roce 2013 (1. 8. 2013) nabyl účinnosti zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů. Tím došlo k rozšíření pojmu obětí a zvýšení práv obětí trestných činů. Pro potřeby vykazování v evidenčně-statistickém systému kriminality tento fakt však neměl žádný vliv do roku 2015, protože pro tyto účely se obětí rozuměl objekt napadení trestným činem, jednalo se tedy o užší pojem oproti uvedenému zákonu. Od roku 2016 se pojem obětí pro účely statistického vykazování evidenčně statistického systému kriminality, nově uvádí u více trestných činů, než tomu bylo dosud, např. u trestného činu zanedbání povinné výživy, veškerých úmyslných a nedbalostních nehod a požárů. Z tohoto důvodu bylo v roce 2016 zaznamenáno navýšení obětí trestných činů. V roce 2017 bylo změněno vykazování kategorie obětí trestné činnosti Policií ČR, v současné době nejsou k dispozici statistické údaje od PČR. Nyní je tedy pracováno s daty Intervenčního centra Ústecký kraj. Porovnání s obdobími před rokem 2017 tak není objektivně možné. Dále je nutné vzít v úvahu skutečnost, že reálné počty obětí jsou od statistických údajů, které máme k dispozici z Intervenčního centra Ústecký kraj, odlišné vlivem trestných činů neoznámených nebo nezjištěných.

Kromě již zmíněného Intervenčního centra Ústecký kraj pracuje s oběťmi trestných činů v Ústeckém kraji Probační a mediační služba ČR, NNO Prosapia, z. ú. a další nadregionální organizace (ty se specializují vždy na úzkou cílovou skupinu obětí jako např. obětí obchodovaných a vykořisťovaných nebo obětí předsudečného násilí). V roce 2013 a 2014 působil při Probační a mediační službě ČR (dále PMS) „Tým pro oběti trestných činů“ v rámci projektu PMS „Proč zrovna já?“. Od 1. 7. 2017 je realizován navazující projekt „Proč zrovna já? II“. Jeho realizace, včetně působení obnoveného týmu pro oběti trestných činů, je plánována do 30. 6. 2020. Poté projekt, s největší pravděpodobností, skončí bez návazností. V rámci Ústeckého kraje je projekt realizován v Rumburku, Děčíně, Ústí nad Labem, Mostě a Chomutově. Na střediscích PMS nadále působí pracovníci, kteří se specializují na práci s oběťmi trestné činnosti. Projekt nabízí komplexní poradenství pro oběti trestných činů v rámci Ústeckého kraje s poradnami ve výše uvedených městech. Obětím domácího násilí se věnuje Intervenční centrum Ústecký kraj, z. s. To má v Ústeckém kraji 7 kontaktních míst – v Chomutově, Mostě, Rumburku, Děčíně, Litoměřicích a Lounech, sídlí v Ústí nad Labem. V průběhu jednoho měsíce je každoročně pracováno průměrně s 60-70 klienty. V roce 2019 bylo podpořeno 479 obětí domácího násilí (z toho bylo 97 nezletilých a 37 osob bylo starších 60 let, jednalo se o unicitní klienty). Policie využila v roce 2019 institut vykazování ve 149 případech.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, KÚÚK; Intervenční centrum Ústecký kraj, 2018 a 2019

2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti

Trestná činnost je Policií ČR sledována a evidována podle jednotlivých druhů – jde o kriminalitu majetkovou, hospodářskou, násilnou, mravnostní či drogovou. V neposlední řadě je sledována také bezpečnost silničního provozu a přestupky. Níže budou tyto druhy trestné činnosti krátce analyzovány.

Dále je třeba upozornit na **Informační kriminalitu**, za kterou je označována kriminalita páchaná v prostředí informačních a komunikačních technologií včetně počítačových sítí. Předmětem útoku je samotná oblast informačních a komunikačních technologií, případně jde o trestnou činnost páchanou za využití informačních a komunikačních technologií jako významného prostředku při jejím páchání. Informační kriminality zahrnuje více zmíněných druhů, jako např. hospodářskou, mravnostní či majetkovou.

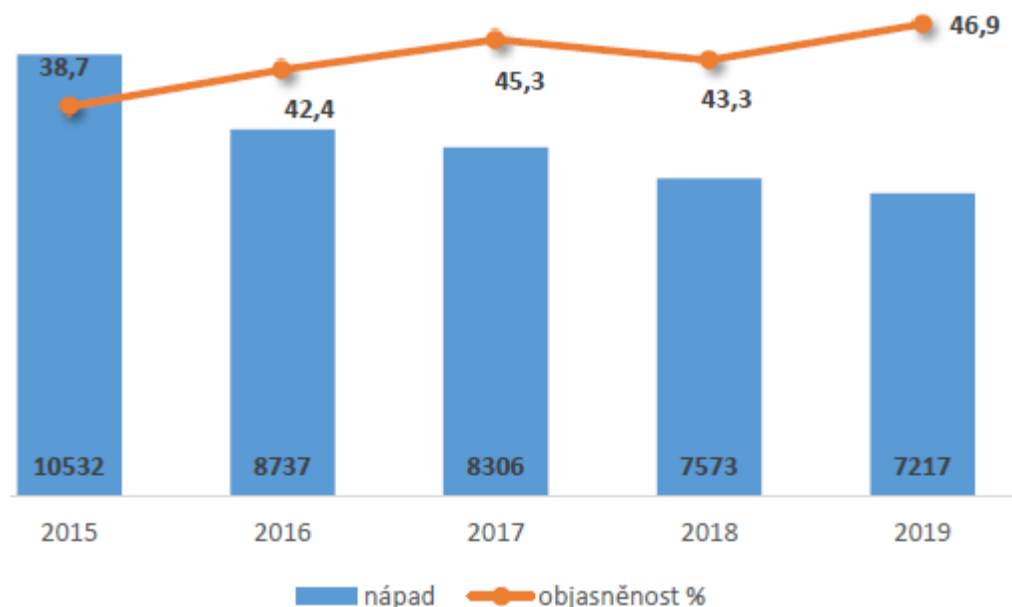
2.3.1 Majetková kriminalita

Majetková trestná činnost meziročně opět poklesla, nicméně již se nejedná o významný pokles, jako tomu bylo v letech 2014 – 2016. Oproti roku 2018 došlo k poklesu o 356 trestných činů. Nejvíce se majetková kriminalita snížila v územních odborech Děčín

a Litoměřice, naopak k mírnému navýšení došlo v Ústí nad Labem, Mostě a Chomutově. Objasněnost majetkové kriminality je na téměř 47%.

U majetkové trestné činnosti KŘ PČR ÚK identifikovalo několik trendů, jedná se zejména o **vloupání a krádeže věcí z kamionů**. Nadále pokračují **podvody na seniorech**, kdy pachatelé pod různými legendami vylákají od seniorů značné částky peněz. Dalším stále častějším jevem jsou **krádeže v prodejnách tzv. „za provozu“**, nejvíce v nákupních centrech, kde není třeba překonávat téměř žádné překážky.

Graf 5 – Vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019

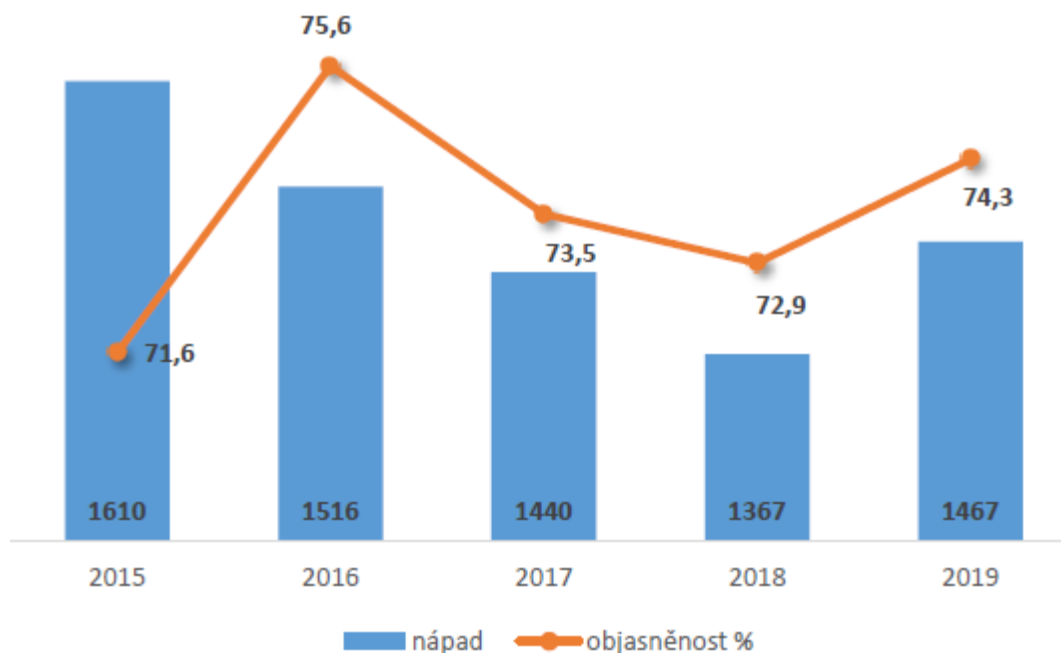

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

PČR přijala mnohá opatření k zamezení tohoto druhu trestné činnosti – je přístupováno ke koordináčním opatřením mezi jednotlivými územními odbory, včetně koordinace mezikrajské. Z přijatých opatření lze jmenovat posílení výkonu obchůzkové a hlídkové služby, zapojení široké veřejnosti do zabezpečení vlastního majetku, vazební trestní stíhání recidivistů, vysoká úroveň spolupráce s obecní a městskou policií a využívání jejího kamerového systému.

2.3.2 Násilná kriminalita

V oblasti **násilné kriminality** byl v roce 2019 ukončen trend snižování této trestné činnosti, došlo zde k nárůstu na 1467 násilných trestných činů (+100). Ve většině územních odborů došlo k nárůstu, nejvíce v Ústí nad Labem a Mostě, pokles byl zaznamenán v Děčíně a Teplicích. Nejčastějším trestným činem v této oblasti bylo úmyslné ublížení na zdraví, porušování domovní svobody, vyhrožování a loupež.

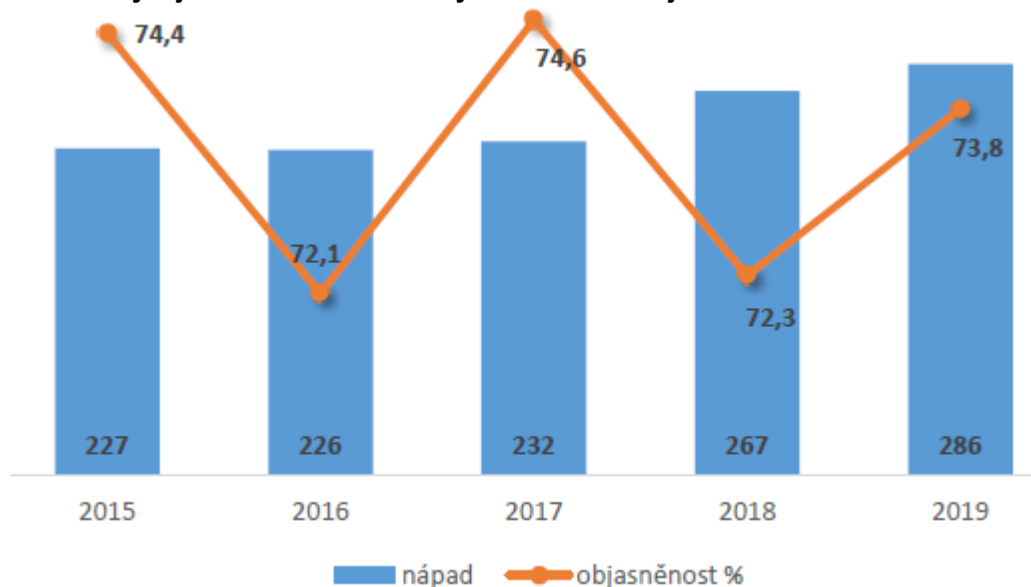
Graf 6 – Vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

2.3.3 Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita mírně vzrostla v porovnání s předcházejícím obdobím (+19) na současných 286 skutků. Na dětech jsou páchany nejzávažnější delikty pedofilního a sexuálně agresivního charakteru. Přesto, že mravnostní kriminalita patří z celkového počtu spáchaných trestných činů k té nejméně zastoupené, jedná se o velmi závažné zločiny páchané na dětech, především o zločin znásilnění, obchodování s lidmi, poskytování sexuálních služeb za úplatu pod pohrůzkou násilí, zločin sexuální nátlak. Zločiny jsou na dětech páchany většinou členy rodiny, ve které dítě vyrůstá, případně osobou blízkou rodině. Významným nástrojem k páčání trestné činnosti na dětech se stává internet.

Tato kriminalita nejvíce vzrostla u územního odboru Děčín a Most, naopak nejvyšší úbytek zaznamenal územní odbor Teplice. Objasněnost se tradičně pohybuje velmi vysoko, téměř 74%. Vývoj mravnostní kriminality je patrný na grafu č. 7.

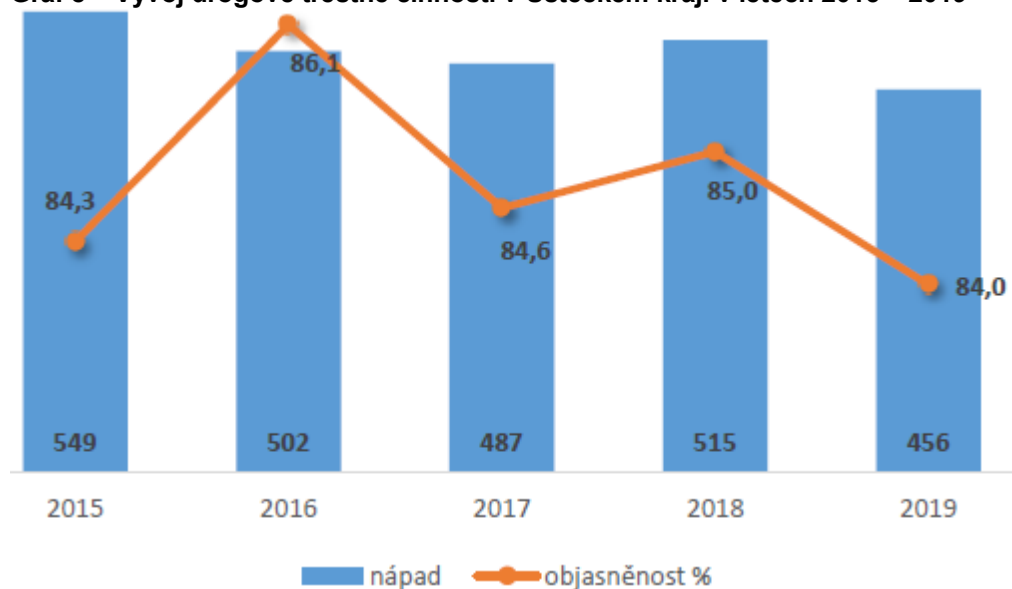
Graf 7 – Vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019

2.3.4 Drogová kriminalita

Drogová kriminalita se jako celek skládá z několika trestných činů. Jedná se o nedovolenou výrobu a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, výrobu a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu a šíření toxikomanie. Nápad **drogové kriminality** oproti předcházejícímu roku poklesl, a to o 59 skutků, na konečných 456 trestných činů. Drogovou problematikou se stabilně zabývá TOXI tým (v Ústeckém kraji působí od 1. 12. 2014), který je tvořen 59 policisty. Celkem bylo odhaleno 450 pachatelů, bylo zajištěno 17 varen, 2 417 g pervitinu, 23 pěstíren, 3 347 g léčiv s pseudoefedrinem, 352 g heroínu a 96 g kokainu.

Trestná činnost v oblasti zneužívání omamných a psychotropních látek je dlouhodobě neměnná a má tytéž znaky (zvyšuje se počet zachycených výše uvedených látek u přepravních společností, dominuje výroba pervitinu z pseudoefedrinu získávaného z tablet dovážených z Polska, narůstá opatrnost pachatelů, je omezeno pěstování marihuany ze strany vietnamské komunity, narůstá zájem o tvrdé drogy- zejména pervitin a heroin).

Graf 8 – Vývoj drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

2.3.5 Přestupky

V roce 2019 bylo v rámci krajského ředitelství PČR ÚK zpracováno celkem 26 635 -772) přestupkových spisů bez blokového řízení, majetkových přestupků bylo řešeno 9 295 (-46). Na úseku veřejného pořádku a občanského soužití bylo řešeno celkem 9 977 přestupkových spisů, na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi bylo řešeno celkem 820 přestupků a na úseku toxikománie bylo v hodnoceném období zjištěno celkem 1 091 přestupků. V příkazním řízení bylo řešeno 26 157 přestupků.

Odborem cizinecké policie krajského ředitelství bylo v roce 2019 řešeno celkem 888 přestupků (zde došlo k výraznému snížení, -486 přestupků). Pokuty byly uloženy v celkové výši 500 tis. Kč. Dále bylo řešeno 74 přestupků právnických osob (ubytovatelů).

2.3.6 Bezpečnost silničního provozu

V Ústeckém kraji došlo v roce 2019 v porovnání s rokem 2018 k nárůstu počtu dopravních nehod, a to o 4,4 % (+472), celkem bylo evidováno 11 292 nehod. Příčiny nárůstu lze vidět stálém nárůstu dopravy, narůstajícím počtu cyklistů a motorkářů, v neustále se rozrůstajícím vozovém parku a v narůstající agresivitě a bezohlednosti řidičů. Zároveň vzrostla i bilance následků dopravních nehod (40 osob bylo usmrceno, 203 osob těžce zraněno).

2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje

V této kapitole je sledována trestná činnost v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. V okresech jsou výrazné rozdíly v počtu obyvatel. Abychom měli možnost srovnání mezi jednotlivými okresy, byl stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že byl proveden přepočet zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na základě indexů bylo následně sestaveno pořadí jednotlivých okresů v kraji. Indexu bylo využito i v jiných kapitolách bezpečnostní analýzy. Níže je uveden vzorec přepočtu:

$$\frac{\text{Počet evidovaných klientů, trestné činnosti atd.}}{\text{Počet obyvatel ve správním obvodu}} \times 10\,000$$

V roce **2019 vzrostl celkový počet trestných skutků** evidovaných v kraji ve srovnání s rokem 2018 o 539 činů na celkových **17 099** trestných činů, což představuje nárůst o 3,25 %. V indexovém vyjádření narostl průměrný počet zjištěných činů v Ústeckém kraji z 201,84 na 208,4 skutků na 10 tisíc obyvatel, tj. o 6,56 činů více na deset tisíc obyvatel oproti předcházejícímu roku.

V níže uvedených tabulkách pak můžeme nalézt údaje, které se vztahují jak k celkové trestné činnosti v jednotlivých okresech (územních odborech PČR) Ústeckého kraje, tak i porovnání některých konkrétních trestných činností mezi jednotlivými okresy našeho kraje. Jde o násilnou a mravnostní trestní činnost (v součtu) a dále jsou sledovány krádeže vloupáním a zvláště krádeže prosté.

Jak již bylo výše uvedeno, ve všech okresech Ústeckého kraje došlo k navýšení celkové trestné činnosti, což je po několika letech obrát (od roku 2014 až do roku 2018 docházelo k poklesu trestné činnosti). V rámci sledovaných položek kriminality (mravnostní a násilná, krádeže vloupáním, krádeže prosté) je situace obdobná.

V roce 2019 byl nejvyšší celkový počet trestných činů spáchán v územním odboru Most (celkem 2994 skutků), nejnižší počet skutků byl zaznamenán, stejně jako v minulém roce, u územního odboru Louny (celkem 1 314 skutků). V meziokresním indexovém srovnání je trestnou činností celkově nejvíce zatížen okres Most (267,2), následován okresem Chomutov (237,3). Nejméně je trestnou činností zatížen okres Litoměřice. Jeho index byl 146,6 skutků. Jestliže se pak zaměříme na konkrétní trestnou činnost, **násilnou a mravnostní** (v součtu) – nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno opět v okrese Most (319). Nejméně v okrese Louny (stejně jako v minulém roce, 113). Sledování trestné činnosti – **krádeží vloupáním** ukazuje, že nejvyšší počet těchto skutků, a to jak v absolutních číslech, tak i v indexovém vyjádření, bylo spácháno v okrese Most, ten byl následován okresem Ústí nad Labem. Nejméně trestných činů krádeží vloupáním v absolutním počtu i v indexovém vyjádření bylo spácháno v okrese Litoměřice. U trestných činů **krádeže prosté** byly shodné jak nejzatíženější okresy (Most – 717 skutků, Ústí nad Labem – 703), tak i nejméně zatížený okres Litoměřice s 332 skutky.

Tabulka 5 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2019

Okres (územní odbor)	počet obyvatel	celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
		absolutní počet	Index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	129 831	2 719	209,4	4	229	17,6	5
Chomutov	124 751	2 960	237,3	2	347	27,8	2
Litoměřice	119 655	1 754	146,6	7	163	13,6	6
Louny	86 486	1 314	151,9	6	113	13,1	7
Most	112 049	2 994	267,2	1	319	28,5	1
Teplice	128 610	2 557	198,8	5	284	22,1	4
Ústí n. L.	119 407	2 801	234,6	3	298	25,0	3

Zdroj: KR PČR ÚK, KÚÚK 2020

Tabulka 6 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2019

Okres	počet obyvatel	krádeže vloupáním			krádeže prosté		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	129 831	289	22,3	3	599	46,1	4
Chomutov	124 751	270	21,6	5	558	44,7	5
Litoměřice	119 655	178	14,9	7	332	27,7	7
Louny	86 486	164	19,0	6	273	31,6	6
Most	112 049	359	32,0	1	743	66,3	1
Teplice	128 610	281	21,8	4	717	55,7	3
Ústí n. L.	119 407	280	23,4	2	703	58,9	2

Zdroj: KR PČR ÚK, KÚÚK 2020

Pozn.: Při výpočtu byl použit počet obyvatel okresů a obcí k 1. 1. 2019. Pořadí je uvedeno k indexovému vyjádření.

V dále uvedené tabulce je uveden celkový přehled – pořadí okresů Ústeckého kraje jednak v rámci celkové kriminality, jednak i v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality v roce 2019. Lze konstatovat, že u všech sledovaných druhů kriminality u všech územních odborů došlo oproti roku 2018 ke zvýšení trestné činnosti.

Po sečtení pořadí jednotlivých okresů kraje v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality, včetně kriminality celkové, je jednoznačně nejvíce zatíženým okresem v Ústeckém kraji Most a dále Ústí nad Labem. Naopak okresy s nejnižším počtem sledovaných trestných činů jsou již tradičně okresy Litoměřice a Louny.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most - 267,2	1. Most - 28,5	1. Most - 32,0	1. Most - 66,3
2. Chomutov - 237,3	2. Chomutov - 27,8	2. Ústí nad Labem - 23,4	2. Ústí nad L. - 58,9
3. Ústí nad L. - 234,6	3. Ústí nad Labem - 25,0	3. Děčín - 22,3	3. Teplice - 55,7
4. Děčín - 209,4	4. Teplice - 22,1	4. Teplice - 21,8	4. Děčín - 46,1
5. Teplice - 198,8	5. Děčín - 17,6	5. Chomutov - 21,6	5. Chomutov - 44,7
6. Louny - 151,1	6. Litoměřice - 13,6	6. Louny - 19,0	6. Louny - 31,6
7. Litoměřice - 146,6	7. Louny - 13,1	7. Litoměřice - 14,9	7. Litoměřice - 27,7

2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji

V této kapitole je uveden rozbor trestné činnosti v jednotlivých obvodních odděleních Policie ČR v Ústeckém kraji. Systém obvodních oddělení je rozdělen do čtyř typů podle kritérií stanovených Ministerstvem vnitra ČR. Základními kritérii je velikost obvodu, počet obyvatel obvodu, počet trestných činů spáchaných v dané lokalitě, počet policistů působících v obvodu a jiné. Z důvodu možnosti srovnání mezi jednotlivými stupni obvodních oddělení byl (stejně jako v případě obvodů územních odborů PČR) stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že počet zjištěných trestných činů byl přepočten na 10 tisíc obyvatel.

V Ústeckém kraji je celkem 7 územních oddělení Policie ČR, která jsou dále členěna na 44 obvodních oddělení Policie ČR. V Děčíně jsou uváděna dvě oddělení (statistické údaje jsou PČR vykazována dohromady), v Mostě a Litvínově dvě oddělení. V Chomutově a v Teplicích jsou zřízena tři obvodní oddělení PČR a v Ústí nad Labem celkem sedm obvodních oddělení (včetně obvodního oddělení v Trmicích, protože v jeho obvodu je i část města Ústí n. L.). Ve městech, kde je zřízeno více obvodních oddělení, nebylo možné zjistit počet obyvatel v jednotlivých obvodech policejních okrsků. Z tohoto důvodu byla velká města srovnávána jako jeden celek s ostatními obvodními odděleními Policie ČR působícími v kraji. V tabulce P2 přílohy je uveden přehled správních obvodů obvodních oddělení Policie ČR a obcí a osad spadajících do jednotlivých obvodů.

2.5.1 Okres Děčín

V okrese Děčín je celkem devět obvodních oddělení Policie ČR. Pro statistické účely je nutné obě obvodní oddělení v Děčíně i policejní stanici v Hřensku mít pod jedním statistickým celkem. Důvodem je skutečnost, že statistický úřad nevykazuje počty obyvatel po jednotlivých územních částech měst a obcí, ale pouze jako celek za konkrétní obec. Přitom 1 obvodní oddělení v Děčíně je složeno z části Děčína – Podmokly a obce Jílové.

Celková kriminalita u územního odboru Děčín u všech jeho obvodních oddělení v roce 2019 vzrostla ve srovnání s rokem 2018. Ostatní sledované druhy trestné činnosti nekopírovaly zcela tuto skutečnost.

V roce 2019 bylo nejvíce trestných skutků v absolutních číslech zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR (dále OO PČR) v Děčíně. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR Krásná Lípa – 286,8 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Dalšími nejvíce zatíženými jsou obvody OO PČR ve Šluknově a v Rumburku, kde bylo zaevidováno 279,6, resp. 210,2 trestných činů na sledovaný počet obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně v obvodu OO PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 138,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Přes mnohá opatření, která byla zavedena v regionu Šluknovska, se stále nedaří zcela zvrátit skutečnost, že obce tohoto regionu patří k obcím s nejvyšší kriminalitou, a to jak v okrese Děčín, tak i v celém Ústeckém kraji (přepočítáno na 10 tisíc obyvatel).

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Krásné Lípě, stejně jako v předcházejícím roce. Jeho hodnota činila 25,1 skutků. Dalšími obvody s vysokými indexy jsou OO PČR ve Šluknově a Velkém Šenově. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu OO PČR v České Kamenici. Jeho hodnota činila 13,3 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 7 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2019

Okres Děčín		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 964	124	138,3	8	13	14,5	8
Česká Kamenice /IV	7 503	153	203,9	6	10	13,3	3
Děčín – město/II Děčín- Podmokly/Hřensko	60 564	1 272	210,0	4	107	17,7	6
Krásná Lípa /IV	5 579	160	286,8	1	14	25,1	1
Rumburk / III	15 982	336	210,2	3	30	18,8	2
Šluknov / IV	5 615	157	279,6	2	12	21,4	5
Varnsdorf / II	17 991	373	207,3	5	28	15,6	7
Velký Šenov/IV	7 633	144	188,7	7	15	19,7	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Varnsdorfu. Dalšími zatíženými jsou obvody PČR v Krásné Lípě a České Kamenici. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR netradičně v Rumburku. U krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn také u OOP Varnsdorf, nejnižší pak již tradičně u OOP Benešov nad Ploučnicí.

Tabulka 8 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2019

Okres Děčín		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 964	21	23,4	5	18	20,1	8
Česká Kamenice /IV	7 503	22	29,3	3	27	36,0	5
Děčín – město/II Děčín- Podmokly/Hřensko	60 564	107	17,7	7	317	52,3	2
Krásná Lípa /IV	5 579	19	34,1	2	18	32,3	7
Rumburk / III	15 982	26	16,3	8	65	40,7	4
Šluknov / IV	5 615	14	24,9	4	29	51,6	3
Varnsdorf / II	17 991	63	35,0	1	100	55,6	1
Velký Šenov /IV	7 633	17	22,3	6	25	32,8	6

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Děčín v roce 2019. Pořadí bylo sestaveno podle zjištěných indexů. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR ve Varnsdorfu. Naopak nejlépe dopadl obvod PČR v Benešově nad Ploučnicí. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality. **Ve všech obvodních oddělení PČR v okrese Děčín, vyjma OOP Rumburk, stoupl v roce 2019 celkový počet trestných činů.**

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Krásná Lípa - 286,8	1. Krásná Lípa - 25,1	1. Varnsdorf - 35,0	1. Varnsdorf - 55,6
2. Šluknov - 279,6	2. Šluknov - 21,4	2. Krásná Lípa - 34,1	2. Děčín - 52,3
3. Rumburk - 210,2	3. Velký Šenov - 19,7	3. Česká Kamenice - 29,3	3. Šluknov - 51,6
4. Děčín - 210,0	4. Rumburk - 18,8	4. Šluknov - 24,9	4. Rumburk - 40,7
5. Varnsdorf - 207,3	5. Děčín - 17,7	5. Benešov n. P. - 23,4	5. Česká Kamenice - 36,0
6. Česká Kamenice - 203,9	6. Varnsdorf - 15,6	6. Velký Šenov - 22,3	6. Velký Šenov 32,8
7. Velký Šenov - 188,7	7. Benešov n. Pl. - 14,5	7. Děčín - 17,7	7. Krásná Lípa - 32,3
8. Benešov n. Pl. - 138,3	8. Česká Kamenice - 13,3	8. Rumburk - 16,3	8. Benešov n. Pl. - 20,1

2.5.2 Okres Chomutov

V okrese Chomutov je celkem osm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2019 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Chomutově, což je spojeno s velikostí a hustotou obyvatel daného území. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také u obvodních oddělení v Chomutově – 270,1 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Druhým nejpostiženějším obvodem byl Jirkov (242,4) a třetím Klášterec nad Ohří (232,3). Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn u obvodního oddělení v Kadani (157,6, stejně jako v minulém roce).

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl v roce 2019 nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Klášterci nad Ohří (43,1). Nejnižší index byl v roce 2019 opět zjištěn v obvodu PČR Kadaň. Jeho hodnota činila 15,8 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Jak u celkové, tak u mravnostní a násilné trestné činnosti došlo v roce 2019 (oproti roku 2018) k navýšení počtu zjištěných trestných skutků.

Tabulka 9 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2019

Okres Chomutov		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	Pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov -3 (III)	53 718	1 451	270,1	1	147	27,4	3
Březno /IV Radonice	7 490	169	225,6	4	27	36,0	2
Jirkov/ II	23 718	575	242,4	2	64	27,0	4
Kadaň/ III	18 969	299	157,6	6	30	15,8	6
Klášterec n. O. (III)	16 231	377	232,3	3	70	43,1	1
Vejprty / IV	4 625	89	192,4	5	9	19,5	5

Zdroj: KR PČR ÚK, 2020

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Vejprtech, stejně jako minulý a předminulý rok. Jeho hodnota činila 41,1 skutků na 10 tisíc obyvatel. Druhý a třetí nejzatíženější obvodní oddělení bylo v Březně a Jirkově. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Kadani (index 16,9), a to přesto, že oproti roku 2018 narostl.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn u obvodního oddělení Jirkov – 55,7 (v předchozích letech byla nejvyšší zatíženost zjišťována u obvodních oddělení v Chomutově). Dalšími obdobně zatíženými obvody jsou ty v Chomutově a Vejprtech. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR Březno. Jeho hodnota činila 22,7 trestných činů

krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. Kromě OOP Březno, došlo u všech ostatních obvodních odděleních v okrese Chomutov k navýšení počtu trestných činů krádeže prosté oproti minulému roku.

Tabulka 10 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2019

Okres Chomutov		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov-3 (III)	53 718	111	20,7	4	272	50,6	2
Březno/ IV Radonice	7 490	21	28,0	2	17	22,7	6
Jirkov/ II	23 718	55	23,2	3	132	55,7	1
Kadaň/ III	18 969	32	16,9	6	52	27,4	5
Kláštorec n. O. (III)	16 231	32	19,7	5	64	39,4	4
Vejprty / IV	4 625	19	41,1	1	21	45,4	3

Zdroj: KR PČR ÚK, 2020

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Chomutov. **Lze konstatovat, že v okrese Chomutov se celková kriminalita zvýšila oproti minulému roku.** Z hlediska níže uvedeného pořadí u sledovaných druhů kriminality nejhůře „dopadla“ obvodní oddělení v Chomutově, nejlépe již čtvrtý rok v Kadani.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Chomutov - 270,7	1. Klášterec n. O. - 43,1	1. Vejprty - 41,1	1. Jirkov - 55,7
2. Jirkov - 242,4	2. Březno - 36,0	2. Březno - 28,0	2. Chomutov - 50,6
3. Klášterec n. O. - 232,3	3. Chomutov - 27,4	3. Jirkov - 23,2	3. Vejprty - 45,4
4. Březno - 225,6	4. Jirkov - 27,0	4. Chomutov - 20,7	4. Klášterec n. O. - 39,4
5. Vejprty - 192,4	5. Vejprty - 19,5	5. Klášterec n. O. - 19,7	5. Kadaň - 27,4
6. Kadaň - 157,6	6. Kadaň - 15,8	6. Kadaň - 16,9	6. Březno - 22,7

2.5.3 Okres Litoměřice

V okrese Litoměřice jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a 3 policejní stanice (Libochovice, Úštěk a Terezín) – ty jsou z hlediska statistických údajů začleněny vždy do některého z obvodních oddělení PČR, Libochovice pod OOP Lovosice, Úštěk a Terezín pod OOP Litoměřice. V roce 2019 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Litoměřicích, což je také dáno sloučením s dalšími policejními stanicemi. Nejvyšší indexovaný podíl celkové trestné činnosti byl zjištěn u OOP Roudnice nad Labem (151,2 trestných činů na 10 tisíc obyvatel). Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR ve Štětí. Jeho hodnota činila 139,7 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Ve všech OO PČR v okrese Litoměřice stoupla celková trestná činnost.

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 13,1 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lovosicích (jeho hodnota 8,1 skutků).

Tabulka 11 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2019

Okres Litoměřice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II Terezín Úštěk	45 770	686	149,9	2	60	13,1	1
Lovosice / II Libochovice	33 254	470	141,3	3	27	8,1	4
Roudnice n. L. / III	26 596	402	151,2	1	28	10,5	2
Štětí / III	14 035	196	139,7	4	14	10,0	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Lovosice. Jeho hodnota činila 18,6 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 10,5 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Štětí. Jeho hodnota činila 34,2 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Roudnici n. L. Jeho hodnota činila 21,8 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **U tohoto druhu trestné činnosti došlo ke snížení trestných činů oproti roku 2018.**

Tabulka 12 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2019

Okres Litoměřice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II Terezín Úštěk	45 770	48	10,5	4	129	28,2	3
Lovosice / II Libochovice	33 254	62	18,6	1	97	29,2	2
Roudnice n. L. / III	26 596	46	17,3	2	58	21,8	4
Štětí / III	14 035	22	15,7	3	48	34,2	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Litoměřice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl stejně jako v uplynulých dvou letech obvod OO PČR v Roudnici nad Labem. Nejlépe pak dopadl obvod PČR ve Štětí. Jednotlivé obvody v okrese Litoměřice mají minimální rozdíly v nápadu trestné činnosti u sledovaných druhů kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Roudnice n. L. - 151,2	1. Litoměřice - 13,1	1. Lovosice - 18,6	1. Štětí - 34,2
2. Litoměřice - 149,9	2. Roudnice n. L. - 10,5	2. Roudnice n. L. - 17,3	2. Lovosice - 29,2
3. Lovosice - 141,3	3. Štětí - 10,0	3. Štětí - 15,7	3. Litoměřice - 28,2
4. Štětí - 139,7	4. Lovosice - 8,1	4. Litoměřice - 10,5	4. Roudnice n. L. - 21,8

2.5.4 Okres Louny

V okrese Louny jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a jedna policejní stanice (Kryry) – ta je statisticky začleněna do obvodního oddělení v Podbořanech. V roce 2019 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Lounech (shodné s minulým rokem). Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo

spácháno v obvodu OO PČR v Žatci – 186,1 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 122,9 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Podbořany – 15,3 skutků na 10 tisíc obyvatel, nejvyšší absolutní počet těchto skutků byl zjištěn u OOP Žatec. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 10,6 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **U všech obvodních oddělení byl zaznamenán nárůst počtu trestných činů celkové i násilné a mravnostní kriminality.**

Tabulka 13 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2019

Okres Louny		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	33 950	481	141,7	2	36	10,6	4
Podbořany / III Kryry	15 668	221	141,1	3	24	15,3	1
Postoloprty / III	11 718	144	122,9	4	16	13,7	3
Žatec / II	25 150	468	186,1	1	37	14,7	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 26,0 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 13,4 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. **U OOP Louny a Žatec došlo k nárůstu krádeží vloupáním, v Podbořanech a Postoloprtech došlo naopak k menšímu počtu těchto trestných činů oproti předcházejícímu roku.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Žatci (43,7) Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Podbořanech (19,1). **Kromě OOP Podbořany došlo ve zbývajících obvodních obvodech okresu Louny k navýšení trestných činů krádeží prostých.**

Tabulka 14 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2019

Okres Louny		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	33 950	68	20,0	2	105	30,9	2
Podbořany / III Kryry	15 668	25	16,0	3	30	19,1	4
Postoloprty / III	11 718	18	15,4	4	28	23,9	3
Žatec / II	25 150	53	21,1	1	110	43,7	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Louny. Nejhorší dopadlo OO PČR Žatec, nejlépe pak obvodní oddělení PČR v Postoloprtech.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Žatec - 186,1	1. Podbořany - 15,3	1. Žatec - 21,1	1. Žatec - 43,7
2. Louny - 141,7	2. Žatec - 14,7	2. Louny - 20,0	2. Louny - 30,9
3. Podbořany - 141,1	3. Postoloprty - 13,7	3. Podbořany - 16,0	3. Postoloprty - 23,9
4. Postoloprty - 122,9	4. Louny - 10,6	4. Postoloprty - 15,4	4. Podbořany - 19,1

2.5.5 Okres Most

V okrese Most je celkem pět obvodních oddělení Policie ČR a tři policejní stanice (Lom, Meziboří a Nová Ves v Horách) – všechny jmenované stanice jsou pro statistické účely začleněny do obvodních oddělení v Litvínově. V roce 2019 bylo nejvíce trestných skutků tradičně zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Mostě (1 882 skutků). Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v OO PČR Obrnice (257). **Oproti minulému roku celková trestná činnost stoupla, a to u všech obvodních oddělení územního obvodu Most.**

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Litvínov, těsně následovaným OOP v Mostě. Jeho hodnota činila 29,8 resp. 28,4 skutků. I v tomto případě u uvedených dvou obvodních oddělení násilná a mravnostní kriminalita stoupla, u OOP Obrnice mírně klesla.

Tabulka 15 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2019

Okres Most		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most /II Most Zahradní /III	66 186	1 882	284,4	2	188	28,4	2
Litvínov /III Hamr /III Meziboří	37 214	855	229,8	3	111	29,8	1
Obrnice /III	8 649	257	297,1	1	20	23,1	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Obrnicích. Jeho hodnota činila 31,2 skutků.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Mostě (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 81,1 skutků.

U obou níže sledovaných druhů trestné činnosti (krádeží vloupáním a krádeží prostých) došlo většinou k nárůstu trestných činů, výjimku tvořil OOP Litvínov u krádeží vloupáním a OOP Obrnice u krádeží prostých, kde došlo k poklesu trestných činů.

Tabulka 16 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2019

Okres Most		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most (II) + Most-Zahradní (III)	66 186	198	29,9	2	537	81,1	1
Litvínov (III) + Hamr (III) + Meziboří	37 214	54	14,5	3	182	48,9	2
Obrnice (III)	8 649	27	31,2	1	24	27,7	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Most.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Obrnice - 297,1	1. Litvínov - 29,8	1. Obrnice - 31,2	1. Most -81,1
2. Most - 284,4	2. Most - 28,4	2. Most - 29,9	2. Litvínov - 48,9
3. Litvínov - 229,8	3. Obrnice - 23,1	3. Litvínov - 14,5	3. Obrnice - 27,7

2.5.6 Okres Teplice

V okrese Teplice je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2019 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Teplicích (což bylo shodné s předchozími roky), to je však způsobeno, jako u většiny obcí s rozšířenou působností, jejich velikostí – mají výrazně vyšší počet obyvatel oproti ostatním sledovaným obvodům. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také v obvodech OO PČR v Teplicích – 257,7 (nárůst o 56 skutků) trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Duchcově (stejně jako v předcházejících letech). Jeho hodnota činila 104,8 trestných činů na 10 tisíc obyvatel, což je shodné s předcházejícím rokem.

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Teplicích. Jeho hodnota činila 26,3 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Duchcově (11,8). **U celkové trestné činnosti i násilné a mravnostní kriminality došlo oproti roku 2018 k nárůstu, kromě OOP Duchcov, kde u celkové kriminality byl zaznamenán shodný počet trestných činů a u násilné a mravnostní kriminality došlo k poklesu zjištěné kriminality.**

Tabulka 17 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2019

Okres Teplice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	57 313	1 477	257,7	1	151	26,3	1
Bílina (III)	24 359	410	168,3	3	57	23,4	2
Dubí (III)	10 022	212	211,5	2	22	22,0	3
Duchcov (III)	22 797	239	104,8	5	27	11,8	5
Krupka (III)	14 119	219	155,1	4	27	19,1	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Dubí, což je shodné s předcházejícím rokem. Jeho hodnota činila 30,9 skutků (došlo zde k nárůstu). Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Duchcově. Jeho hodnota činila 8,8 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodech OO PČR v Teplicích (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 75,9 skutků. Nejnižší index byl zjištěn opět v obvodu PČR v Duchcov. Jeho hodnota činila 30,7 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Lze tedy konstatovat, že u sledovaných trestných činů krádeží vloupáním a krádeží prostých došlo k nárůstu počtu zjištěných trestných činů, výjimku tvoří OOP Krupka, kde u krádeží prostých došlo k poklesu.

Tabulka 18 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2019

Okres Teplice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	Pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	57 313	151	26,3	2	435	75,9	1
Bílina (III)	24 359	51	20,9	3	105	43,1	3
Dubí (III)	10 022	31	30,9	1	54	53,9	2
Duchcov (III)	22 797	20	8,8	5	70	30,7	5
Krupka (III)	14 119	28	19,8	4	53	37,5	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Dále je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Teplice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadly obvody PČR v Teplicích, nejlépe pak obvod PČR v Duchcově.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Teplice - 257,7	1. Teplice - 26,3	1. Dubí - 30,9	1. Teplice - 75,9
2. Dubí - 211,5	2. Bílina - 23,4	2. Teplice - 26,3	2. Dubí - 53,9
3. Bílina - 168,3	3. Dubí - 22,0	3. Bílina - 20,9	3. Bílina - 43,1
4. Krupka - 155,1	4. Krupka - 19,1	4. Krupka - 19,8	4. Krupka - 37,5
5. Duchcov - 104,8	5. Duchcov - 11,8	5. Duchcov - 8,8	5. Duchcov - 30,7

2.5.7 Okres Ústí nad Labem

V okrese Ústí nad Labem je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR a dvě policejní stanice (Velké Březno a Libouchec). Ze statistického hlediska nejsou sledovány samostatně. Již 4 roky je tak možné z hlediska statistických údajů sledovat pouze 2 lokality. Jedna je tvořena částmi Ústí nad Labem, Trmicemi a Velkým Březnem. Druhou tvoří Chlumeck a Libouchec. Obě lokality jsou hůře srovnatelné pro velkou rozdílnost. Lze tak konstatovat, že ve všech sledovaných druzích kriminalit byl zjištěn výrazně vyšší index kriminality v lokalitě Ústí nad Labem (stejně jako v předchozích letech). Celkový počet trestných činů v okrese Ústí nad Labem meziročně kolísá, v roce 2018 bylo spácháno téměř o 1000 skutků méně oproti roku 2017, naopak v roce 2019 jich téměř 700 přibýlo ve srovnání s rokem 2018.

Tabulka 19 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2019

Okres Ústí nad Labem		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř-Neštěmice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	106 831	2 609	244,2	1	250	23,4	1
Chlumeck (IV) Libouchec (IV)	12 576	192	152,7	2	19	15,1	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

Tabulka 20 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2019

Okres Ústí nad Labem		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř-Neštětice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	106 831	263	24,6	1	672	62,9	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 576	17	13,5	2	31	24,7	2

Zdroj:KŘ

PČR

ÚK,

2020

2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2019 v porovnání s rokem 2018

Na základě zjištěného počtu trestných činů bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2018 a v roce 2019. V roce 2019 byl nejvyšší počet trestných činů zaznamenán u OOP Most, OOP Ústí nad Labem zaznamenal druhý nejvyšší počet trestné činnosti. Je to obdoba předchozích dvou let, pouze s tím rozdílem, že uvedená obvodní oddělení si vyměnila pořadí. Další pořadí zauímají OOP v Teplicích, Litoměřicích a Děčíně - městě (což je opět obdoba předchozího roku, pouze s proměněným pořadím). Nejnižší nápad byl opět zaznamenán u menších OOP – Vejprty a Benešov n. Ploučnicí. Stále platí, tak jako v předcházejících letech, že nedochází k výkyvům, a to zejména proto, že je srovnáván pouze počet trestných činů, není zde tedy zohledněna velikost a hustota zalidnění daného obvodního oddělení. Přesto, že pořadí (s malými obměnami) zůstává obdobné, lze oproti předchozímu roku sledovat nárůst absolutního počtu trestné činnosti u všech obvodních oddělení.

Tabulka 21 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2018 a 2019

2019			2018		
1	OOP Most	1394	1	OOP Ústí n/L - město	895
2	OOP Ústí n/L - město	1196	2	OOP Most	875
3	OOP Teplice	773	3	OOP Děčín – město	618
4	OOP Litoměřice	686	4	OOP Teplice	607
5	OOP Děčín - město	643	5	OOP Litoměřice	605
6	OOP Děčín - Podmokly	629	6	OOP Děčín - Podmokly	517
7	OOP Jirkov	575	7	OOP Chomutov-město	470
8	OOP Litvínov	573	8	OOP Most Zahradní	404
9	OOP Chomutov-město	572	9	OOP Jirkov	390
10	OOP Trnovany	499	10	OOP Louny	386
11	OOP Most Zahradní	488	11	OOP Litvínov	384
12	OOP Louny	481	12	OOP Rumburk	371
13	OOP Chomutov Kamenná	472	13	OOP Trnovany	364
14	OOP Lovosice	470	14	OOP Lovosice	347
15	OOP Žatec	468	15	OOP Bílina	320
16	OOP Trmice	422	16	OOP Varnsdorf	311
17	OOP Bílina	410	17	OOP Žatec	303
18	OOP Chomutov Černovická	407	18	OOP Chomutov Černovická	294

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje – aktualizace 2020

19	OOP Roudnice n. L.	402	19	OOP Roudnice n. L.	291
20	OOP Klášterec n. O.	377	20	OOP Chomutov Kamenná	289
21	OOP Varnsdorf	373	21	OOP Střekov	228
22	OOP Rumburk	336	22	OOP Trmice	217
23	OOP Kadaň	299	23	OOP Krásné Březno	209
24	OOP Střekov	292	24	OOP Litvínov Hamr	208
25	OOP Litvínov Hamr	282	25	OOP Obrnice	208
26	OOP Krásné Březno	261	26	OOP Duchcov	205
27	OOP Obrnice	257	27	OOP Klášterec n. O.	204
28	OOP Neštětice	241	28	OOP Kadaň	203
29	OOP Duchcov	239	29	OOP Krupka	201
30	OOP Podbořany	221	30	OOP Dubí	193
31	OOP Krupka	219	31	OOP Neštětice	185
32	OOP Dubí	212	32	OOP Všebořice	176
33	OOP Prosetice	205	33	OOP Prosetice	167
34	OOP Všebořice	197	34	OOP Podbořany	163
35	OOP Štětí	196	35	OOP Chlumec	154
36	OOP Chlumec	192	36	OOP Štětí	153
37	OOP Březno	169	37	OOP Postoloprty	142
38	OOP Krásná Lípa	160	38	OOP Březno	119
39	OOP Šluknov	157	39	OOP Šluknov	113
40	OOP Č. Kamenice	153	40	OOP Č. Kamenice	112
41	OOP Velký Šenov	144	41	OOP Velký Šenov	104
42	OOP Postoloprty	144	42	OOP Krásná Lípa	100
43	OOP Benešov n. P.	124	43	OOP Benešov n. P.	87
44	OOP Vejprty	89	44	OOP Vejprty	62

Pro porovnání zatíženosti trestnou činností jednotlivých lokalit je vhodnější tzv. index trestné činnosti, který přepočítává počet trestných činů na určitý počet obyvatel (v našem případě na 10 tisíc obyvatel). Na základě těchto hodnot lze porovnávat lokality s různou hustotou obyvatel. Po výpočtu těchto indexů bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2018 a v roce 2019. V roce 2019 je v rámci indexového srovnání nejzatíženější obvodní oddělení v Obrnicích, druhou nejvíce zatíženou obcí je Krásná Lípa (ta měla v roce 2019 výrazně vyšší indexovaný počet trestných činů (tzv. index kriminality) oproti roku 2018 – o 107 skutků více na 10 tisíc obyvatel) a třetí s nejvyšším indexem kriminality je Most. Na opačném konci tabulky je OOP Duchcov (104,8), OOP Postoloprty (122,9) a OOP Benešov nad Ploučnicí (138,1).

V roce 2019 celková trestná činnost v Ústeckém kraji vzrostla (z 16 560 trestných činů na 17 099). Lokality s největším indexovým počtem trestných činů jsou obce v lokalitách Mostecka a Šluknovska. Ostatní lokality našeho kraje, v porovnání s lokalitami v celé České republice, patří také k těm s větším indexem kriminality, proto je vhodné realizovat preventivní aktivity napříč celým krajem s propojením všech druhů prevence.

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2019

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP OBRNICE (III)	257	297,1	17	OOP VEJPRTY (IV)	89	192,4
2	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	160	286,8	18	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	144	188,7
3	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1882	284,4	19	OOP ŽATEC (II)	468	186,1
4	OOP ŠLUKNOV (IV)	157	279,6	20	OOP BÍLINA (III)	410	168,3
5	CHOMUTOV-1 (I) + CHOMUTOV-2 (II) + CHOMUTOV-3 (III)	1451	270,1	21	OOP KADAŇ (III)	299	157,6
6	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1477	257,7	22	OOP KRUPKA (III)	219	155,1
7	ÚSTÍ NAD LABEM	2609	244,2	23	OOP CHLUMEC	192	152,7
8	OOP JIRKOV (II)	575	242,4	24	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	402	151,2
9	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	377	232,3	25	OOP LITOMĚŘICE (II)	686	149,9
10	LITVÍNOV (III) + HAMR (III) + MEZIBOŘÍ	855	229,8	26	OOP LOUNY (II)	481	141,7
11	OOP BŘEZNO (IV)	169	225,6	27	OOP LOVOSICE (II)	470	141,3
12	OOP DUBÍ (III)	212	211,5	28	OOP PODBOŘANY (III)	221	141,1
13	OOP RUMBURK (III)	336	210,2	29	OOP ŠTĚTÍ	196	139,7
14	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1272	210,0	30	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	124	138,3
15	OOP VARNSDORF (II)	373	207,3	31	OOP POSTOLOPRTY (III)	144	122,9
16	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	153	203,9	32	OOP DUCHCOV (III)	239	104,8

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2020

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2018

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP BŘEZNO (IV)	119	261,3	17	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	104	136,3
2	OOP OBRNICE (III)	208	250,8	18	OOP LITOMĚŘICE (II)	605	134,2
3	OOP RUMBURK (III)	371	232,1	19	OOP VEJPRTY (IV)	62	134,1
4	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1138	201,7	20	OOP BÍLINA (III)	320	131,4
5	CHOMUTOV-1 (I) + CHOMUTOV-2 (II) + CHOMUTOV-3 (III)	1053	200,7	21	OOP POSTOLOPRTY (III)	142	127,3
6	OOP ŠLUKNOV (IV)	113	192,6	22	OOP CHLUMEC	154	126,7
7	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1279	192,2	23	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	204	125,7
8	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1135	191,2	24	OOP LOVOSICE (II)	347	125,5
9	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	100	179,2	25	OOP ŽATEC (II)	303	118,3
10	ÚSTÍ NAD LABEM	1910	178,1	26	OOP LOUNY (II)	386	117,5
11	OOP VARNSDORF (II)	311	172,9	27	OOP ŠTĚTÍ	153	109,0
12	OOP JIRKOV (II)	390	165,8	28	OOP KADAŇ (III)	203	107,0
13	LITVÍNOV (III) + HAMR (III) + MEZIBOŘÍ	592	161,1	29	OOP DUCHCOV (III)	205	104,4
14	OOP KRUPKA (III)	201	142,4	30	OOP PODBOŘANY (III)	163	95,1
15	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	112	141,8	31	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	87	89,0
16	OOP DUBÍ (III)	193	137,1	32	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	291	88,5

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji

Strategie PK ČR zavedla v rámci sledování výskytu sociálně nežádoucích jevů na určitém území tzv. rizikovost územních jednotek. Lokality byly rozděleny do třech územních jednotek – okresy, obvody obcí s rozšířenou působností a obce. Odbor prevence kriminality MV ČR zpracovává každoročně tabulku rizikovosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými ředitelstvími) a je jich celkem 77. Pro stanovení rizikovosti bylo použito těchto tří rizikových faktorů:

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku – tzv. index nezaměstnanosti,
- počet trestných činů (přechinů i zločinů) v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku, tzv. index trestné činnosti,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu² k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“) – tzv. index chudoby.

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a index počtu vyplacených dávek je přepočten na tisíc obyvatel. Pořadí je pak sestaveno na základě součtu jednotlivých indexů na daném území. Rizikovost okresů je řazena od nejzatíženější³ po nejméně rizikovou.

Okresy, které mají vyšší index rizikovosti než je průměr České republiky, jsou považovány za rizikové. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové. Obdobně byla sestavována rizikovost obvodů obcí s rozšířenou působností. Je vhodné poznamenat, že získané údaje za předcházející roky za ORP byly často zkreslené – jednotlivé ORP se nekryjí s obvodními odděleními PČR, tedy indexy kriminality nemohou být přesné. V současné chvíli jsou v této bezpečnostní analýze indexy přepočítávány ne vždy podle jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR. V případě, kdy konkrétní obvodní oddělení není shodné s celým územím jedné či více obcí, je jednotkou vždy takové území, které je celkem (např. dvě a více obvodních oddělení na území jedné a více celých obcí), tak je možné kvantifikovat jak trestné činy (jsou statisticky sledovány na Policii ČR), tak i konkrétní počet obyvatel za dané území (je statisticky sledováno ČSÚ).

Kraj (krajský manažer prevence kriminality) zpracovává každoročně dle zadání odboru prevence kriminality MV ČR podrobnou bezpečnostní analýzu svého území, ve které postoupí níže oproti analýze odboru prevence kriminality, a to z úrovně okresů (obvodů obcí III. stupně) na úroveň obcí. Tato analýza je základem pro hodnocení toho, zda se obec nachází v rizikovém území. Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra ČR, dalších členů Republikového výboru pro prevenci kriminality a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

² Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplateků, přeplateků a vrátek - v roce) podle území (trvalá adresa osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

³ Tam, kde je zatíženost vysoká, je vhodné v preventivních programech kombinovat sociální, situační a behaviorální opatření. V hl. m. Praze, která je sice v souhrnu až na 73 místě ze 77 územních celků, ale v počtu registrovaných trestných na místě prvním, se doporučují opatření situačního charakteru – koncipovaných ve spolupráci Policie ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, obvodních úřadů a městské policie. I v tomto případě je nutné zpracovat (PČR a MěP) detailní analýzu výskytu kriminality na území města, a to v souvislosti s výskytem bazarů a zastaváren, nepřehledných a snadno únikových míst, tzn. podmínek, které páchání trestné činnosti a zisku z ní, usnadňují.

statisticky prokázána (MV ČR, 2011). Rizikovost konkrétní lokality je také jedním z faktorů při posuzování žádostí o dotaci v Programu prevence kriminality. Zároveň je nutné mít na zřeteli, že i lokality, které nejsou identifikovány prostřednictvím uvedeného indexu jako rizikové, je vhodné zařadit do nastavovaných preventivních opatření Ministerstva vnitra. Důvodem je skutečnost, že v těchto obcích mohou být preventivní opatření dobře a vhodně nastavená, a obec potřebuje zajistit kontinuitu, a to i za podpory MV. Bez této podpory často není v možnostech, zejména malých obcí, preventivní opatření zachovat.

2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2019

V roce 2019 byl **průměrný index rizikovosti v ČR 953,38 bodů** (od roku 2013 dochází k jeho postupnému snižování). Dle sestaveného pořadí bylo nad republikovým průměrem celkem 25 okresů (o 3 okresy méně oproti předcházejícímu roku, v minulém roce to bylo o dokonce o 10 okresů méně, v roce 2017 však byl vývoj opačný, proto zatím nelze tedy zatím hovořit o určitém trendu, nicméně postupně dochází k tomu, že se rizikovost koncentruje v méně okresech). Jako nejvíce rizikový byl podle výše uvedených kritérií okres Karviná (což je shodné s předcházejícím rokem, druhým nejrizikovějším okresem v ČR je pak okres Ostrava a třetím okres Most. Ostatní okresy v Ústeckém kraji (s výjimkou okresu Litoměřice) měly hodnoty indexu rizikovosti nad průměrem České republiky jako celku. Podrobnosti jsou uvedeny v následující tabulce. V níže uvedené tabulce (č. 22) můžete nalézt rozdíly v počtu obyvatel (ty jsou způsobené v rozdílném datu, ke kterému byly zpracovávány – tyto jsou střední hodnotou roku 2019), další rozdíl je v indexu kriminality – toto jsou data MVČR, u tabulek na stranách 16-30 je vycházeno ze statistik KŘ PČR ÚK.

Tabulka 22 – rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2019

poř. číslo	Okres	počet obyvatel	index nezaměstnaných	index počtu vyplacených soc. dávek	index kriminality	součet
1	Most	111 974	325,61	1 412,47	232,82	1 970,90
5	Děčín	129 683	284,54	1 143,80	178,13	1 606,47
6	Chomutov	124 727	340,90	1 043,21	203,00	1 587,11
7	Ústí nad Labem	119 247	286,04	1 072,13	199,17	1 557,34
10	Louny	86 497	318,97	851,96	123,01	1 293,94
11	Teplice	128 735	189,93	893,65	168,25	1 251,83
21	Litoměřice	119 618	203,48	545,64	123,39	872,51

Zdroj: MV ČR, 2020

Rizikovost krajů České republiky pak dokládá tabulka 23, kde je možné sledovat údaje – index nezaměstnaných, index počtu vyplacených sociálních dávek, index kriminality a součtovou hodnotu (index rizikovosti), tak i tyto údaje v absolutních číslech za jednotlivé kraje. Ústecký kraj je dle doložených údajů druhým nejrizikovějším krajem v rámci České republiky, a to za Moravskoslezským krajem. Za rizikové kraje jsou považovány první čtyři (uvedené červeně) v tabulce. Jsou to všechny kraje, jejichž index rizikovosti je nad průměrem celé České republiky. Hodnoty za celou Českou republiku jsou uvedeny v dolním řádku tabulky č. 23. Průměrná hodnota indexu rizikovosti je 953,38.

Tabulka 23 rizikovosti vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2019

		počet obyvatel *	počet nezaměstnaných	index nezaměstnaných (idx 10 000)	počet vyplacených soc. dávek	index počtu vyplacených soc. dávek (idx 1 000)	kriminalita	index kriminality (idx 10 000)	Součet indexů kraje = idx rizikovosti
1	Moravskoslezský kraj	1 201 431	37 307	310,52	1 271 484	1 058,31	23 885	198,80	1 567,63
2	Ústecký kraj	820 481	22 637	275,90	818 460	997,54	17 099	208,40	1 481,84
3	Karlovarský kraj	294 794	5 799	196,71	213 996	725,92	5 735	194,54	1 117,17
4	Liberecký kraj	442 943	9 341	210,88	280 476	633,21	8 572	193,52	1 037,62
5	Olomoucký kraj	632 156	12 818	202,77	388 344	614,32	9 838	155,63	972,71
6	Jihomoravský kraj	1 189 479	29 087	244,54	619 344	520,69	19 757	166,10	931,32
7	Praha	1 315 076	17 955	136,53	441 612	335,81	40 335	306,71	779,05
8	Královéhradecký kraj	551 165	9 076	164,67	267 036	484,49	7 132	129,40	778,56
9	Jihočeský kraj	643 176	10 537	163,83	302 544	470,39	9 229	143,49	777,71
10	Pardubický kraj	521 199	7 930	152,15	233 916	448,80	5 636	108,14	709,09
11	Zlínský kraj	582 741	10 000	171,60	247 752	425,15	6 185	106,14	702,89
12	Kraj Vysočina	509 411	9 642	189,28	197 376	387,46	5 538	108,71	685,45
13	Středočeský kraj	1 377 179	23 592	171,31	497 076	360,94	20 428	148,33	680,58
14	Plzeňský kraj	587 410	9 811	167,02	197 916	336,93	10 324	175,75	679,71
	Celkem ČR	10 668 641	215 532	202,02	6 023 748	564,62	199 221	186,74	953,38

Zdroj: MV ČR, 2020

3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

3.1 Základní demografické údaje

Ústecký kraj leží na severozápadě České republiky. Severozápadní hranice kraje je zároveň i státní hranicí se Spolkovou republikou Německo a to se spolkovou zemí Sasko. Dále kraj sousedí s Libereckým, Karlovarským, Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Spolu s Karlovarským krajem tvoří Region soudržnosti NUTS II.

Rozloha kraje je 5 339 km², což představuje 6,8 % rozlohy České Republiky. Zemědělská půda zaujímá více než 52 % území kraje, lesy se rozkládají na 31 % a vodní plochy na 2 % území. Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí.

Ústecký kraj je rozdělen do 7 okresů, dále je členěn na 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec). Vedle obcí s rozšířenou působností je výkon státní správy na území Ústeckého kraje svěřen 30 pověřeným obcím, které vykonávají státní správu v určeném rozsahu i na území jiných obcí.

Celkem je v Ústeckém kraji 354 obcí, z toho 25 obcí má více než 5 000 obyvatel. V kraji je 59 obcí se statutem města. Statutárními městy jsou Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov a Děčín. Devět obcí má charakter středních sídel od 15 do 30 tisíc obyvatel, čtyři obce mají charakter velkých sídel od 50 do 100 tisíc obyvatel.

Nejhustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 92 952 obyvateli (k 1. 1. 2019). Ústecký kraj je regionem s vysokou mírou urbanizace, zhruba 80,0 procenta populace žije ve městech. Hustota obyvatel Ústeckého kraje (154 obyvatel na km²) převyšuje republikový průměr, který činí 134 obyvatel na km².

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/10180/91195091/33008519chcz.pdf/35e99cea-bce5-43b6-8307-bafac99dcda2?version=1.7>

3.2 Vývoj počtu obyvatel

Početní stav obyvatel Ústeckého kraje je od roku 1993 relativně stabilizovaný. Od roku 2000 do roku 2002 dochází k úbytku obyvatel, od roku 2003 má vývoj početního stavu obyvatel mírně stoupající tendenci a přibližuje se k původnímu stavu z roku 1993. Od roku 2006 do roku 2009 dochází k významnějšímu nárůstu počtu obyvatel v kraji. Od roku 2010 se počet obyvatel v kraji opět začíná pozvolna snižovat, v posledních dvou letech došlo ke stagnaci. To je dáno zastavením zahraniční migrace v letech 2007 a 2008, zároveň také odeznívá zvýšená porodnost, jejíž vrchol byl v roce 2008. Živě narozených v roce 2019 ubylo v porovnání s předchozími roky (oproti minulému roku pouze o 5). Stále však zůstává více zemřelých oproti živě narozeným, což činí přirozený celkový úbytek obyvatel našeho kraje (-1114), tento rozdíl tak významně přispěl k úbytku obyvatel v kraji. V roce 2019 došlo k celkovému úbytku obyvatel Ústeckého kraje o 176 (oproti roku 2018).

Tabulka 24 – vývoj počtu obyvatel kraje od roku 2010

vývoj počtu obyvatel v Ústeckém kraji										
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet obyvatel	830 046	827 992	826 764	825 120	823 972	822 826	821 377	821 080	820 789	820 965

Zdroj: ČSÚ, 2020

V minulosti prošel region velmi různorodým vývojem, který ke stabilizaci demografické struktury území nepřispěl. V důsledku těchto skutečností se region vyznačuje nadprůměrnou fluktuací obyvatelstva. Hlavní příčiny lze spatřovat zejména v nedostatečné nabídce

pracovních příležitostí a celkově nižší atraktivitě území pro život, zejména v důsledku historického průmyslového zatížení, jehož následky v regionu přetrvávají dodnes. Tento stav trvá prakticky od konce druhé světové války a dosud se nedaří tyto následky překonat.

Ke konci roku 2019 žilo v Ústeckém kraji 820 965 obyvatel, což činí Ústecký kraj pátým nejlidnatějším v rámci České republiky. Průměrná hustota zalidnění Ústeckého kraje je vyšší než celostátní průměr a Ústecký kraj je v České republice čtvrtou nejzalidněnější oblastí. V Ústeckém kraji se v roce 2019 živě narodilo 8 094 dětí, zemřelo 9 208 lidí. Došlo tedy k přirozenému úbytku obyvatelstva o 1 114 lidí.

Obyvatelstvo spolu s osídlením regionu prošlo v poválečném období složitým vývojem, který trvale poznamenal životní podmínky, respektive sociální a ekonomické klima. Při perspektivních úvahách ani dnes nelze zdaleka podceňovat skutečnost, že se v poválečných letech na území regionu vyměnila velká část obyvatelstva (jehož celkový počet se mimo to podstatně snížil), že území bylo dosídleno etnicky i kulturně různorodými skupinami, a že vznikla výrazná sídelní i kulturní diskontinuita, která přetrvává do současnosti.

Zdroj: www.czso.cz

3.3 Věková struktura obyvatelstva

Obecným trendem v České republice je stárnutí obyvatelstva. Počet osob v Ústeckém kraji ve věku 0 až 14 let od roku 2011 mírně stoupá, počet osob ve věku nad 65 let neustále stoupá (od roku 2006 let se zvýšil z hodnoty 105 692 na 158 049 obyvatel v roce 2018). Hodnota indexu stárí (tj. počtu osob ve věku nad 65 let připadajících na 100 dětí ve věku 0 – 14 let) v roce 2019 dosáhla v Ústeckém kraji 122,7 a průměrný věk se posunul na hranici 42,2 roku. Také v roce 2019 zůstal zachován trend postupného snižování podílu obyvatel ve věku 15 – 64 let na celkovém zastoupení obyvatelstva, a to zejména na úkor obyvatel nad 65 let věku.

Ústecký kraj má oproti celorepublikovému průměru spíše mladší věkovou strukturu obyvatel, ne však již tak výrazně jako tomu bylo v předchozím období. I v Ústeckém kraji se projevuje obecný trend stárnutí populace, což dokládá níže vedená tabulka. V roce 2019 dosáhl průměrný věk v České republice hranice 42,2 let.

Tabulka 25 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 2010

průměrný věk obyvatel										
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
průměrný věk	40,0	40,4	40,6	40,9	41,2	41,4	41,6	41,8	42,0	42,2

Zdroj: ČSÚ, 2020

Také tabulka 26 dokládá trend stárnutí obyvatel Ústeckého kraje, kdy při celkovém snížení počtu obyvatel v našem kraji o cca 15 tisíc od roku 2010, vzrostl počet obyvatel ve věku nad 65 let o více než 44,5 tisíc v roce 2019.

Z tabulky je zřejmé, že roste podíl seniorů na úkor zbývajících dvou věkových skupin obyvatelstva, tj. v rámci Ústeckého kraje je skupina ve věku 0-14 let zastoupena 16%, věková skupina 15-64 let je zastoupena 64,3% a obyvatel nad 65 let věku je 19,7%. Zároveň v této věkové skupině převládají ženy.

Dalšími zajímavými statistickými údaji jsou indexy ekonomického zatížení a stárí. Index stárí vyjadřuje počet osob ve věku 65 let a starších na 100 dětí ve věku do 14 let. V Ústeckém kraji v roce 2019 byla hodnota tohoto indexu 122,7 osob. V rámci celé ČR je toto číslo vyšší (124,6 osob). Index ekonomického zatížení udává počet osob v dětském a seniorském věku na 100 osob ve věku 15-64 let, tedy osob v produktivním věku. V Ústeckém kraji tento index dosahuje hodnoty 55,5.

Tabulka 26 – věková struktura obyvatel kraje

Rok	počet obyvatel celkem	v tom podle pohlaví		v tom ve věku		
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více
2010	836 045	412 699	423 346	128 212	590 843	116 990
2011	828 026	408 951	419 075	127 990	577 193	122 843
2012	826 764	408 585	418 179	128 524	568 628	129 612
2013	825 120	408 275	416 845	128 800	560 986	135 334
2014	823 972	408 283	415 689	129 480	553 949	140 543
2015	822 826	407 928	414 898	130 213	547 147	145 466
2016	821 377	407 372	414 005	130 785	540 254	150 338
2017	821 080	407 324	413 756	131 548	534 972	154 560
2018	820 789	407 395	413 394	131 642	531 098	158 049
2019	820 965	407 763	413 202	131 591	527 847	161 527

Zdroj: ČSÚ, 2020

3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva

Historický vývoj v Ústeckém kraji značně poznamenal i jeho vzdělanostní strukturu. Ta je v porovnání s celorepublikovými hodnotami podprůměrná. V regionu se nachází, ve srovnání s ostatními regiony ČR, nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší podíl obyvatel, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání. Celý problém je umocněn zejména migrací vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva za prací mimo region, a to zejména v důsledku nízké úrovně nabídky kvalifikovaných pracovních příležitostí. Nejprogresivnější vzdělanostní strukturu má krajské město a s odstupem následují další velká sídla.

Velmi nízká je rovněž úroveň jazykového vzdělání místních obyvatel, což je problematické nejen obecně ve vztahu k celkové konkurenceschopnosti regionu, ale též ve vztahu k jeho příhraniční poloze. Tento handicap brání významnější ekonomické i společenské spolupráci se sousedním Německem. Veškeré dostupné analýzy tento stav považují za jednu ze základních příčin vysoké míry nezaměstnanosti a s ní souvisejících negativních sociálních a hospodářských jevů. Vzdělanostní strukturu obyvatel Ústeckého kraje dokládá tabulka 27.

Tabulka 27 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. v letech 2018 a 2019

v roce	počet obyvatel ve věku 15 let a více	základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vysokoškolské včetně vědecké přípravy	bez vzdělání a nezjištěno
2018	689,6	140,1	245,1	226,9	77,6	není k dispozici
	100%	20,3%	35,5%	32,9%	11,3%	
2019	689,5	141,6	244,4	219,9	82,3	1,3
	100%	20,5%	35,4%	31,9%	11,9%	

Zdroj: ČSÚ, 2020

Tabulka 27 udává počty (v tisících) obyvatel Ústeckého kraje ve věku 15 let a více a jejich nejvyšší dosažené vzdělání. Druhý řádek je pak procentním vyjádřením počtu obyvatel v rámci dosaženého vzdělání v našem kraji. Ve srovnání s Českou republikou jako celkem dosahuje Ústecký kraj nejhorších výsledků – je zde nejvíce lidí se základním vzděláním (v ČR je 13,5% s tímto vzděláním a v ÚK 20,5%), naopak nejméně lidí zde žije s vysokoškolským vzděláním (v ČR 19,2% a v ÚK 11,9%). Velmi podobných hodnot dosahuje ještě Karlovarský kraj, naopak nejprůběžnějších hodnot v rámci vzdělanostní struktury obyvatel dosahuje Praha.

3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje

Tabulka 28 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel celkem (stav k 31. 12.)	825 120	823 972	822 826	821 377	821 080	820 789	820 965
v tom muži	408 275	408 283	407 928	407 372	407 324	407 395	407 763
Ženy	416 845	415 689	414 898	414 005	413 756	413 394	413 202
v tom ve věku 0 - 14 let	128 800	129 480	130 213	130 785	131 548	131 642	131 591
15 - 64 let	560 986	553 949	547 147	540 254	534 972	531 098	527 847
65 a více let	135 334	140 543	145 466	150 338	154 560	158 049	161 527
Živě narození	8 060	8 292	8 313	8 263	8 442	8 099	8 094
Zemřelí	9 277	8 846	9 238	9 058	9 172	9 338	9 208
Přistěhovalí	6 978	7 229	7 358	7 324	7 691	8 373	8 696
Vystěhovalí	7 405	7 823	7 579	8 002	7 258	7 425	7 406
Sňatky	3 161	3 325	3 572	3 723	3 901	4 299	4 207
Rozvody	2 252	2 352	2 117	2 245	2 252	2 106	2 022
Počet obyvatel celkem (stav k 1. 7.)	825 842	824 789	823 381	822 300	820 937	820 580	820 537

Zdroj: ČSÚ, 2020

3.6 Průmysl v regionu

Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Hospodářský význam kraje je historicky dán značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Z dalších důležitých surovin, těžených v kraji, jsou významné kvalitní sklářské a slévárenské píský a stavební kámen. V kraji lze vymezit čtyři oblasti, které se od sebe významně odlišují. Je to oblast s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou, která je soustředěna především v Podkrušnohoří (okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně Ústí nad Labem). Z odvětví má významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí je Litoměřicko a Lounsko, které jsou významné svou produkcí chmele a zeleniny. Zvláště Polabí a Poohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech. Skvělou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. V posledních letech se i oblast Mostecká stává známou vinařskou oblastí, kde se vinná réva pěstuje především na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí. Oblast Krušných hor je velmi řídko osídleným horským pásem s omezenými hospodářskými aktivitami a nakonec oblast Děčínska není ani územím s koncentrací těžkého průmyslu, ani oblastí zemědělskou. Jeho severní část – Šluknovsko je svou odlehlostí a obtížnou dostupností z centrální části kraje typickým periferním územím. (www.czso.cz)

3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost

Z aktuálních statistických údajů je zřejmé, že v regionu je stále mírně nadprůměrný podíl průmyslu a stavebnictví na zaměstnanosti, naopak zaměstnanost v zemědělství je i oproti republikové úrovni relativně nízká. Na významu nabývá především sektor služeb. Zahrnujeme-li pod služby celý terciární sektor, poskytuje tento sektor již více než 56 % všech pracovních příležitostí.

Průměrná hrubá měsíční mzda činila v roce 2019 v Ústeckém kraji 31.430 Kč, za celou Českou republiku činila průměrná mzda za rok 2019 34.125 Kč. Ústecký kraj vykazuje dlouhodobě vyšší podíl nezaměstnaných osob v porovnání s ostatními kraji České republiky. **Podíl osob ke konci nezaměstnaných roku 2019 činil v Ústeckém kraji 3,9 %.** Za celou

Českou republiku činil podíl nezaměstnaných za rok 2019 – 2,87%. Ze sledovaných údajů je vhodné upozornit na počty nezaměstnaných v Ústeckém kraji v letech 2009 - 2014, kdy počet nezaměstnaných v podstatě zůstával na obdobné úrovni (kolem 60 tis.), v roce 2019 je méně než poloviční oproti uváděným rokům. Lze tak konstatovat, přesto, že procentní podíl nezaměstnaných patří v našem kraji k nejvyšším v ČR, je objektivně na velmi nízké úrovni. Problémem tedy v současné chvíli není počet nezaměstnaných, ale to, že se jedná o lidi dlouhodobě nezaměstnané, kteří mnohdy nikdy nebyli zaměstnaní.

V souvislosti s výpočty nezaměstnaných osob je nutné upozornit, že od ledna 2013 je používán nový statistický ukazatel, a to podíl nezaměstnaných osob, který nahradil dříve používaný ukazatel míry registrované nezaměstnanosti⁴. V tabulce 30 je uveden přehled podílu nezaměstnaných osob v krajích ČR.

Tabulka 29 – nezaměstnanost v kraji

Vývoj počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji						
Rok	muži	ženy	Absolventi	občané se sníženou pracovní schopností	občané s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	celkem nezaměstnaní
2009	31 598	30 349	3 606	7 611	15 239	61 974
2010	29 122	28 965	3 401	7 188	11 179	58 087
2011	30 831	30 758	2 916	7 061	9 440	61 589
2012	33 323	32 497	3 233	7 208	10 157	65 820
2013	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2014	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2015	23 046	25 854	2 134	6 716	8 513	50 778
2016	19 139	23 118	1 891	6 446	8 674	44 528
2017	12 297	16 644	700	5 447	6 772	31 522
2018	10 890	13 067	.	4 655	7 193	26 335
2019	9 284	11 320	1 114	3 935	6 997	22 637

Tabulka 30 – Podíl nezaměstnaných v krajích za roky 2014 až 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Česká republika	7,46	6,24		3,77	3,07	2,87
Praha	5,03	4,2	3,35	2,34	1,93	1,9
Středočeský kraj	6,36	5,41	4,31	3,17	2,64	2,44
Jihočeský kraj	6,2	5,07	4,28	3,09	2,38	2,31
Plzeňský kraj	5,7	4,62	3,56	2,55	2,12	2,33
Karlovarský kraj	8,21	7,06	5,45	3,47	2,93	2,74
Ústecký kraj	10,67	8,91	7,79	5,39	4,50	3,9
Liberecký kraj	7,72	6,36	5,17	3,76	3,18	2,95
Královéhradecký kraj	6,36	4,96	3,76	2,72	2,31	2,38
Pardubický kraj	6,22	5,14	4,04	2,83	2,19	2,2
Kraj Vysočina	7,35	6,22	5,17	3,80	3,02	2,7
Jihomoravský kraj	8,25	7,01	6,11	4,60	3,86	3,48
Olomoucký kraj	8,82	7,01	5,94	4,35	3,37	2,94
Zlínský kraj	5,98	7,36	4,92	3,43	2,61	2,43
Moravskoslezský kraj	8,56	9,8	7,45	5,77	4,65	4,44

⁴ Podíl nezaměstnaných osob je ukazatel, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Ukazatel míry registrované nezaměstnanosti poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. (Zdroj: MPSV). Dalším možným ukazatelem je obecná míra nezam., která vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle.

3.8 Školství

Školská soustava v regionu prošla v uplynulých deseti letech procesem rozsáhlé optimalizace. V jejím důsledku došlo v posledních letech k podstatnému snížení počtu mateřských škol a zčásti ke snížení počtu škol základních. Vzhledem k demografickému vývoji je třeba přizpůsobit nabídku těchto zařízení aktuální poptávce, neboť vývoj počtu dětí předškolního věku má v současné době rostoucí tendenci.

Síť školských zařízení v kraji tvořila ve školním roce 2018/2019 – 368 mateřských škol, 278 základních škol, 91 středních škol, 1 konzervatoř a 8 vyšších odborných škol, 2 vysoké školy. Kromě těchto zařízení jsou zřizovány také mateřské školy při zdravotnických zařízeních – v Ústeckém kraji se jich nachází 7 a základní školy při zdravotnických zařízeních – těch je v našem kraji devět (<https://www.kr-ustecky.cz/strategie-dokumenty-odboru/ds-99673/p1=206949>).

Nabídka středního vzdělání v regionu je poměrně různorodá, přesto lze spatřovat nezbytnost přizpůsobení nabídky učebních a studijních oborů středních škol potřebám trhu práce a nutnosti reagovat na změny, jež souvisejí také s požadavky potencionálních zaměstnavatelů. Toto je činěno prostřednictvím různých pobídek KÚÚK, odboru ŠMT pro studenty konkrétních oborů – více je možné se dozvědět ve Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji ve školním roce 2016/2017 (<http://www.kr-ustecky.cz/vyrocní-zpravy/ds-99568>).

Vysokoškolské vzdělání v kraji reprezentuje především Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která má 8 fakult. Kromě toho v dalších městech (Most, Děčín, Litvínov, Terežín) působí pobočky dalších vysokých škol a univerzit. Přesto nelze nabídku vysokého školství v regionu hodnotit jako zcela uspokojivou. Obecně lze totiž konstatovat, že přítomnost vysoké školy, zejména pak univerzity, má na rozvoj města i celého okolí pozitivní vliv v mnoha směrech.

3.9 Sociální služby a zdravotnictví

Síť poskytovatelů zdravotních služeb v Ústeckém kraji tvoří poskytovatelé ambulantní péče, jednodenní péče (vyžaduje pobyt pacienta na lůžku po dobu kratší než 24 hodin), lůžkové péče (akutní intenzivní, akutní standardní, následné a dlouhodobé), zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta (návštěvní služba, domácí péče) a poskytovateli lékárenské péče. Dále je v kraji provozována protialkoholní a protitoxikomanická záchytná stanice v areálu společnosti Krajská zdravotní, a.s. – Nemocnice Teplice, o.z. (kapacita 10 lůžek) a realizována služba zajištění prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení v nepřetržitém režimu (tj. 24 hodin denně/7 dní v týdnu). Akutní lůžková péče je zabezpečena sítí 11 nemocnic (3 856 lůžek), přičemž některé nemocnice provozují i oddělení s lůžky následné péče (824 lůžek), 8 samostatnými nemocnicemi následné péče nebo léčebnami dlouhodobé péče (dohromady 610 lůžek), 2 nemocnicemi, jednou léčebnou a jedním stacionářem pro pacienty s psychiatrickým onemocněním (celkem 770 lůžek) a dvěma hospici (41 lůžek). Vedle toho jsou v Ústeckém kraji 3 poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče (1 093 lůžek) a kojenecký ústav s 95 lůžky. Nadregionální působnost mají například Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, nemocnice v Mostě a nemocnice v Chomutově (vše odštěpné závody společnosti Krajská zdravotní a.s.). Krajská zdravotní a.s. ještě sdružuje nemocnice v Teplicích a v Děčíně. Nedílnou součástí poskytování zdravotních služeb v kraji je zajišťování přednemocniční neodkladné péče prostřednictvím Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje, příspěvkové organizace. Na území kraje je rozmístěno 21 výjezdových stanovišť pro posádky rychlé lékařské pomoci nebo rychlé zdravotnické pomoci, přičemž v krajském městě je také stanoviště letecké záchranné služby.

Sociální infrastruktura zajišťuje veřejné služby s bezprostředním dopadem na kvalitu života. Současné trendy zvyšují nároky na přizpůsobování sociální infrastruktury novým podmínkám. Důležitý je především důraz na prevenci, flexibilitu vytvářených struktur

a zaměření na sociální začleňování. Sociální infrastruktura je orientována především do měst, která svou vybaveností zabezpečují obsluhu příslušných spádových území.

Nabídka sociálních služeb v regionu zahrnuje služby sociální péče poskytované zejména v zařízeních zřizovaných krajem a obcemi a služby sociální prevence poskytované především nestátními neziskovými organizacemi.

3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)

3.10.1 Děti a mládež

Systém péče o ohrožené děti a mládež

Péče o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy patří do gesce několika resortů státní správy. Klíčovou úlohu zde zaujímá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které kromě samotné podpory rodiny řídí výkon státní správy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tuto agendu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále orgán SPOD). Kromě MPSV a Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí (orgán s celorepublikovou působností se sídlem v Brně, který zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí ve vztahu k cizině) vykonávají tuto činnost také krajské úřady (metodické vedení obcí a zprostředkování náhradní rodinné péče), obecní úřady a zejména obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu přenesené působnosti. Orgány SPOD se v rámci sociálně-právní ochrany dětí zaměřují na děti, jejichž rodiče nebo osoby odpovědné za jejich výchovu zemřeli nebo neplní, nevykonávají nebo zneužívají svou rodičovskou zodpovědnost. Sociálně-právní ochrana dětí se zaměřuje také na děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že:

- zanedbávají školní docházku,
- nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy,
- požívají alkohol nebo návykové látky,
- žijí se prostitucí,
- spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem (tzv. provinění),
- opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- opakovaně se dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte (§ 6 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.).

Orgány SPOD poskytují pomoc dětem a jejich rodičům při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně uplatnění na trhu práce. V rámci těchto orgánů působí pracovníci specializující se na práci s výše uvedenými dětmi – **sociální kurátoři pro děti a mládež**. V tabulce 31 a násl. jsou uvedeny statistické údaje o počtu evidovaných dětí a mladistvých orgány SPOD obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje. Pro možnost srovnání v rámci ČR a kraje byly údaje zpracovány opět pomocí indexu (počet evidovaných dětí a mládeže do 18 let na 10 tisíc obyvatel správního obvodu obce III. stupně).

Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zejména v terénních sociálních službách, jejich nedostatečnou motivaci a společenské i finanční ohodnocení. Toto se umocnilo ještě v roce 2003, kdy v II. fázi reformy územní správy došlo ke zrušení okresních úřadů a převodu výkonu státní správy na uvedeném úseku na obce III. stupně. V té době ukončilo činnost více jak 20 % zkušených sociálních pracovníků. Obce se s tímto nedostatkem postupem času většinou vypořádaly. K 31. 12. 2007 působilo v rámci orgánu SPOD celkem 150 sociálních pracovníků (117 pracovníků orgánu SPOD a 33 kurátorů pro mládež), kteří vykonávají svou činnost na obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje.

Od roku 2006 jsou města také výrazněji finančně podporována státní účelovou dotací MPSV na výkon sociálně-právní ochrany dětí. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. K 31. 12. 2018 vykonávalo tuto činnost v rámci orgánu SPOD téměř 243,9 sociálních pracovníků (uvedeno v úvazcích) a z toho počtu je 60 kurátorů pro děti a mládež. Pracovníci orgánu SPOD jsou významně zatíženi i administrativní činností, což je opět odvádí od práce v terénu. Orgány SPOD evidují vysoký počet klientů a jejich rodin na jednoho sociálního pracovníka. Statistiky MPSV uvádějí, že v průměru je v ČR evidováno přes 250 klientů (rodin, kauz) na jednoho sociálního pracovníka. V Ústeckém kraji je toto číslo ještě vyšší (více jak 300 klientů). Standardy kvality sociálně-právní ochrany (jsou platné od 1. 1. 2015) stanovují 80 klientských rodin na jednoho pracovníka orgánu SPOD. V případě kurátorů pro mládež a osob pečujícími a osob v evidenci náhradní rodinné péče je tento limit poloviční – tj. 40 klientských rodin. **Další subjekty působící v oblasti sociálně-právní ochrany dětí.**

Jak bylo výše uvedeno, klíčovou úlohu v péči o ohrožené děti a mládež mají orgány sociálně-právní ochrany dětí, které působí převážně na obcích III. stupně a částečně na krajích. V této oblasti je důležitá koordinovaná **spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty**, zejména se školami a školskými zařízeními (středisky výchovné péče⁵ a pedagogicko-psychologickými poradnami – viz kapitola 4.5), Policií ČR, městskou (obecní) policií, soudy, státními zastupitelstvími a Probační a mediační službou ČR (PMS). Krajský úřad Ústeckého kraje podporuje spolupráci jednotlivých subjektů veřejné správy i nestátního neziskového sektoru a zároveň přispívá k jejich koordinaci.

V kraji působí meziresortní týmy na okresní úrovni (tzv. **týmy pro mládež nebo multidisciplinární týmy pro mládež**), které jsou složeny ze zástupců výše uvedených institucí. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci, společně postupovat a volit opatření při péči o děti, prioritně pak o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy.

Jejich provázanou spolupráci podporuje projekt odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR Systém včasné intervence (dále SVI)⁶. Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě.

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti⁷. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality MV ČR.

⁵ V Ústeckém kraji jsou celkem čtyři zařízení – v Chomutově, Mostě, Ústí nad Labem a v Děčíně

⁶ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

⁷ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>.

Sociálně-právní ochranu dětí poskytují také **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)**. Tato zařízení poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život či příznivý vývoj vážně ohrožen anebo jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, popř. dítě které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Cílem je zajistit dětem v krizové situaci životní podmínky co nejbližší přirozenému rodinnému prostředí. V Ústeckém kraji jsou registrovány celkem 4 subjekty, které provozují 8 zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Celková kapacita je 154 lůžek (k 1. 10. 2019). V tabulce 31 jsou další informace k těmto zařízením.

Tabulka 31 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje

Subjekt	Název zařízení	Místo zařízení	Počet lůžek	Webové stránky
Kojenecké ústavy Ústeckého kraje		Most	20	www.kumost.cz
Dětský domov v Mostě	Mostáček	Most	16	http://www.ddmost.wm.cz/
Fond ohrožených dětí Praha	Klokánek	Chomutov, Teplice, Litoměřice, Ústí n. L. a Žatec	98	http://www.fod.cz/
Élie o.s. Kadaň	Na Horách	Kovářská	20	http://z-nahorach.webnode.cz/

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Kromě výše uvedených subjektů poskytují sociálně-právní ochranu dětí také subjekty, které obdržely pověření k výkonu činností (zákonem stanovených) na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Tyto subjekty jsou pak označovány jako **pověřené osoby**. Pověření vydává místně a věcně příslušný krajský úřad (dříve MPSV). V současné době vykonávají činnosti v dané oblasti v Ústeckém kraji celkem 30 subjektů (včetně středisek Fondu ohrožených dětí se sídlem v Praze). Aktualizovaný seznam pověřených osob je k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <http://www.kr-ustecky.cz/poverene-osoby-k-vykonu-socialne-pravni-ochrany-deti/d-1688801/p1=204835>.

Významnou podporu pro činnost orgánů OSPOD představují sociální služby poskytované zejména **nestátními neziskovými organizacemi** (dále NNO). Tyto organizace poskytují sociální služby (služby sociální prevence) – především pak sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. U mnoha rodin, které prošly kvalitním reintegračním programem, bylo dosaženo zlepšení jejich životní a sociální situace. Tím byly vytvořeny příznivé podmínky pro návrat dětí z institucionální péče (dětských domovů a výchovných ústavů) zpět do rodiny. Tyto programy jsou zaměřeny současně i na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a umístění do výchovného zařízení.

Další služby sociální prevence zaměřené na rodiny s dětmi jsou uvedeny v kapitole 4.2.1.

Na podporu zvyšování kvality procesu vzdělávání ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy jsou vytvářeny programy, které jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu. V Ústeckém kraji tento typ programu realizovalo např. občanské sdružení Mosty – sociálně psychologické centrum se sídlem v Mostě. Program byl nazván Projekt Pšov a realizován ve Výchovném ústavu v Pšově. Cílem projektu byla tvorba komplexního výchovně vzdělávacího programu pro chovance ústavu a vzdělávací kurz pro pedagogické pracovníky zařízení.

Statistické údaje o cílové skupině

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vydává každoročně Statistickou ročenku MPSV z oblasti práce a sociálních věcí. Z tohoto důvodu lze vybrané ukazatele Ústeckého kraje srovnávat se statistickými údaji ostatních krajů ČR. Vybrané údaje Ústeckého kraje byly doplněny i za rok 2019 a pro doplnění ponechány i údaje z roku 2018 (pro porovnání krajských statistik). MPSV se ve svých statistických ročenkách každoročně zaměřuje na různé oblasti své působnosti (nezaměstnanost, sociální zabezpečení atd.). Jednou z oblastí

je i evidence orgánů SPOD. Tato kapitola bezpečnostní analýzy je zaměřena právě na vybrané statistické údaje orgánů SPOD působících v Ústeckém kraji. Důraz je pak kladen na údaje získané v oblasti kurately mládeže, tj. na evidenci dětí, které vykazují poruchy chování (jsou ohrožené sociálně nežádoucími jevy). Zvláštní pozornost je zaměřena i na rozbor problematiky dětí umístěných do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo do dalších zařízení (např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Z tohoto důvodu jsou podrobně sledovány nejen údaje o počtu dětí umístěných do těchto zařízení, ale i důvody jejich umístění.

V České republice bylo v roce 2018 evidováno orgány SPOD – kurátory pro mládež celkem 26 897 klientů – dětí a mladistvých (v roce 2017 to bylo 29 125 klientů). V Ústeckém kraji evidovali kurátoři v roce 2018 celkem 3 973 klientů (v roce 2017 to bylo 4 296 osob). V České republice zaujímá Ústecký kraj v této statistice 2. místo za Moravskoslezským krajem (4 446 klientů). V indexovém vyjádření zaujímá Ústecký kraj 1. místo, kdy průměr kraje činí 48,3 dětských klientů. Druhý, index Moravskoslezského kraje je 36,5 a republikový průměr činí 25,5 dětských klientů na 10 tisíc obyvatel.

Níže uvádíme již podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2018 a 2019.

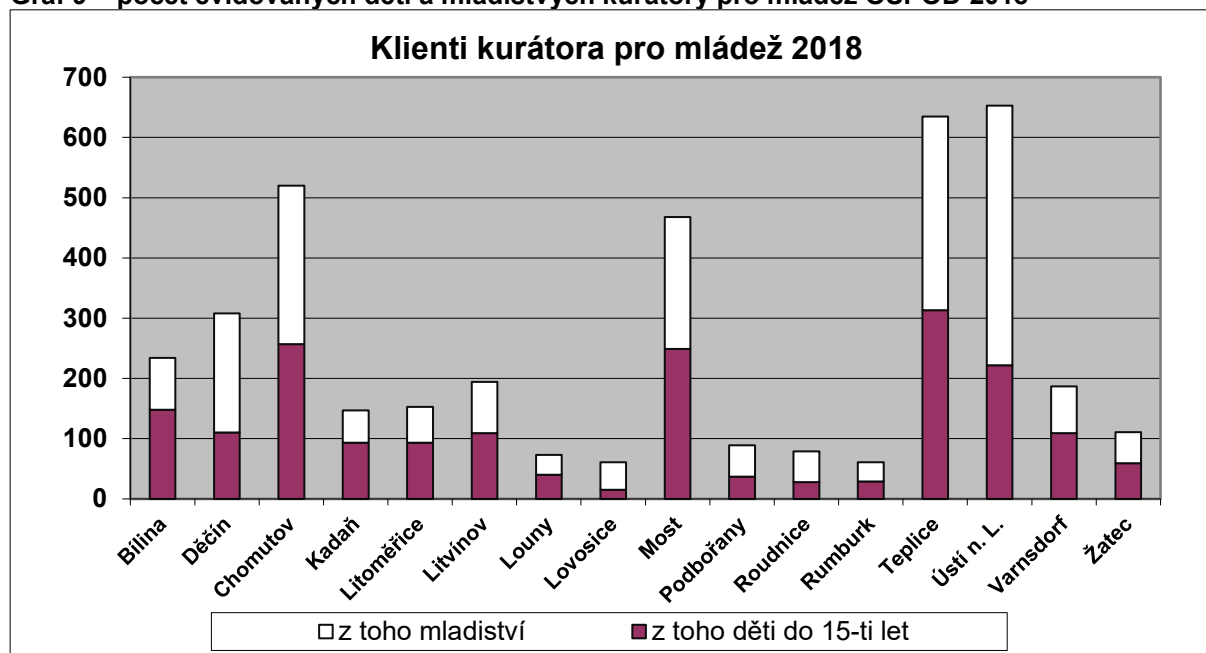
V roce 2018 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátoři pro mládež při Městském úřadu v Bílině – 104,4. Následují je obvody měst Varnsdorfu (92,3) a Chomutova (63,7). Na opačném pólu jsou obvody měst Loun a Rumburku – jejich indexy činí 16,8 a 18,4 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává tradičně ve velkých městech – Ústí n. L., Teplice, Chomutov a Most, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali mírný pokles klientů.

Tabulka 32 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2018

OBEC	Počet evidovaných celkem	z toho děti do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	234	148	39	86	29	63,2	104,4
Děčín	308	110	41	198	65	35,7	39,5
Chomutov	520	257	109	263	90	49,4	63,7
Kadaň	147	93	41	54	13	63,3	34,4
Litoměřice	153	93	33	60	28	60,8	25,8
Litvínov	194	109	38	85	23	56,2	51,4
Louny	73	40	16	33	8	54,8	16,8
Lovosice	61	15	10	46	8	24,6	22,2
Most	468	249	66	219	54	53,2	61,9
Podbořany	89	37	9	52	9	41,6	56,7
Roudnice	79	28	12	51	11	35,4	24,3
Rumburk	61	29	12	32	14	47,5	18,4
Teplice	635	313	128	322	79	49,3	59,7
Ústí n. L.	653	222	82	431	140	34,0	54,6
Varnsdorf	187	109	47	78	26	58,3	92,3
Žatec	111	59	7	52	14	53,2	40,7
Celkem kraj	3 973	1 911	690	2 062	611	48,1	48,3

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 9 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2018

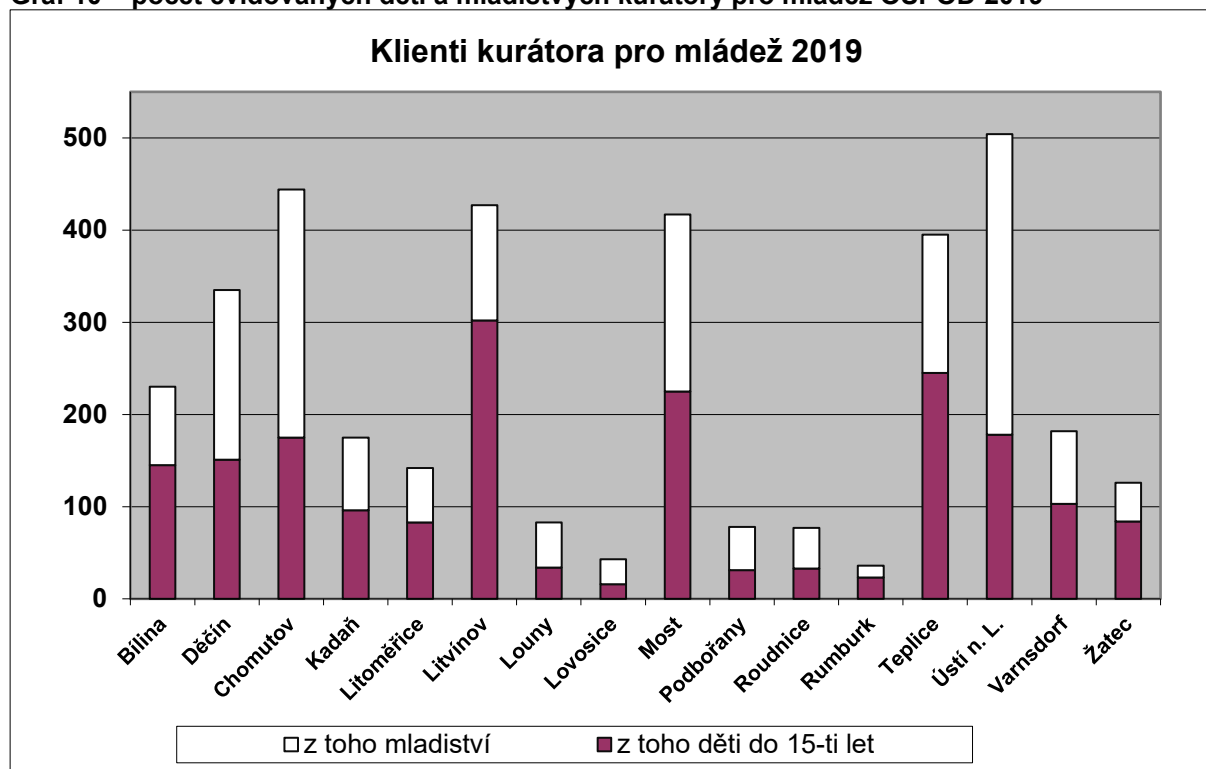
Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

V roce 2019 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátorů pro mládež při Městském úřadu v Litvínově – 113,2. Následují obvody měst Bíliny (102,6) a Varnsdorfu (89,9). Na opačném pólu jsou obvody měst Rumburku a Lovosic – jejich indexy činí 10,9 a 15,7 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává tradičně ve velkých městech – Ústí n. L., Teplice, Chomutov a Most, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali mírný pokles klientů. Nově se však vyskytuje vysoký počet evidovaných dětí do 18 let v Litvínově. Počet se zvýšil o 120 % oproti minulému roku.

Tabulka 33 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátory pro mládež 2019

OBEC	Počet evidovaných celkem	z toho dětí do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	230	145	45	85	38	63,0	102,6
Děčín	335	151	59	184	71	45,1	43,0
Chomutov	444	175	62	269	93	39,4	54,4
Kadaň	175	96	46	79	26	54,9	40,9
Litoměřice	142	83	32	59	29	58,5	24,0
Litvínov	427	302	73	125	49	70,7	113,2
Louny	83	34	9	49	16	41,0	19,1
Lovosice	43	16	7	27	10	37,2	15,7
Most	417	225	57	192	51	54,0	55,1
Podbořany	78	31	6	47	6	39,7	49,7
Roudnice	77	33	10	44	11	42,9	23,7
Rumburk	36	23	11	13	4	63,9	10,9
Teplice	395	245	77	150	43	62,0	37,2
Ústí n. L.	504	178	52	326	93	35,3	42,2
Varnsdorf	182	103	41	79	21	56,6	89,9
Žatec	126	84	24	42	13	66,7	46,2
Celkem kraj	3 694	1 924	611	1 770	574	52,1	44,9

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

Graf 10 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2019

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

Trestná činnost dětí a mládeže a přestupky mladistvých

V roce 2018 evidovaly orgány SPOD (kurátoři pro mládež) v České republice celkem 4 261 pachatelů provinění⁸. V roce 2017 to bylo 4 517 těchto osob do 18 let a z dlouhodobého hlediska je evidován každoroční pokles dětských pachatelů.

V Ústeckém kraji bylo zjištěno, že provinění spáchalo 534 osob mladších 18 let (2017 – 588 osob), které spáchaly provinění.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2018 a 2019.

V roce 2018 klesl počet pachatelů do 18 let o 54 osob – z 588 v roce 2017 na 534 osob v roce 2018, což představuje opětovný návrat k trendu poklesu počtu pachatelů pod 18 let, nyní o 9,2 %. Meziroční významný nárůst byl zaznamenán především v obvodech Kadaň, Teplice a Varnsdorf. Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Chomutově a Mostu.

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Mostecku a Chomutovsku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Lovosice., Podbořany a Roudnice nad Labem. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Lovosic (71,4 %), Roudnice nad Labem (51,6 %) a Litvínova (54,2 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Louny a Kadaň. V Ústeckém kraji bylo v roce 2018 evidováno celkem 642 mladistvých pachatelů přestupků. To představuje nárůst o 31 pachatelů přestupků oproti roku 2017 (nárůst o 5,1 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství opět v obvodech Teplice, Ústí nad Labem a Chomutov. Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Bílině,

⁸ *tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (dále zákon o soudnictví ve věcech mládeže*

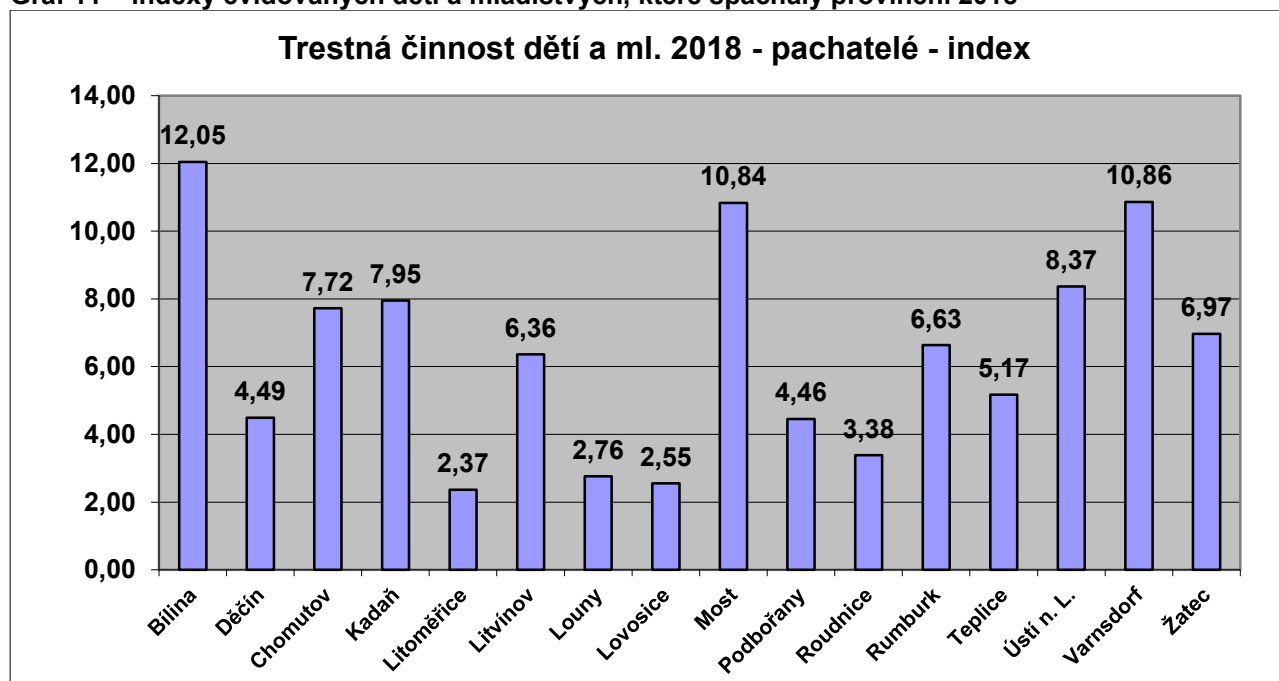
Varnsdorfu a Mostě. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Litoměřicích, Lovosicích a Lounech. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 34 a grafu 10.

Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mládeže evidovaná orgány SPOD v roce 2018 (pachatelé)

2018					
OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	27	14	51,85	27	12,05
Děčín	35	12	34,29	56	4,49
Chomutov	63	25	39,68	84	7,72
Kadaň	34	7	20,59	18	7,95
Litoměřice	14	4	28,57	15	2,37
Litvínov	24	13	54,17	12	6,36
Louny	12	1	8,33	16	2,76
Lovosice	7	5	71,43	9	2,55
Most	82	34	41,46	59	10,84
Podbořany	7	2	28,57	63	4,46
Roudnice n. L.	11	6	54,55	3	3,38
Rumburk	22	11	50,00	10	6,63
Teplice	55	22	40,00	131	5,17
Ústí n. L.	100	44	44,00	108	8,37
Varnsdorf	22	8	36,36	7	10,86
Žatec	19	5	26,32	24	6,97
Celkem kraj	534	213	39,89	642	6,49

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 11 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

V roce 2019 vzrostl počet pachatelů do 18 let o 150 osob – z 534 v roce 2018 na 684 osob v roce 2019, což představuje meziroční nárůst od roku 2013, nyní o 28 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán především v obvodech Litvínov (nárůst o 183,3 %), Litoměřice (o 93 %)

a Ústí nad Labem (o 84 %). Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Žatci (pokles o 31,6 %) a Varnsdorfu (pokles o 27,3 %).

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Mostecku a Litvínovsku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Podbořan, Lovosic a Loun. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Bíliny (71,88 %), Mostu (65,38 %) a Litvínova (64,71 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Podbořany a Louny.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2019 evidováno celkem 430 mladistvých pachatelů přestupků. To představuje pokles o 212 pachatelů přestupků oproti roku 2018 (pokles o 33 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství opět v obvodech Ústí nad Labem, Chomutova a Mostu.

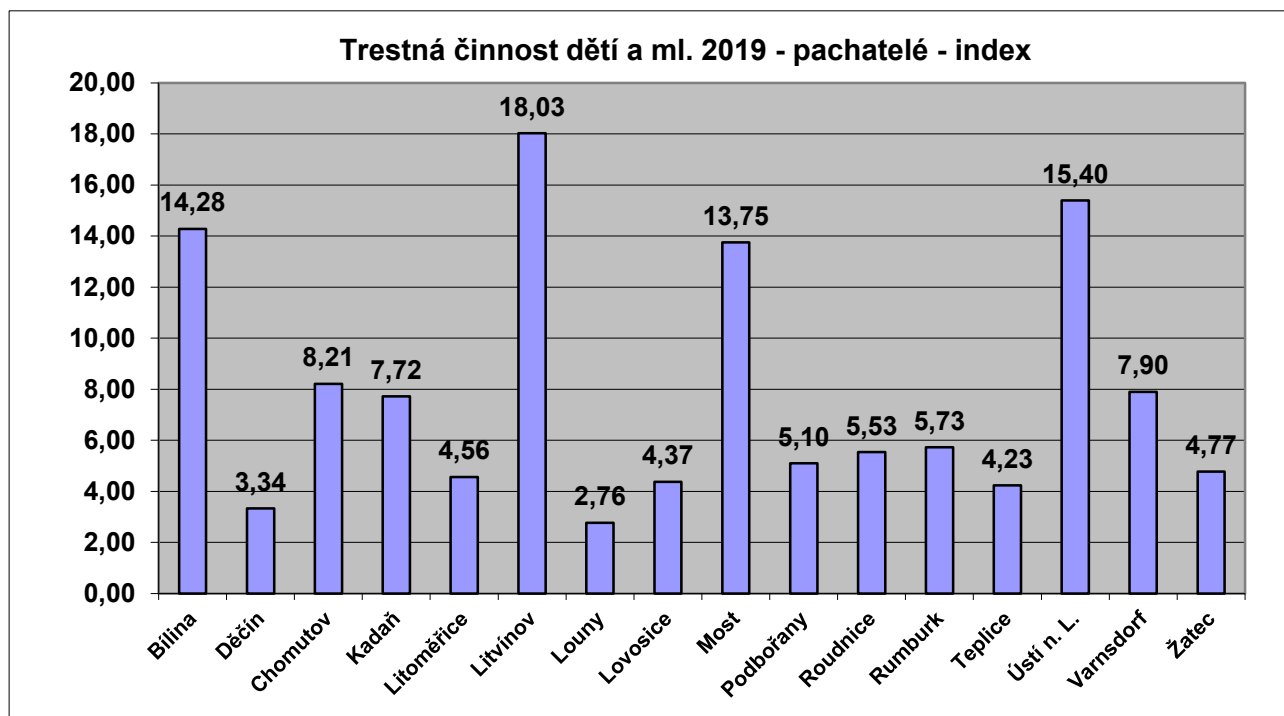
Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Litvínově, Ústí nad Labem a Bílině. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Lounech, Děčíně a Teplicích. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 35 a grafu 11.

Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2019 (pachatelé)

OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	32	23	71,88	32	14,28
Děčín	26	9	34,62	26	3,34
Chomutov	67	36	53,73	68	8,21
Kadaň	33	14	42,42	18	7,72
Litoměřice	27	13	48,15	28	4,56
Litvínov	68	44	64,71	10	18,03
Louny	12	3	25,00	15	2,76
Lovosice	12	5	41,67	8	4,37
Most	104	68	65,38	45	13,75
Podbořany	8	1	12,50	15	5,10
Roudnice n. L.	18	8	44,44	11	5,53
Rumburk	19	12	63,16	0	5,73
Teplice	45	24	53,33	44	4,23
Ústí n. L.	184	76	41,30	88	15,40
Varnsdorf	16	9	56,25	9	7,90
Žatec	13	4	30,77	13	4,77
Celkem kraj	684	349	51,02	430	8,31

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

Graf 12 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2019

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

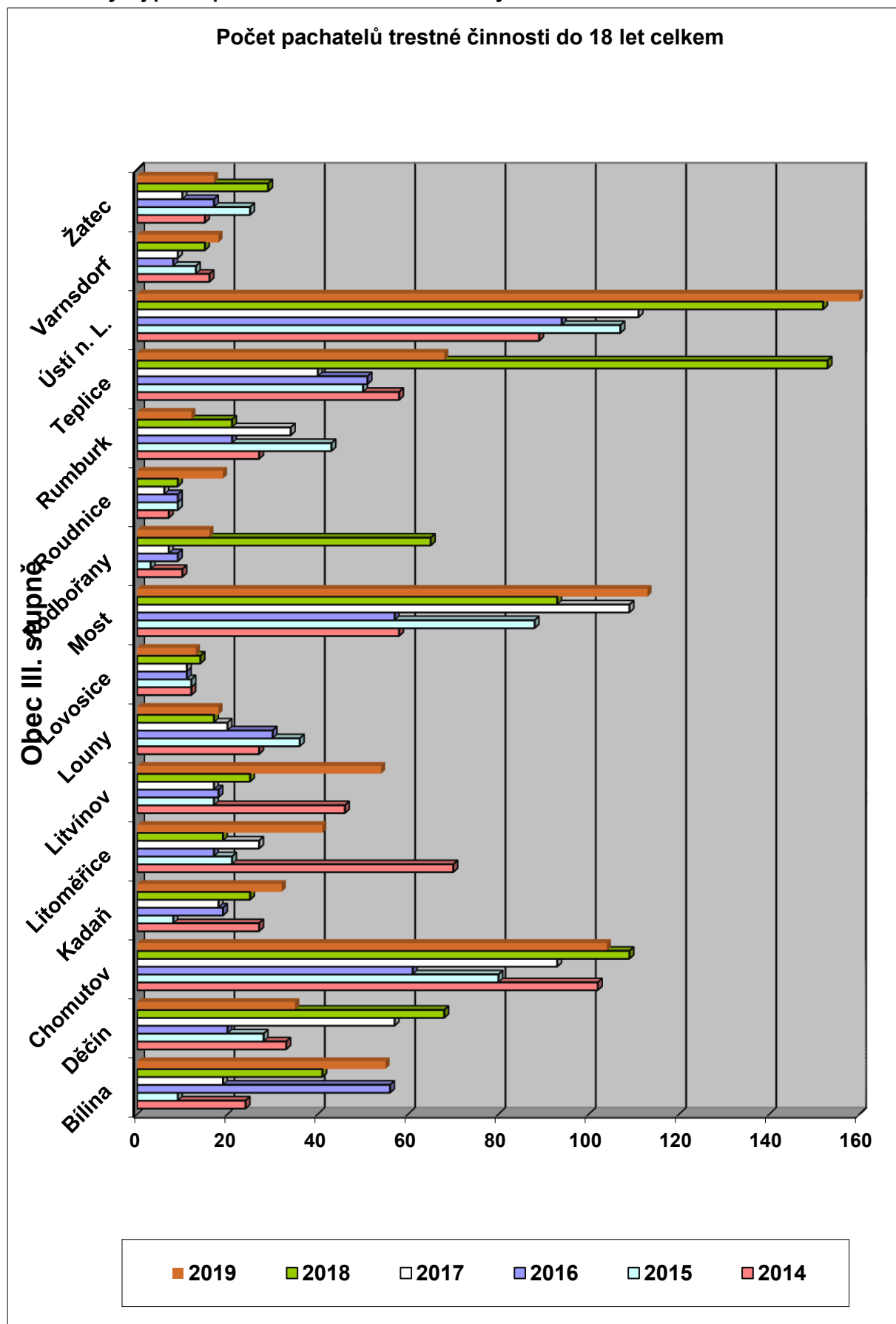
Vývoj počtu pachatelů trestné činnosti do 18 let v letech 2006 až 2019 kolísá. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst o 90 klientů a v letech 2008 až 2010 byl zaznamenán postupný pokles pachatelů. V roce 2011 došlo opět k nárůstu pachatelů a v následujících letech dochází opět k poklesu. V roce 2012 a v roce 2014 došlo pak k výraznému meziročnímu poklesu pachatelů. V letech 2015 a 2016 pak pokračoval postupný pokles trestné činnosti dětí a mladistvých a v roce 2018 oproti roku 2017 opět klesl. V roce 2019 oproti roku 2018 vzrostl počet trestné činnosti dětí a mladistvých. Soustavný nárůst nebo pokles pachatelů není evidován v žádném správním obvodu orgánu SPOD v kraji.

Tabulka 36 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2015 až 2019 (pachatelé)

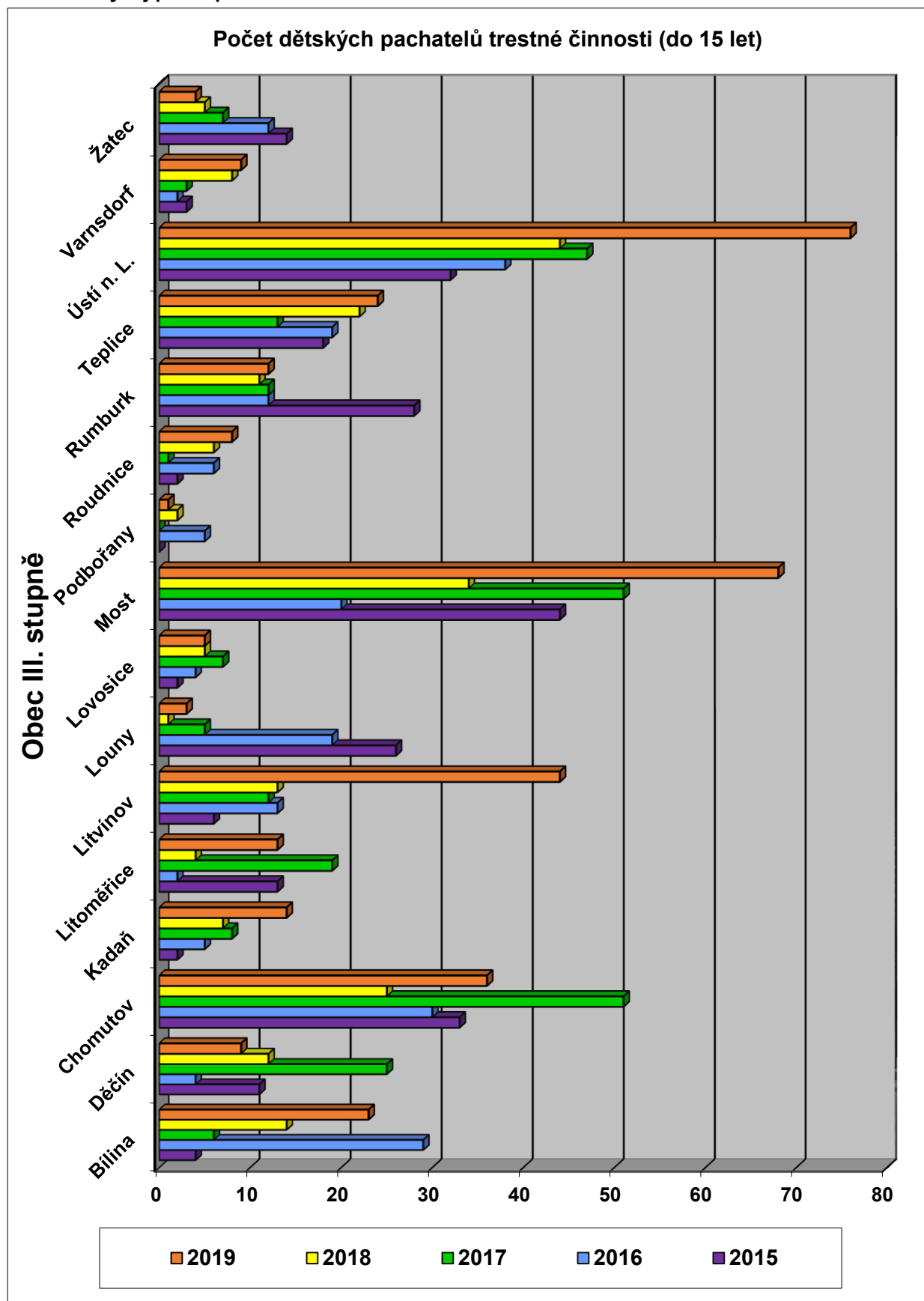
OBEC	Trestná činnost 2015	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2016	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2017	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2018	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2019	z toho děti do 15-ti let	Roční změna celkem (2018-19)	Roční změna u nezletilých (2018-19)	Vývoj celkem (2015-19)	Vývoj u nezletilých (2015-19)
Bílina	9	4	56	29	19	6	27	14	32	23	5	9	23	19
Děčín	28	11	20	4	57	25	35	12	26	9	-9	-3	-2	-2
Chomutov	80	33	61	30	93	51	63	25	67	36	4	11	-13	3
Kadaň	8	2	19	5	18	8	34	7	33	14	-1	7	25	12
Litoměřice	21	13	17	2	27	19	14	4	27	13	13	9	6	0
Litvínov	17	6	18	13	17	12	24	13	68	44	44	31	51	38
Louny	36	26	30	19	20	5	12	1	12	3	0	2	-24	-23
Lovosice	12	2	11	4	11	7	7	5	12	5	5	0	0	3
Most	88	44	57	20	109	51	82	34	104	68	22	34	16	24
Podbořany	3	0	9	5	7	0	7	2	8	1	1	-1	5	1
Roudnice	9	2	9	6	6	1	11	6	18	8	7	2	9	6
Rumburk	43	28	21	12	34	12	22	11	19	12	-3	1	-24	-16
Teplice	50	18	51	19	40	13	55	22	45	24	-10	2	-5	6
Ústí n. L.	107	32	94	38	111	47	100	44	184	76	84	32	77	44
Varnsdorf	13	3	8	2	9	3	22	8	16	9	-6	1	3	6
Žatec	25	14	17	12	10	7	19	5	13	4	-6	-1	-12	-10
Celkem kraj	549	238	498	220	588	267	534	213	684	349	150	136	135	111

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

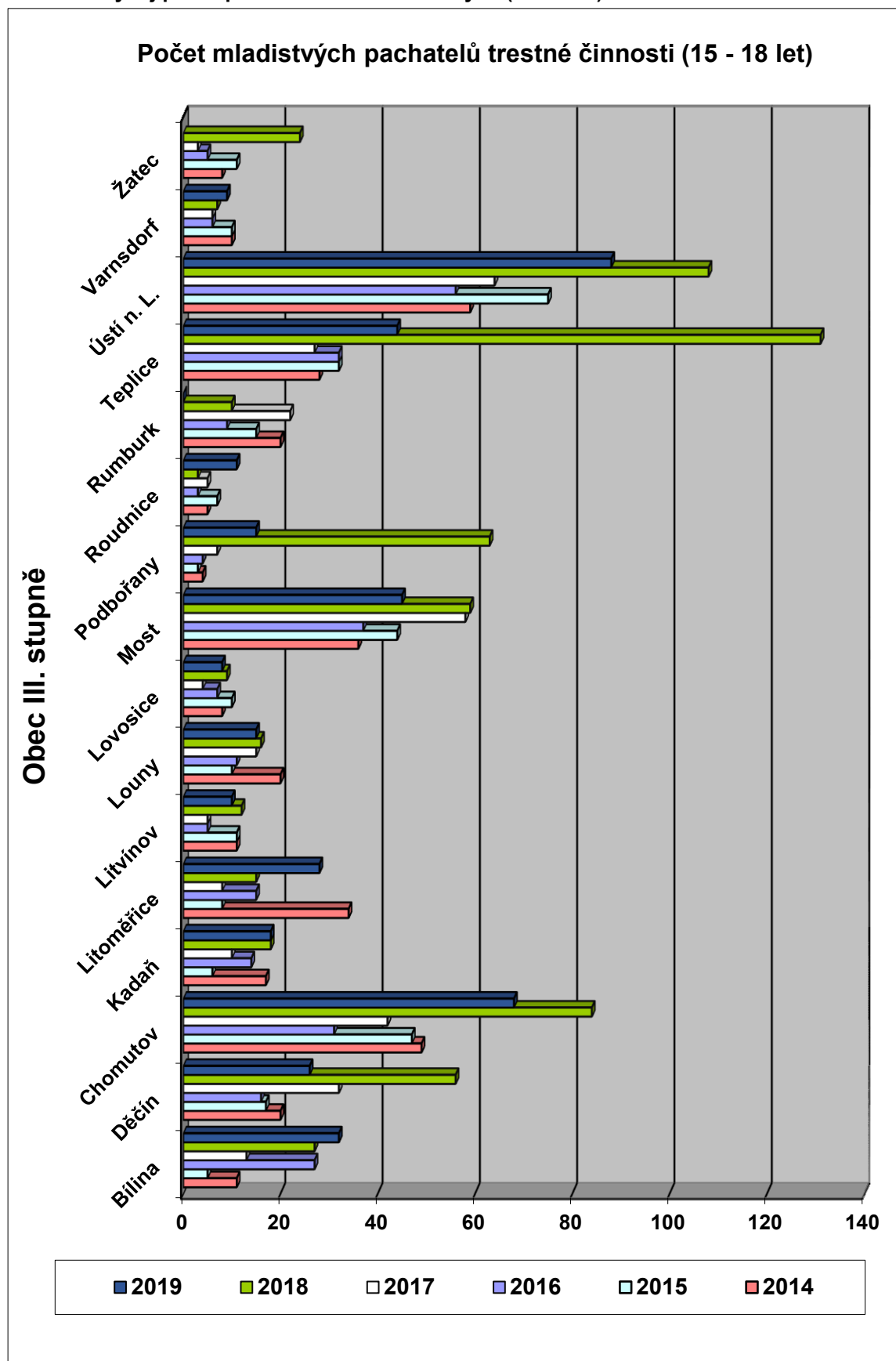
Graf 13 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti a mladistvých – celkem v letech 2014 až 2019

Graf 14 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti v letech 2015 až 2019

Graf 15 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2014 až 2019

Děti v institucionální péči – ústavní a ochranná výchova, výkon vazby a trestu odnětí svobody

Systém institucionální výchovy v České republice

Agenda péče o ohrožené děti spadá většinou do gesce pěti základních rezortů (Ministerstvo práce a soc. věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti). Pod MŠMT spadají především dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy včetně dalších školských zařízení. Pod MZd pak spadají dětská centra (dětské domovy pro děti do 3 let).

Ústavní výchova se nařizuje dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Naříditi ji může pouze soud (opatrovnícký) svým rozhodnutím. Tato forma institucionální výchovy se nařizuje dětem, o něž rodiče náležitě nepečují a žádná jiná alternativa výchovy dítěte se buď nejeví jako žádoucí, či není dostupná. Ústavní výchova je nařizována rovněž těm dětem, které rodiče ani jiné způsobilé pečovatele nemají.

Ochranná výchova je jedním z ochranných opatření, které jsou přímo definovány v zákoně č.218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění. Ochranná výchova je ukládána opět soudem (tentokrát v rámci trestního řízení) a je ukládána dětem a mladistvým, které mají již závažné poruchy chování nebo spáchaly závažné provinění. Institut ochranné výchovy není v současné době ještě dostatečně využíván, neboť několik specializovaných oddělení při běžných výchovných ústavech bylo zřízeno teprve nedávno. V Ústeckém kraji je toto oddělení pouze jediné (se specializací pro nezletilé), a to ve Výchovném ústavu pro děti a mládež v Boleticích u Děčína⁹.

Statistické údaje orgánů OSPOD Ústeckého kraje

V České republice bylo ve sledovaném období (2018) evidováno 6 000 umístěných dětí (v roce 2017 to bylo 5 937 dětí). K 31. 12. 2017 evidovaly orgány OSPOD Ústeckého kraje celkem 1 213 dětí do 18 let, v roce 2018 pak 1 250 dětí do 18 let, které byly na základě soudního rozhodnutí umístěny do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Ústecký kraj zaujímá v roce 2018 s 21 % jednoznačně první místo. Z celkového počtu evidovaných dětí orgány OSPOD byla 5 dětem v roce 2018 uložena ochranná výchova, v roce 2017 to bylo 10 dětem. V průměru vychází, že **v Ústeckém kraji bylo v roce 2019 evidováno 15 dětí v institucionální péči na 10 tisíc obyvatel** (v roce 2018 to bylo 15,2; v roce 2017 pak 14,7). Z těchto podkladů je patrné, že není možné hovořit o určitém trendu, jde spíše o kolísavý stav. Republikový průměr pak činí 5,7 dětí na 10 tisíc obyvatel (2018). Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také v institucionální péči na základě předběžného opatření soudu. Tyto statistiky se nesledují.

V roce 2018 bylo evidováno 1 245 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 5 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 250 dětí. Na druhou stranu je nutno

⁹ *Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:*

- **diagnostický ústav** – pro děti z Ústeckého kraje to jsou:
 - Dětský diagnostický ústav v Liberci (pro děti, které nemají ukončenou povinnou školní docházku (dále jen PŠD),
 - Diagnostický ústav v Praze – Lublaňská ul. – pro chlapce s ukončenou PŠD,
 - Diagnostický ústav v Praze – Hodkovičkách – pro dívky s ukončenou PŠD,
- **Dětský domov pro děti do 3 let** – Kojenecké ústavy
- **dětský domov** – v Ústeckém kraji je celkem 17 domovů (viz kapitola 4.8.2),
- **dětský domov se školou** (dříve výchovný ústav pro děti) – v Ústeckém kraji jsou celkem tři zařízení tohoto typu – v Místě u Chomutova, Kostomlatech pod Milešovkou a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 29 zařízení tohoto typu.
- **výchovný ústav pro mládež** – v Ústeckém kraji je celkem šest zařízení – v Pšově, Buškovcích, Kostomlatech pod Milešovkou (pro dívky), Místě u Chomutova, Jiřikově a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 34 těchto zařízení.

Zařízení pro výkon vazby a trestu odnětí svobody pro mladistvé:

Mladiství jsou vždy umístováni ve věznicích na speciální oddělení pro mladistvé. Oddělení pro výkon vazby mladistvých je v Ústeckém kraji zřízeno ve Vazební věznici v Litoměřicích. Specializované oddělení pro výkon trestu odnětí svobody mladistvých je zřízeno ve Věznici Všehrdy (okr. Chomutov).

ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních kolektivní péče na základě předběžného opatření soudu. Tyto údaje se nesledují. V roce 2018 evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (295 dětí), Chomutově (193) Teplicích (156) a v Mostě (153). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Podbořanech (7) a Lounech (2).

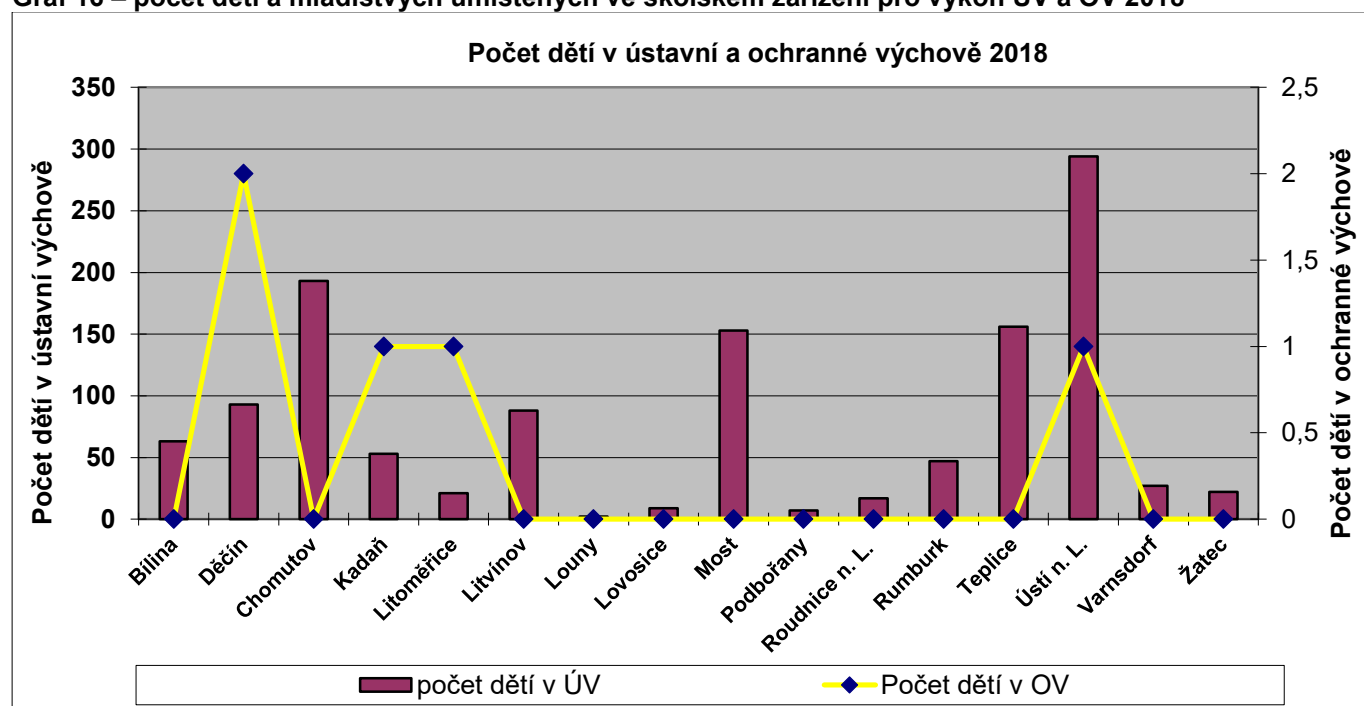
V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Bílině, jehož index je 28,1 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Následují ho obvody Ústí nad Labem (24,7) a Chomutova (23,7). Na opačném pólu jsou obvody Louny (0,5) a Lovosice (3,3). V roce 2018 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 15 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 37 a v grafu 15.

Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2018

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	63	0	2	28,1
Děčín	93	2	2	12,2
Chomutov	193	0	1	23,7
Kadaň	53	1	0	12,6
Litoměřice	21	1	1	3,7
Litvínov	88	0	0	23,3
Louny	2	0	0	0,5
Lovosice	9	0	0	3,3
Most	153	0	4	20,2
Podbořany	7	0	0	4,5
Roudnice n. L.	17	0	2	5,2
Rumburk	47	0	0	14,2
Teplice	156	0	1	14,7
Ústí n. L.	294	1	2	24,7
Varnsdorf	27	0	0	13,3
Žatec	22	0	0	8,1
Celkem ÚK	1 245	5	15	15,2

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 16 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

V roce 2019 bylo evidováno 1 223 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 11 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 234 dětí. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních kolektivní péče na základě předběžného opatření soudu. Tyto údaje se nesledují. V roce 2018 evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (283 dětí), Chomutově (191) Teplicích (131) a v Mostě (151). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Lovosicích (3) a Rumburku (3).

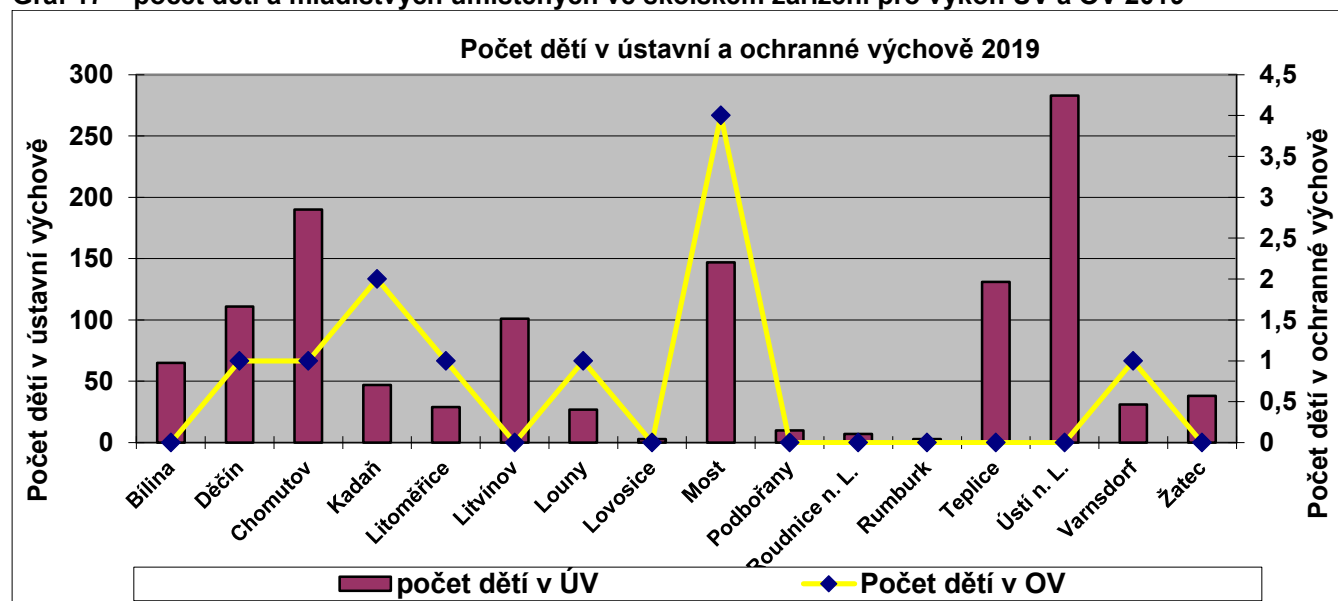
V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Bílině, jehož index je 29,0 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Následují ho obvody Litvínov (26,8), Ústí nad Labem (23,7) a Chomutova (23,4). Na opačném pólu jsou obvody Rumburk (0,9) a Lovosice (1,1). V roce 2019 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 12 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu odnětí svobody. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 38 a v grafu 16.

Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2019

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	65	0	1	29,0
Děčín	111	1	1	14,4
Chomutov	190	1	2	23,4
Kadaň	47	2	0	11,5
Litoměřice	29	1	0	5,1
Litvínov	101	0	1	26,8
Louny	27	1	1	6,4
Lovosice	3	0	0	1,1
Most	147	4	2	20,0
Podbořany	10	0	0	6,4
Roudnice n. L.	7	0	2	2,2
Rumburk	3	0	0	0,9
Teplice	131	0	1	12,3
Ústí n. L.	283	0	1	23,7
Varnsdorf	31	1	0	15,8
Žatec	38	0	0	13,9
Celkem ÚK	1 223	11	12	15,0

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

Graf 17 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2019

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Vývoj počtu umístěných dětí v letech 2015 až 2019

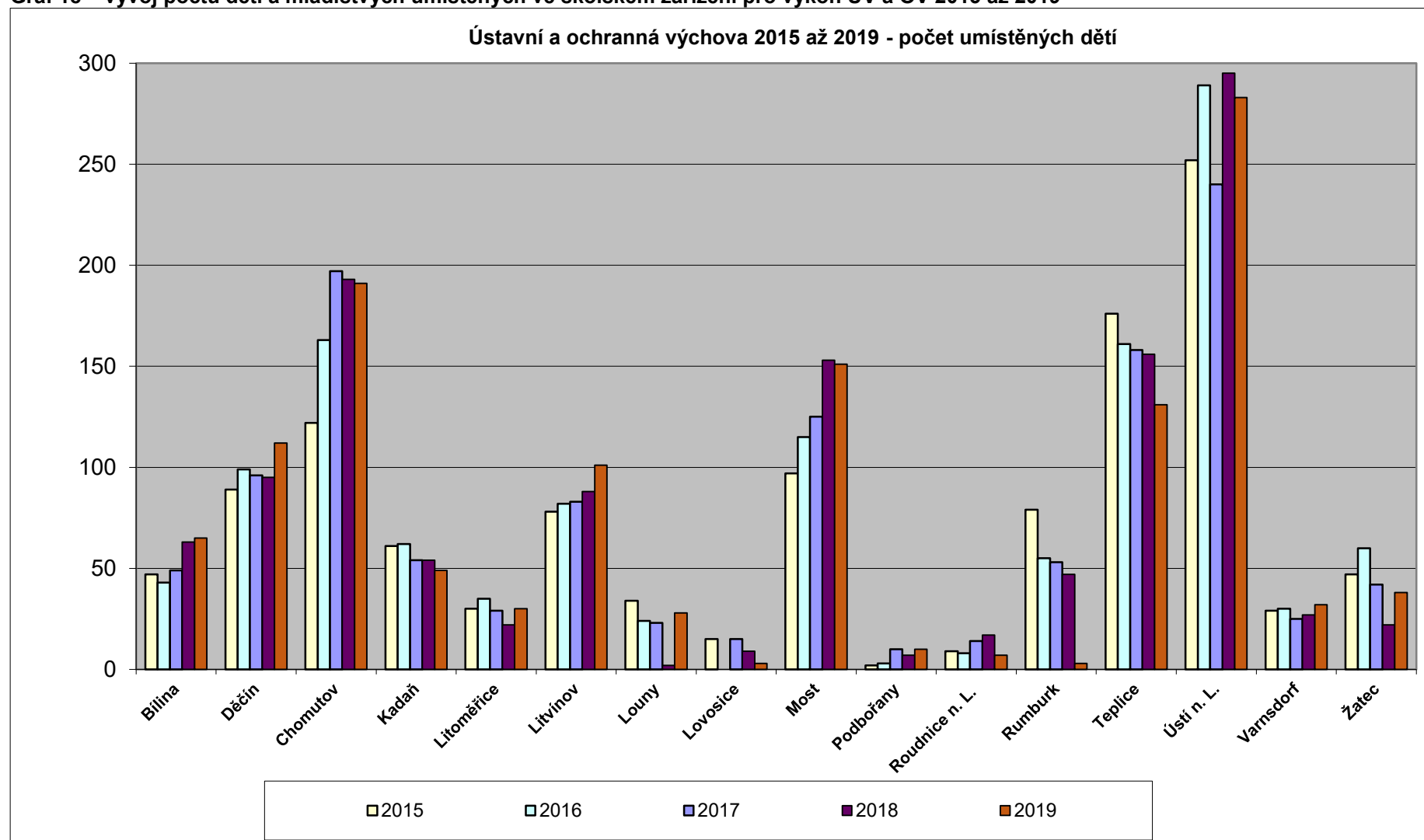
Vývoj počtu dětí umístěných na základě soudního rozhodnutí do školských zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy u většiny správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje v letech 2015 až 2019 kolísá. Nejvyšší meziroční pokles (v letech 2018 až 2019) byl zaznamenán v obvodu města Rumburk, kdy počet těchto dětí klesl o 44. Následují ho obvod Teplice (pokles o 25 dětí) Ústí nad Labem (pokles o 11 dětí). Naopak nejvyšší meziroční nárůst byl evidován v Lounech, kdy zaevidovali nárůst o 26 umístěných dětí, pak v Děčíně (nárůst o 17 dětí). Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 39 a v grafech 17 a 18.

Tabulka 39 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2015 až 2019

2015		2016		2017		2018		2019		Roční změna u ÚV 18 - 19	Roční změna u OV 18 - 19	Vývoj u ÚV 2015 a 2019	Vývoj u OV 2015 a 2019
Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV				
47	0	43	0	49	0	63	0	65	0	2	0	18	0
88	1	97	2	94	2	93	2	111	1	18	-1	23	0
119	3	158	5	193	4	193	0	190	1	-3	1	71	-2
61	0	62	0	54	0	53	1	47	2	-6	1	-14	2
30	0	35	0	29	0	21	1	29	1	8	0	-1	1
78	0	82	0	83	0	88	0	101	0	13	0	23	0
33	1	24	0	23	0	2	0	27	1	25	1	-6	0
14	1	0	0	15	0	9	0	3	0	-6	0	-11	-1
97	0	115	0	124	1	153	0	147	4	-6	4	50	4
2	0	3	0	10	0	7	0	10	0	3	0	8	0
9	0	8	0	14	0	17	0	7	0	-10	0	-2	0
79	0	55	0	53	0	47	0	3	0	-44	0	-76	0
176	0	161	0	157	1	156	0	131	0	-25	0	-45	0
252	0	289	0	238	2	294	1	283	0	-11	-1	31	0
29	0	30	0	25	0	27	0	31	1	4	1	2	1
47	0	60	0	42	0	22	0	38	0	16	0	-9	0
1 161	6	1 222	7	1 203	10	1245	5	1223	11	-22	6	62	5

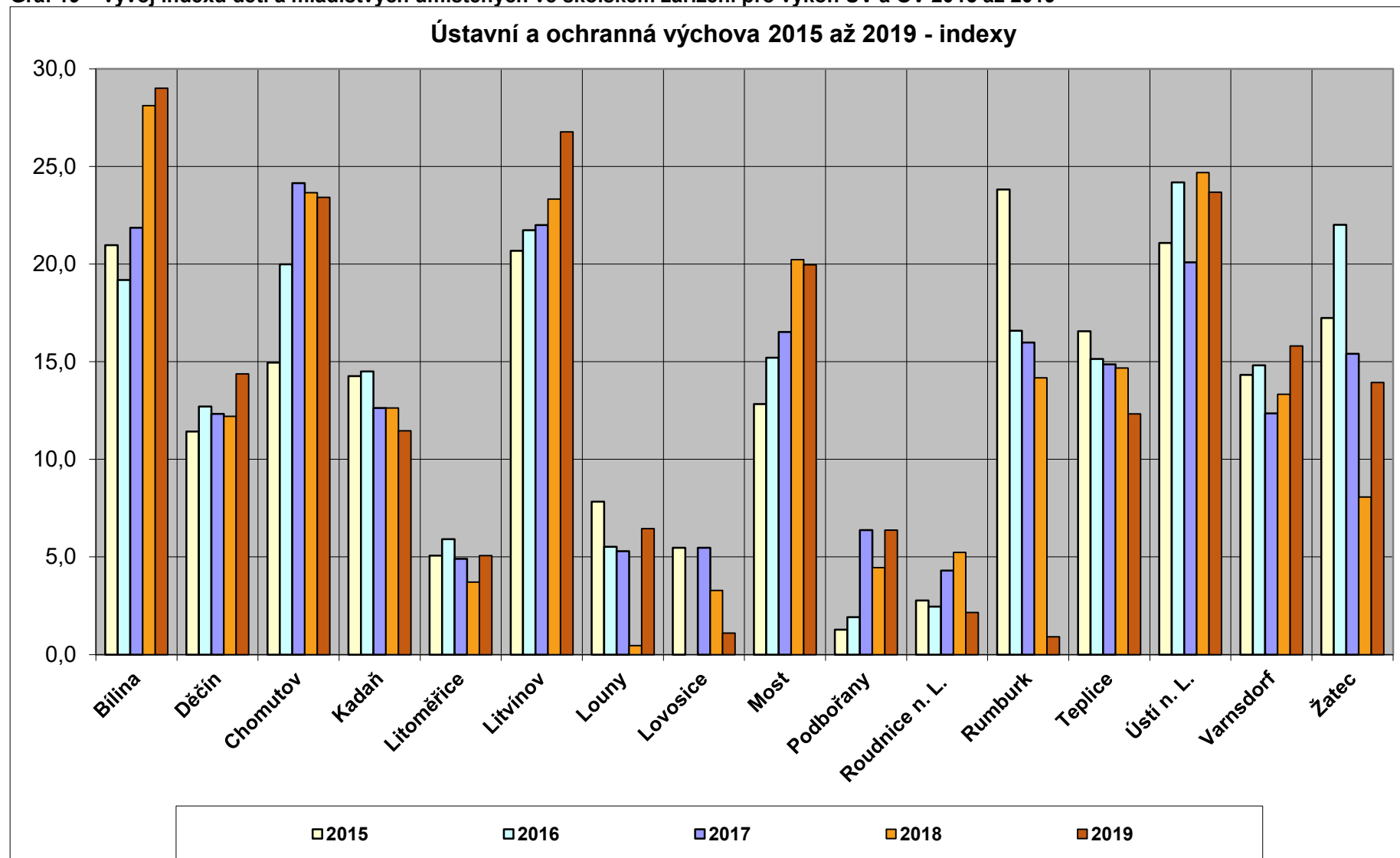
Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

Graf 18 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2015 až 2019

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

Graf 19 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2015 až 2019

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2020

3.10.2 Dospělí

Na výkon státní správy v oblasti podpory osob ohrožených sociálním vyloučením se zaměřují především obce s rozšířenou působností. Postupně sociální práce na obcích (s rozšířenou působností a pověřené) nabývá postupně stále většího významu a stává se jednou ze součástí systému pomoci osobám nacházejícím se v krizi. Pomoc je směřována zejména osobám propuštěným ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu (vazby). Dále se podpora zaměřuje na osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Obecní úřady poskytují těmto osobám odborné sociální poradenství a koordinují poskytování sociálních služeb. Přitom obecní úřady spolupracují se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady, poskytovateli sociálních služeb a územními samosprávnými celky¹⁰. Tato služba byla tradičně nazývána jako sociální kurátor. Tato služba je nazývána také jako jediná sociální služba garantovaná státem.

K 31. 12. 2019 působilo na obcích s rozšířenou působností v Ústeckém kraji celkem 20 sociálních kurátorů pro dospělé. V Děčíně, Podbořanech, Ústí nad Labem a Žatci je činnost vykonávána dvěma kurátory. Ve městech Děčín a Litoměřice vykonávají pracovníci obecních úřadů agendu na plný úvazek.

Ostatní obecní úřady mají činnost kurátora kumulovanou s jinou činností – nejčastěji s agendou sociální práce nebo agendou samosprávy. Sociální kurátoři pracují s klienty již v průběhu výkonu trestu a nabízejí klientům pomoc (tzv. předvýstupní poradenství). Na druhou stranu je nutné upozornit, že ne všichni sociální kurátoři pro dospělé navštěvují své klienty ve věznicích před propuštěním.

O pomoc žádají kurátory především klienti, kteří nemají rodinné zázemí nebo narušené rodinné vazby. Nejčastěji se na kurátory obracejí se žádostí o pomoc při vyřizování dávek pomoci v hmotné nouzi (pouze malá část klientů získá po výkonu trestu zaměstnání) a pomoc při zajištění ubytování. Klientům je nabízeno především ubytování většinou v městských ubytovnách nebo zařízeních typu azylového domu.

Krajský úřad Ústeckého kraje se v rámci Koncepce vězeňství do roku 2025 zapojil do pilotního projektu MPSV. Hlavní myšlenkou je propojení peniterní a postpeniterní péče a více zapojit sociální kurátory, rodinné návštěvy a další důležité složky. Pilotní projekt je zaměřen na realizaci besed ve věznicích a spolupráci v rámci programu zacházení. Besedy jsou realizovány formou skupinového sociálně právního poradenství minimálně 2x v průběhu jednoho kalendářního roku v 6 věznicích v Ústeckém kraji (Bělušice, Drahonice, Litoměřice, Nové Sedlo, Teplice, Všechny). V roce 2019 proběhlo 12 besed ve spolupráci s Probační a mediační službou ČR, Úřadem práce ČR, OSPOD a nestátním neziskovým sektorem. Nejčastěji byly zaměřeny na funkci a činnosti sociálního kurátora, na dávky hmotné nouze, hledání ubytování, zaměstnání, správní činnosti (rodné listy, občanské průkazy, cestovní pasy, řidičské průkazy).

Statistické údaje o cílové skupině

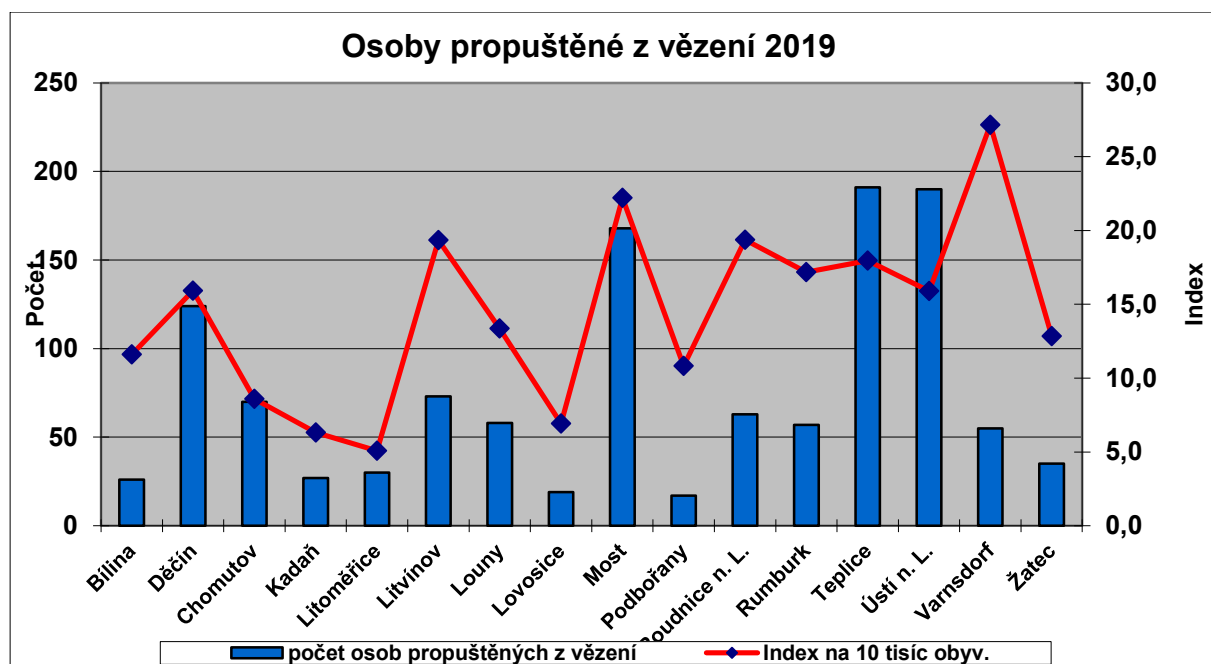
V roce 2019 evidovali sociální kurátoři v Ústeckém kraji celkem 1 203 občanů měst a obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z vězení. Ve srovnání s rokem 2018 se jedná o navýšení o 70 osob. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště již tradičně ve správním obvodu měst Děčín, Most, Teplice, Ústí nad Labem. Nejméně uvedených osob je z Bíliny, Kadaně, Lovosic, Podbořan. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Litvínov, Most, Roudnice nad Labem a Varnsdorf. Nejmenší indexový počet propuštěných je v Litoměřicích a Kadani, kde na 10 tisíc obyvatel připadá index 5,1 a 6,3 propuštěných osob. Podrobněji je uvedeno v tabulce 40 a grafu 19.

¹⁰ Podrobněji upraveno v § 92 odst. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

Tabulka 40 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2019

OBEK	Počet osob propuštěných z vězení 2019	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	26	11,6
Děčín	124	15,9
Chomutov	70	8,6
Kadaň	27	6,3
Litoměřice	30	5,1
Litvínov	73	19,4
Louny	58	13,4
Lovosice	19	6,9
Most	168	22,2
Podbořany	17	10,8
Roudnice n. L.	63	19,4
Rumburk	57	17,2
Teplice	191	18,0
Ústí nad Labem	190	15,9
Varnsdorf	55	27,2
Žatec	35	12,8
Celkem kraj	1 203	14,6

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 19 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2019

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

V tabulce 41 je sledován vývoj počtu osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v obcích Ústeckého kraje v letech 2014 až 2019. V rámci meziročního srovnání dochází v letech 2014 až 2019 k postupnému navyšování počtu propuštěných osob, a to o 64. V rámci srovnání posledních dvou sledovaných let (2018 a 2019) došlo ke zvýšení počtu těchto osob – o 70.

Tabulka 41 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2014 až 2019

OBEK	Počet osob propuštěných z vězení 2014	Počet osob propuštěných z vězení 2015	Počet osob propuštěných z vězení 2016	Počet osob propuštěných z vězení 2017	Počet osob propuštěných z vězení 2018	Počet osob propuštěných z vězení 2019	Index na 10 tisíc obyv.	Roční změna 2018 a 2019
Bílina	21	43	59	55	41	26	18,3	-15
Děčín	84	66	62	109	138	124	17,7	-14
Chomutov	121	180	132	162	94	70	11,5	-24
Kadaň	26	44	43	33	25	27	5,8	2
Litoměřice	75	42	49	35	30	30	5,1	0
Litvínov	55	43	55	70	95	73	25,2	-22
Louny	48	35	56	62	60	58	13,8	-2
Lovosice	32	28	37	33	14	19	5,1	5
Most	98	111	134	145	153	168	20,2	15
Podbořany	16	20	22	10	14	17	8,9	3
Roudnice n. L.	47	45	47	55	48	63	14,8	15
Rumburk	46	37	40	40	39	57	11,8	18
Teplice	195	190	150	214	135	191	12,7	56
Ústí n. L.	212	178	173	290	165	190	13,8	25
Varnsdorf	37	36	31	50	50	55	24,7	5
Žatec	26	30	23	34	32	35	11,7	3
Celkem kraj	1 139	1 128	1 113	1 397	1 133	1 203	13,8	70

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Evropská poradna pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů

Od roku 2013 Ústecký kraj úzce spolupracuje s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech (dále jen „EBS“). Tento projekt je spolufinancován z Evropské Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Svobodného státu Sasko. Kancelář EBS má úřední hodiny také v Děčíně.

Cílem Evropské poradny EBS je poradenství a péče o české občany, kteří se v Sasku dopustili trestného činu, a i péče o jejich rodinné příslušníky, péče a poradenství pro německé a české oběti trestných činů a navázání a udržování kontaktů a spolupráce s úřady a sociálními organizacemi v příhraničních regionech České republiky. Těžiště práce Evropské poradny EBS je zprostředkování obecně prospěšných prací a zajištění mediace mezi pachatelem a obětí jako metoda narovnání sporu. Další informace jsou k dispozici: <http://www.kr-ustecky.cz/evropska-poradna-ebs-dresden/ds-99826/archiv=0&p1=204835>.

4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Oblast ochrany před sociálně nežádoucími jevy lze rozdělit na několik typů prevence. Mezi významné typy prevence řadíme prevenci kriminality a neméně významnou prevenci sociální. Ústecký kraj se angažuje zejména na poli sociální prevence, kdy každoročně vyhlašuje svůj dotační titul – Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – tzv. malý dotační program. Ústecký kraj vyčleňuje na tento program částku kolem 10 mil. Kč. Dále je od roku 2015 vyhlašován dotační titul – Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky – zde je vyčleněna částka cca 3 mil. Kč. Kromě registrovaných sociálních služeb jsou podporovány také aktivity prorodinné politiky, a to prostřednictvím dotačního titulu Podpora Ústeckého kraje v oblasti prorodinných aktivit (do roku 2019), od roku 2019 je dále podporována oblast dobrovolnictví.

V oblasti prevence kriminality a sociální prevence působí velké množství orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, zástupci nestátního neziskového i komerčního sektoru, popř. jiné subjekty. Preventivní aktivity lze rozdělit do působnosti několika resortů, které na preventivním poli vyvíjí aktivity samostatně nebo ve spolupráci s institucemi, které spadají pod působnost jiného resortu.

Níže uvedená institucionální analýza je popsána někdy s přesahem do roku 2019, u Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje i do dalších let, a to s ohledem na aktuální změny, které se dotýkají pracovníků, kteří tento dokument využívají ke své práci.

4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR

V České republice byly institucionální podmínky pro rozvoj preventivní politiky vytvořeny v roce 1993, kdy byl zřízen **Republikový výbor pro prevenci kriminality** (dále RVPPK). Předmětem činnosti tohoto orgánu je především vytváření a realizace preventivní politiky na meziresortní úrovni a její podpora na úrovni krajské a místní. Odpovídá za zpracování Strategie PK a dalších koncepčních materiálů, za metodické vedení regionálních (vyšších územně správních celků – krajů) a místních orgánů při realizaci Strategie, za účelné vynakládání prostředků ze státního rozpočtu určených na realizaci aktivit PK a za vyhodnocování účinnosti preventivních programů. RVPPK koordinuje činnost příslušných resortů v oblasti prevence kriminality, spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi a hromadnými sdělovacími prostředky.

Předsedou RVPPK je ministr vnitra a ve výboru jsou vedle ministerstva vnitra zastoupena resortní ministerstva:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,

- Ministerstvo spravedlnosti,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo financí.

a zástupci:

- Nejvyššího státního zastupitelství,
- Policejního prezidia České republiky,
- Okresního soudu,
- Probační a mediační služby,
- Institutu pro kriminologii a sociální prevenci,
- Generálního ředitelství vězeňské služby,
- Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky,
- Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
- Oboru sociálního začleňování Úřadu vlády,
- Svazu měst a obcí a
- Asociace krajů.

Výše uvedené resorty rozvíjejí také vlastní preventivní programy v oblasti prevence kriminality a sociální prevence ve své působnosti.

Systém organizace prevence kriminality v ČR

Jak bylo uvedeno, ústřední metodickou a koordinační roli v oblasti prevence kriminality plní Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK). Republikový výbor byl zřízen při Ministerstvu vnitra ČR. Rozhoduje také o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na projekty realizované v rámci jednotlivých preventivních programů. Úkoly související s činností (funkci sekretariátu) RVPPK plní odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Odbor prevence kriminality MV ČR plní zejména funkci ústředního orgánu státní správy v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti při tvorbě a realizaci koncepce prevence kriminality.

Klíčové postavení a odpovědnost za realizaci preventivních aktivit mají také kraje a obce. Nesou zodpovědnost za přípravu a praktickou realizaci programů prevence kriminality na místní a regionální úrovni. Hlavními aktéry na úrovni obcí a měst jsou příslušné orgány samosprávy, komise prevence kriminality a jmenovaní manažeři prevence kriminality obcí a měst.

Po vzniku vyšších územně správních celků postupně vznikaly na úrovni krajských úřadů pozice manažera prevence kriminality. Úkolem krajského manažera (koordinátora) prevence kriminality je především koordinovat aktivity prevence kriminality na regionální i místní úrovni a prohlubovat součinnost zapojených subjektů do systému prevence ve svém regionu. Zároveň je kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, pro Policii ČR a pro manažery prevence kriminality měst a obcí.

Na úrovni krajů rovněž působí koordinátoři prevence kriminality krajských ředitelství Policie ČR, kteří jsou zařazeni v rámci oddělení Preventivně informačních skupin (PIS). Policie ČR je pro orgány územně samosprávních celků hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti, při formulování návrhů na řešení problémů a rizik, při tvorbě koncepcí (strategií) prevence kriminality a stanovování bezpečnostních priorit (také kapitola 4.1.4).

Před schválením Strategie PK ČR (na období 2008 až 2011) přistupovaly kraje k vlastní (krajské) preventivní politice různě. Některé kraje vytvořily svůj vlastní dotační program prevence kriminality, kdy podporují preventivní aktivity i ze svého rozpočtu.

V roce 1996 byly poprvé na prevenci kriminality vyčleněny finanční prostředky (150 mil. Kč) v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu. Hlavním pilířem financování preventivní činnosti se stal Program prevence kriminality na místní úrovni (dále jen Program). Aktivita v rámci programu byly realizovány samosprávami obcí za přispění státní účelové dotace. Hlavní charakteristikou období 1996 – 2007 bylo budování systému prevence kriminality včetně jeho organizačního, personálního, informačního i finančního zabezpečení. Vytvořený systém se opírá o preventivní programy resortů zastoupených v RVPPK, o programy prevence kriminality na místní úrovni, o výzkumnou, analytickou, vyhodnocovací a preventivní činnost Ministerstva vnitra a Policie ČR, o spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi a se subjekty podnikajícími zejména v oblasti situační prevence.

V letech 1996 – 2003 byly realizovány programy zpočátku pouze ve městech s počtem obyvatel nad 30 tisíc, od roku 1999 i v menších městech. Od roku 2004 navázal na výše uvedenou podporu program Partnerství, který umožňoval podporovat preventivní aktivity bez ohledu na počet obyvatel v obci. Klíčovým kritériem pro financování aktivit v rámci programu byl rozsah bezpečnostního problému. Od roku 2006 se do realizace Programu zapojily také kraje. (MV ČR, 2007)

Ve Strategii prevence kriminality ČR na období 2008 – 2011 byl **systém prevence kriminality nově rozčleněn na tři úrovně: republikovou, krajskou a městskou**. Strategie zároveň přesunula větší kompetence v oblasti prevence kriminality na kraje. Kraj plánoval preventivní aktivity na svém území a v obcích do 25 tisíc obyvatel. Města nad 25 tisíc obyvatel byla zařazena do tzv. městské úrovně prevence kriminality, jejichž metodickou a finanční podporu zabezpečovalo přímo Ministerstvo vnitra ČR. Kraj zároveň obdržel od MV ČR finanční dotaci na aktivity krajské úrovně prevence kriminality. Kraj následně tyto prostředky rozděloval formou dotací v samostatné působnosti na krajské a obecní preventivní aktivity prostřednictvím krajského programu prevence kriminality.

Vláda ČR dne 25. 1. 2016 usnesením č. 66 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 (dále jen Strategie PK ČR). Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR, mezi které patří mj. „klást důraz na preventivní programy, úzkou komunikaci s místními samosprávami a na vybalancování prvků prevence a represe tak, aby se efektivně eliminovaly příčiny vzniku sociálních střetů“, „komplexně řešit napětí v sociálně citlivých lokalitách“, „usilovat o vysoký standard ochrany lidských práv“, „minimalizovat rizika recidivy po propuštění“, „posílit ochranu obětí trestné činnosti“, „podporovat zvýšení finanční gramotnosti“, „nesmlouvavý boj proti lichvě“, „rozvoj občanské společnosti a podpora nestátních neziskových organizací“. V oblasti kriminality vláda deklarovala, že považuje za „výhodnější zaměření na prevenci, zejména v oblasti kriminality mladistvých. Při celkovém trendu poklesu kriminality, avšak v podmínkách nerovnoměrné úrovně bezpečnosti v různých regionech ČR, považuje vláda za významné koncentrovat preventivní aktivity v komplexních programech zejména do těchto regionů“. Mezi cíle vlády patří také „zapojování dobrovolníků do širšího spektra aktivit v bezpečnostní oblasti“. (Zdroj: MVČR; 2016)

Kraje budou pokračovat v koordinaci preventivních aktivit na svém území. Zároveň bude kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj bude plánovat preventivní aktivity na svém území a zároveň bude pomáhat při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020

Stávající Strategie PK je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality, vychází z nejnovějších poznatků vědeckých výzkumů a z domácích i zahraničních zkušeností. Globální cíl je definovaný následovně: „Česká republika se řadí mezi moderní demokratické země, které v zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku podporují preventivní přístupy, k čemuž vytváří vhodné systémové, organizační i finanční předpoklady.“

(Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020, str. 9). Zaměřuje se na pomoc obětem trestné činnosti, práci s dětmi a mládeží, práci s pachateli trestné činnosti. Zabývá se komplexním přístupem k prevenci kriminality v rizikových lokalitách. Do popředí se také dostaly nové hrozby a přístupy k prevenci kriminality.

Systém prevence kriminality byl opět rozdělen na tři úrovně – na republikovou, krajskou a na místní. Úkolem republikové úrovně prevence kriminality je:

1. snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů,
2. snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana,
3. efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality¹¹,
4. komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

Priority republikové úrovně:

- snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání,
- integrace efektivní prevence kriminality do výkonu práce v Policii ČR, zejména na základních útvarech,
- podpora národních specifických projektů a programů,
- vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality.

Vývoj v podpoře preventivních projektů státní účelovou dotací

V roce 2004 bylo realizováno celkem 39 projektů zaměřených na sociální prevenci, což představovalo drtivou většinu z celkového počtu podpořených projektů. V následujících letech již převažovaly projekty situační prevence. V roce 2007 bylo finančně podpořeno 14 projektů situačního charakteru, 7 projektů bylo zaměřeno na sociální prevenci a 4 aktivity na informování občanů.

V roce 2008 došlo opět ke změně, kdy města realizovala (s podporou státní účelové dotace) zejména projekty sociální prevence (15 projektů). Následovaly je projekty typu situační prevence (11 projektů) a projekty zaměřené na informování občanů (2 projekty). V roce 2008 mohla města městské úrovně, ale i kraj, žádat o obligatorní dotaci na tvorbu strategických dokumentů (konceptů a bezpečnostních analýz) a organizaci a realizaci krajského a městských programů prevence kriminality v období 2009 – 2011.

V roce 2009 došlo k výraznému navýšení podpory a realizace sociálních projektů (celkem 33 projektů). Byla schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2009 – 2011, která nastavila priority zejména na podporu sociální prevence. Zároveň bylo podpořeno více měst a obcí a více preventivních aktivit, protože samotné rozdělování státní dotace určené na krajský program prevence kriminality přešlo na orgány kraje. Tento trend pokračoval i v letech 2010 a 2011, kdy bylo finančně podpořeno 30 resp. 34 sociálních projektů.

V následujících letech bylo rozdělování finančních prostředků z Programu prevence kriminality vráceno zpět na Ministerstvo vnitra, jednotlivé kraje se spolupodílely na hodnocení žádostí obcí daného kraje o finanční podporu. V Ústeckém kraji pokračoval trend navyšování počtu žádostí jak jednotlivých obcí, tak i navyšování počtu projektů zaslaných obcemi do tohoto projektu. Příkladem může být rok 2013, kdy bylo na Ústecký kraj podáno 90 projektů.

¹¹ Zejména funkční institucionalizace, hierarchizace a způsob legislativní úpravy prevence kriminality, analytická činnost, podpora efektivních projektů na úrovni obcí, vyhodnocování efektivity dopadů projektů, aktivit a programů, medializace politiky v oblasti prevence kriminality (internetový portál, efektivní systém šíření informací).

Poté došlo v roce 2014 k poklesu podaných projektů na 74 projektů a v roce 2015 bylo podáno 70 projektů. V letech 2016 a 2017 pak došlo opět k poklesu podávaných projektů, a to na 54, respektive 46 v roce 2017. Tento trend pokračoval i v roce 2018 a 2019. Důvodů je několik, k nejvýznamnějším patří navýšení spoluúčasti u sociálních projektů zaměřených na práci s mládeží z 10% na 30%, vlastní dotační tituly obcí v oblasti této problematiky, čerpání vyšších finančních objemů z jiných zdrojů. V roce 2018 byl MVČR spuštěn elektronický systém podávání žádostí do Programu prevence kriminality, což zjednodušilo podávání žádostí. V Ústeckém kraji bylo v roce 2018 podáno 38 projektů z 19 měst a obcí Ústeckého kraje, Ústeckým krajem byly podány 2 projekty. Celkem bylo podpořeno 34 projektů. V roce 2019 bylo podáno 41 projektů z 20 obcí Ústeckého kraje, Ústeckým krajem byl podán 1 projekt.

Od roku 2016 se MV ČR začalo v této oblasti zabývat také ochranou měkkých cílů. Do roku 2018 bylo možné takto zaměřené projekty podávat do dotačního titulu Programu prevence kriminality. Od roku 2019 vznikl nový dotační program „Program pro zvýšení ochrany veřejných prostranství a objektů veřejné správy, škol a školských zařízení jako měkkých cílů – 2019“, který byl administrován odborem bezpečnostní politiky MV ČR.

V roce 2020 měla být připravována nová Strategie prevence kriminality v ČR. Z důvodu koronavirové pandemie MV ČR požádalo o posunutí předložení tohoto republikového strategického dokumentu. Je předpokládáno, že Vládě ČR bude nový dokument předložen v září 2021. Zároveň v roce 2020 bude žádáno o prodloužení stávající Strategie prevence kriminality ČR, a to do konce roku 2021.

4.1.2 Strategie prevence kriminality v Ústeckém kraji na období 2017 – 2021

Dne 20. 2. 2017 byla Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 20/3Z/2017 schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2017 – 2021. Tento dokument navazuje na osvědčené priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2012 – 2016, tj. na:

1. **zlepšení informovanosti** veřejnosti o systému prevence, zapojení veřejnosti do prevence kriminality
2. **zlepšení spolupráce** participujících institucí
3. **rozběr rizikových jevů a lokalit** na území Ústeckého kraje
4. **zajištění nabídky kvalitních programů sociální a situační prevence** (úrovně primární, sekundární a terciární prevence).

Podrobnější informace k jednotlivým typům projektů jsou uvedeny v kapitole 5.3, konkrétně v cíli 4 Realizace programů a aktivit všech typů a úrovní prevence. Příklady realizovaných preventivních projektů (projektů dobré praxe) lze dohledat na webových stránkách MV ČR:

<http://www.mvcr.cz/clanek/programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>.

Metodický materiál pro tvorbu preventivních projektů „Typy projektů prevence kriminality“ lze stáhnout také na výše uvedených webových stránkách Ministerstva vnitra ČR.

4.1.3 Typy projektů prevence kriminality

V této kapitole jsou uvedeny příklady nejčastěji realizovaných projektů situační a sociální prevence a informování občanů.

V rámci Programu prevence kriminality jsou rozlišeny tři základní typy preventivních opatření:

1. Situační prevence

Je zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páčání trestné činnosti. Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Zvyšuje pravděpodobnost odhalení pachatele a snižuje potencionální zisk

z trestné činnosti. Škála aktivit je široká od legislativní iniciativy, organizaci bezpečnostní struktury a realizaci různých technických opatření. Za nejefektivnější projekty v této oblasti jsou považovány projekty zřizování městských kamerových systémů a pultů centrální ochrany. Nejčastěji tyto aktivity realizují obce v samosprávné působnosti a Policie ČR.

2. Sociální prevence

Je orientována na odstranění příležitostí k páčání trestné činnosti. Vytváří aktivity zaměřené na socializaci a změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti. Realizaci sociálně-preventivních aktivit, jejichž škála je poměrně široká (volnočasové aktivity, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, azylové a chráněné bydlení, terénní sociální práce) se významně věnují samosprávy obcí a zejména nestátní neziskové organizace. Pozornost je zaměřena na mládež ohroženou sociálně patologickými jevy.

3. Informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností

Cílem je poskytování objektivních a včasných informací o sociálně patologických, jevech a rizikovém chování o příčinách těchto jevů. Hlavními aktivitami je informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti a o způsobech jejich páčání a o místech a časech jejich výskytu a poskytování rad, návodů a doporučení prostřednictvím médií, přednášek, besed, tiskovin a poradenských služeb.

Preventivní aktivity se uskutečňují v celostátním, regionálním i místním rámci a to na úrovni primární, sekundární a terciární prevence.

Primární prevence se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.

Sekundární prevence se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úžeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a o aktivní podporu společensky akceptovaného chování.

Terciární prevence představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří se již protiprávního jednání dopustili, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů. (MV ČR, 2007)

Ad 1. Oblast situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

Cílem opatření situační prevence je:

- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.

Nejčastějšími projekty situační prevence jsou zabezpečování bytů, rodinných domků, chat a dalších soukromých i veřejných objektů proti vloupání, napojování objektů měst a obcí na pulty centralizované ochrany, osvětlení frekventovaných a nepřehledných míst, instalace městských kamerových dohlížecích systémů, propojování pracovišť městské policie s Policií ČR, propojování složek integrovaného záchranného systému apod. Úspěšnost projektů situační prevence je vysoká a měřitelná. Lze hodnotit dynamiku vývoje trestné činnosti

a přestupků, míru objasněnosti trestné činnosti a do jisté míry i pocit bezpečí občanů. Efektivitu zvolených opatření (projektů) je třeba posuzovat ve vztahu k finančním a personálním prostředkům do nich vložených.

- **Městské kamerové dohlížecí systémy (MKDS) v Ústeckém kraji**

Z pohledu prevence kriminality jsou MKDS charakterizovány jako systémy k vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách, kde slouží k dohledu na dodržování veřejného pořádku a zvyšují tak pocit bezpečí občanů.

Kamery se instalují ve městech s vysokou koncentrací obyvatel a návštěvníků, do míst, v nichž je dlouhodobě registrován vysoký počet trestných činů, tzv. pouliční kriminality a přestupků proti majetku a veřejnému pořádku. Jedná se zejména o nádraží, velká parkoviště, obchodní zóny, náměstí a o další místa, kde jsou soustředěny kulturní, komerční a společenské instituce a dopravní uzly. Základní podmínkou pro zřízení městských kamerových systémů bylo propojení systémů mezi operačními středisky městské a státní policie. Kamerový systém tvořený sítí stacionárních kamerových bodů může být doplněn tzv. mobilními kamerami, které jsou osazovány do připravených pozic dle momentální potřeby. (MV ČR, 2007)

Kamerové systémy jako nástroje v oblasti boje s kriminalitou mohou být účinné pouze za určitých podmínek, které reagují na dané faktory. Jsou to zejména faktory: typ oblasti (terénu), dostatečná síť kamerových bodů, druh trestné činnosti nejčastěji páchaný v dané lokalitě, dostatečné osvětlení oblasti, technická úroveň systémů a jiné.

Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vybudovanou. Města jsou často propojena také průmyslovými zónami. Některá města přistoupila k propojení svých kamerových sítí s bezpečnostními systémy komerčních subjektů, aby byla lépe zajištěna ochrana i objektů nacházejících se mimo území měst. Některé obce jsou napojeny na kamerové systémy větších měst, kdy tato města zajišťují obsluhu systémů i činnost městské policie v obci na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy (např. obce Obrnice a Most, př. Litvínov a Meziboří).

Další typy projektů situační prevence:

- pulty centralizované ochrany,
- signál v tísni – zabezpečovací zařízení,
- forenzní značení kol, zdravotních pomůcek,
- osvětlení rizikových míst,
- oplocení rizikových míst a jiné.

Ad 2. Oblast sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti.

Projekty z okruhu sociální prevence se proto orientují především na potenciální nebo již na skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Do sociální prevence je zahrnuta také pomoc obětem trestné činnosti.

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit (dle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny) na:

- **Sportovní aktivity:**

- sportovní plácky s vybavením pro kolektivní sporty,
- pouliční ligy.

Cílem těchto projektů je nabídnout možnost aktivního prožívání volného času neorganizovaným skupinám dětí a mládeži a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sportovnímu využití.

V současné době je již nedílnou součástí těchto projektů zajištění sociální práce. Sociální pracovník má zároveň na starosti případnou půjčovnu sportovního vybavení a ochranných pomůcek. Zajištění dohledu zamezuje vzniku problémů často se vyskytujících u volně přístupných areálů (vandalismus, nežádoucí chování), zároveň umožňuje depistáž.

• **Zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké):**

- nízkoprahová zařízení a terénní sociální práce (nad rámec základních činností dle Zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění),
- poznávací akce, příměstské tábory, pobyty,
- krizová a azylová zařízení,
- pomoc obětem trestných činů.

Projekty v kategorii „jiné zájmové aktivity“ (mimo sportovní) mají za cíl nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým způsobem a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního uplatnění se, relaxace a rekreace. Mezi bariéry můžeme zařadit chudobu, mentální úroveň, sociokulturní a rasové odlišnosti, osobnostní odchylky a sociálně patologické handicapy.

V praxi se jedná převážně o klubové, technicky nebo umělecky zaměřené aktivity jako jsou malování, modelování, keramika, zpěv, tanec, hra na hudební nástroje (amatérské kapely), společenské hry, diskotéky, společenské zábavy nebo zájmovou rukodělnou činnost. Předpokládá se, že klubová činnost je pravidelná a v prostorách klubu se střídají skupiny klientů podle specifického zájmu o určitou činnost nebo se organizuje „volný program“, který může být u některých projektů sťažejní. Aktivity jsou určeny všem zájemcům, neplatí princip exkluzivity, limit počtu klientů je pouze prostorový, materiální a personální. Je vhodné, aby volnočasová a zájmová činnost klubu byla propojena s poradenstvím, vzdělávacími činnostmi, případně s pomocí v krizových životních situacích.

Hlavními cíli „nízkoprahových“ projektů jsou vytvářením podmínek pro smysluplné, účelné a vhodné trávení volného času stáhnout rizikové děti a mládež z ulice a odklonit je od nevhodného prostředí hospod a heren, požívání alkoholu, kouření a experimentování s drogami, získání osobního kontaktu a důvěry problémových jedinců pro možnost sociální práce (případně i intervence) s nimi a jejich motivování ke smysluplným zájmům a aktivitám, vytváření prostředí pro neformální poradenství (formou poradenství a sociálního doprovázení pracovat s mládeží a pomáhat zmenšovat rizikové faktory).

Nízkoprahovost kluboven lze definovat jako otevření se a pomoc širokému spektru mládeže s různými specifickými problémy bez toho, aby návštěvníci byli k těmto zařízením nějakým způsobem vázáni, aniž by museli překonávat bariéru „nároku“ na aktivitu, dovednosti, schopnosti, výkon nebo pravidelnost návštěv. V sociálně rizikových lokalitách mají klubovny často formu komunitních center.

Zájmová činnost kluboven je ve většině realizovaných projektů propojena se sociální prací terénního sociálního pracovníka, s poradenstvím, vzdělávací činností a v případě potřeby s první krizovou pomocí. Sociální práce je zaměřená přímo k ohroženým jedincům se snahou eliminovat rizika spojená s jejich nevhodným stylem života a nabízí účast při řešení různých problémů nebo zprostředkování kontaktů na odborné poradenství a pomoc institucí poskytujících specificky zaměřené služby.

Na průběžnou práci s klienty zpravidla navazují sociálně rehabilitační pobyty zaměřené na nejčastější problémy. Terapeutické pobyty jsou realizovány zejména pro děti s poruchami chování, s výchovnými problémy, klienty sociálních kurátorů, pedagogicko-psychologických poraden pod vedením specializovaných odborníků.

- **Specifické projekty:**
 - **zvyšování právního vědomí,**
 - **prevence diváckého násilí,**
 - **systém včasné intervence.**

Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě¹². V současné době je tento projekt předán na MPSV, prozatím je „utlumen“.

- **výslechové a pohovorové místnosti**

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti¹³. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality v Ústeckém kraji. Jednotlivé speciální místnosti rozdělujeme do 3 stupňů:

1. speciální výslechová místnost – dle standardů MV ČR – tyto místnosti jsou zřízeny na pracovištích Policie ČR – místnost je zřízena v Mostě v Rumburku. Tyto místnosti jsou zřízeny i na úřadech měst Chomutova, Kadaně, Ústí n. L., Litoměřicích a Žatci.
2. výslechová místnost – technické vybavení je dle standardů policie (není k dispozici monitorovací místnost jako v případě speciální výslechové místnosti) – místnost je zřízena na Magistrátu města Mostu.
3. pohovorová místnost – má pouze základní technické vybavení (PC s příslušenstvím, příp. kamerou a jiným vybavením) – místnosti jsou zřízeny na všech úřadech obcí s rozšířenou působností, tj. tam, kde působí orgán sociálně právní ochrany dětí.

Na úrovni primární prevence je realizována a podporována řada projektů, jejichž cílem je předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem dětem a mladistvým všech věkových kategorií. Existuje široké spektrum způsobů a forem, kterými je tohoto cíle dosahováno: kromě předmětů v rámci vyučování se jedná o přednášky, besedy a edukační cykly jako je například projekt „Učíme se s policií“, nebo dnes již všeobecně známý a v celé republice standardně realizovaný projekt „Ajaxův zápisník“, různé informační materiály (publikace, skládačky, samolepky, letáky, plakáty), tematicky zaměřené výtvarné či literární soutěže apod.

¹² Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

¹³ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-izeni.aspx>

Ad 3. Informování občanů

Nejčastější projekty komunikace a informování občanů:

- přednášky a přednáškové cykly,
- kurzy výcviku sebeobrany,
- poradenská centra,
- mobilní poradny,
- sousedská výpomoc,
- evidence jízdních kol.

Zařízení a prostředky pro komunikaci s veřejností:

- schránky důvěry,
- tištěné informační materiály, audio, video materiály,
- venkovní varovné prostředky,

bezpečná lokalita a jiné. (MV ČR, 2007)

4.1.4 Policie ČR

Policie ČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Policie v rámci prevence kriminality spolupracuje s orgány veřejné správy (státní správy a územní samosprávy), nestátním neziskovým sektorem a dalšími subjekty a také se samotnými občany. Ústecký kraj patří do působnosti Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje. Krajské ředitelství je členěno na sedm územních odborů (dříve okresních ředitelství):

Územní odbory PČR v Děčíně, Chomutově, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Teplicích a Ústí nad Labem.

Podrobnější informace o činnosti územních odborů Policie ČR v Ústeckém kraji lze dohledat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/ustecky-kraj.aspx>.

V Ústeckém kraji je celkem 44 obvodních oddělení Policie ČR a 11 policejních stanic. Do organizační struktury policie je nutné také zahrnout 8 oddělení hlídkové služby.

Ve statutárních městech Děčín, Chomutov, Most, Teplice a Ústí nad Labem je celkem 15 obvodních oddělení Policie ČR, z toho 2 v Děčíně a Mostě, 3 v Chomutově a Teplicích a v Ústí nad Labem 5.

Oddělení tisku a prevence (OTP)

Hlavní činností OTP je komunikace a spolupráce s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Cílem je integrovat Policii ČR do preventivních aktivit obcí, poskytovat informace pro plánování preventivních opatření a informovat občany o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dopravní nehodovostí.

Pracoviště OTP jsou vytvořena na úrovni policejního prezidia a krajských ředitelství. V Ústeckém kraji působí na úrovni krajského ředitelství a územních odborů.

Poradenská místa Policie ČR v Ústeckém kraji:

Zástupci Policie ČR poskytují informace na poradenských místech o tom, jakým způsobem zabezpečit byt, rodinný domek či automobil. Vše lze prezentovat na modelových, funkčních panelech, lze simulovat činnost zabezpečovací elektroniky stejně jako funkci bezpečnostních dveří, zámků, dveřních panoramatických kukátek a dalších zabezpečovacích systémů.

V Ústeckém kraji jsou v současné době zřízeny dvě poradenské místnosti. V prostorách sídel Územních odborů v Mostě a v Chomutově. Poradenské místo je také vybudováno v Litoměřicích.

Preventivní aktivity Policie ČR

Policie ČR v Ústeckém kraji realizuje každoročně řadu preventivních projektů. Projekty realizuje sama nebo ve spolupráci s jinými institucemi veřejné správy nebo subjekty neziskového i komerčního sektoru. Níže je uveden výčet preventivních programů realizovaných na celorepublikové úrovni nebo na úrovni okresní či místní.

V roce 2019 bylo realizováno v rámci prevence v dopravě, ve spolupráci se službou dopravní policie, několik dopravně preventivních akcí v rámci celého kraje:

Řídím, piju nealko pivo – osvětová kampaň Policie ČR a ČSPS zaměřená na problematiku užívání alkoholu před jízdou. V období Velikonoc se uskutečnily 4 akce (17. 4., 18. 4.). Akcí se zúčastnil také koordinátor BESIP Ministerstva dopravy.

Sluníčko nebo mráček – krajská dopravně preventivní akce, jejímž cílem je zvýšení bezpečnosti na silnicích, zejména dětí. Prostřednictvím projektu tak mohou děti samy apelovat na řidiče, aby se za volantem chovali podle pravidel. V roce 2019 proběhla na území kraje v období od 3. do 14. 6. za aktivní podpory koordinátora BESIP pro Ústecký kraj Jana Pechouta. Probíhá každoročně (v roce 2019 – 7. ročník), v působnosti jednotlivých územních odborů se zapojením OTP a dopravní policie. Akce spočívá v zapojení dětí do policejních dopravních kontrol. Žáci vybraných základních škol se podílejí na hodnocení řidičů a sami určují, jestli chování za volantem bylo v pořádku nebo zasluhuje postih. „Dobří“ řidiči jsou dětmi pochváleni a obdarováni obrázkem sluníčka. „Špatní“ řidiči si vyslechnou pokárání a odjíždějí s vyobrazením mráčku. Výtvarný materiál si děti na akci připravují samy.

„Alkohol za volant nepatří!“ – akce zaměřená na kontrolu požití alkoholických nápojů řidiči, předávána kartička s hodnotami, jak rychle vyprchá alkohol z těla.

„Bud' na kole vidět!“ a **„Bez přilby už nevyjeď!“** – akce zaměřené na kontrolu používání cyklistických přileb, povinnou výbavu kola, dodržování silničních předpisů a viditelnost cyklistů. Každému předána reflexní páska a desatero cyklisty nebo jiné prvky pasivní ochrany.

„Vidíme se“ – dopravně preventivní akce zaměřená na viditelnost účastníků silničního provozu, prioritně na chodce seniorského věku, zejména z důvodu jejich fyzické zranitelnosti.

Začneme spolu aneb kolama dolů – dopravně preventivní projekt Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR ve spolupráci s Asociací center pro zdokonalovací výcvik řidičů Autoklubu ČR zaměřený na bezpečnost řidičů motocyklů. OTP se podílelo na organizaci akce dne 20. dubna 2019 na polygonu v Mostě.

Zebra se za Tebe nerozhledne - dopravně preventivní akce zaměřená na chodce a na dodržování pravidel pro přecházení na pozemních komunikacích. Akce probíhala na vytipovaných místech v Ústeckém kraji zejména v blízkosti základních škol v ranních a odpoledních hodinách v termínu od 2. do 6. 9. 2019. Akce proběhla na 198 stanovištích u přechodů pro chodce. Při propagaci nového pracovního sešitu bylo osloveno 82 škol a dalších institucí, v rámci projektu bylo uskutečněno několik desítek besed na téma BESIP.

Den pro kamiony - 30. 8. 2019 - 9. ročník dopravně preventivní akce, kterou společně pořádaly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (dálniční oddělení) a Odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Ústeckého kraje. Cílem preventivní akce je zejména upozornit řidiče kamionové a autobusové dopravy na důležitost poutání bezpečnostními pásy. K dispozici byl simulátor nárazu a otočný simulátor kabiny kamionu, speciální brýle navozující stav po požití alkoholu, pod vlivem drog nebo únavu. Záchranáři kontrolovali stav a vybavenost autolékárniček, řidiči si mohli vyzkoušet poskytnutí první pomoci. Akce se zúčastnili také policisté z Autobahn Polizei Dresden.

Oddělení tisku a prevence připravilo a realizovalo několik prezentačních akcí, účast na různých výstavách a prezentacích s bezpečnostní nebo dopravní tematikou nebo menší akce zaměřené na školní děti. Nejrozsáhlejší prezentační akce kraje: **„Den záchranářů Ústeckého kraje“**. Akce pořádaná pro širokou veřejnost se konala v sobotu 15. 6. 2019 na Střeleckém ostrově v Litoměřicích. V roce 2019 se uskutečnil již 11. ročník. Pořadatelem byl Ústecký kraj a město Litoměřice. Policie ČR byla jednou ze stěžejních složek, které se na organizaci a programu podílely. Součástí programu Dne záchranářů Ústeckého kraje bylo předávání finančních šeků složkám IZS.

V rámci sekundární prevence jsme se zaměřili na seniory, jako na jednu z rizikových skupin obyvatelstva, která je nejvíce ohrožena trestnou činností. Tématem těchto besed je především osobní bezpečnost, problematika domácího násilí, problematika podomních

prodejců a chování prodejců, nebezpečí kapesních krádeží a bezpečné chování v silničním provozu.

V oblasti primární prevence pokračuje spolupráce se základními a středními školami, kde realizujeme semináře a přednášky s vybranými tématy se zaměřením na protidrogovou prevenci, prevenci šikany a zvýšení právního vědomí.

SAY NO! – Evropský projekt #SayNo! ("ŘEKNI NE!"), varující před znepokojivým rychlým nárůstem počtu případů sexuálního nátlaku a vydírání dětí v online prostředí a upozorňuje zejména na nebezpečnost online komunikace. Zaměřen především na děti staršího školního věku a středoškoláky.

Dne 22. 5. 2019 v prostorách lázeňského domu Beethoven v Teplicích byla Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, oddělením tisku a prevence, realizována konference s názvem „**Fenomén doby – KYBERKRIMINALITA**“. Hlavním cílem této konference bylo podívat se na kyberkriminalitu z širšího pohledu a poskytnout tak 120 účastníkům z řad odborné veřejnosti a Policie ČR představu o tomto fenoménu. Konference proběhla za podpory Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR.

Konference – „Nebezpečí skrytá v drogách a závislostech“ byla pořádána dne 26. 11. 2019 v prostorách lázeňského domu Beethoven v Teplicích Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, oddělením tisku a prevence. Jednalo se o 4. ročník konference zaměřené na problematiku drog. Cílem konference bylo více než 100 účastníkům, jak z řad policistů, tak i odborné veřejnosti, přiblížit současnou drogovou scénu a podívat se na ni z více úhlů, nejen ze strany trestně právní, ale i sociální a terapeutické. Konference proběhla za podpory Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR.

Konferenci pro posluchače Univerzity 3. věku „**Bezpečí seniorů**“ připravilo Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje. Proběhla ve dnech 17. a 18. října 2019 v aulách UJEP. Stovku seniorů se čtyřmi tématy (trestná činnost páchaná na seniorech, bezpečný pohyb v kyberprostoru, domácí násilí, zvládání dopravního chaosu) seznamovali odborníci v daných oblastech. Každá z přednášek byla doplněna a přiblížena tematickým divadelním představením Divadla VeTři. Konference byla podpořena Ministerstvem vnitra ČR.

V roce 2019 se policisté věnovali i regionálním projektům jako např.:

- „Mladý záchranář“ - prezentace IZS pro žáky základních škol
- „Dopravní soutěž mladých cyklistů“ – BESIP pro děti základních škol
- „Branný den“ – vzdělávání v oblasti bezpečnosti – pro žáky základních škol
- „Rozloučení se školou“ – prezentace IZS – pro školy i veřejnost
- „Projektové dny“ - prezentace PČR – pro žáky základních a středních škol
- „Dojeď bezpečně“ – seminář pro budoucí řidiče - pro studenty střední školy se zaměřením na zneužívání návykových látek.
- „Pozor na zloděje“ – prevence kapesních krádeží zejména v nákupních centrech
- „Dětský den bez úrazů“ – bezpečné chování dětí
- „Do života bez karambolů“ – preventivně naučná akce pro žáky 9. tříd základních škol
- „Bezpečnost ve virtuálním světě“ – přednášková činnost pro žáky základních a středních škol
- „Chraň sebe a svůj majetek“ – prevence ochrany zdraví a majetku cílená zejména na seniory
- „Auto není trezor“ – kampaň zaměřená na vloupání do vozidel
- „Prevence v chatových oblastech“ - kontroly chat v zimním období, ponechání letáčku s radami na místě kontroly
- „Než půjdu do školy“ projekt zaměřený na bezpečné chování nejen v dopravě – pro děti mateřských škol

V průběhu měsíce května se oddělení tisku a prevence v rámci Mezinárodního dne pátrání po pohřešovaných dětech podílelo na celorepublikové osvětové kampani, která má připomínat osud pohřešovaných dětí s názvem „**Pomněnkový den**“ (24. 5. - Mezinárodní den pohřešovaných dětí) – akce proběhly dne 5. 6. 2019 v Kulturním domě v Teplicích pro žáky ŽŠ a akce v knihovnách Litvínov, Meziboří, Most a Děčín.

V rámci tzv. období udržitelnosti projektů, které byly finančně podpořeny Evropskou unií v rámci dotačního programu spolupráce na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko pro období pro rok 2014 – 2020 v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“, se uskutečnily akce:

dne 19. 3. 2019 na ZŠ Horní Jiřetín „**Protidrogová prevence**“ - akce saské a mostecké policie zaměřená na prevenci proti zneužívání návykových látek;
ve dnech 17. - 19. 9. 2019 proběhl již 7. ročník projektu s názvem **SAFETY ROAD** – prevence pro mladé řidiče. Hlavními partnery byly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje a Ministerstvo dopravy – BESIP. Veletrhu se v průběhu tří dnů zúčastnilo cca 1 000 studentů středních škol, gymnázií a učilišť z Chomutova, Děčína a Rumburku.

Bezpečnost není jen záležitostí Policie České republiky. Situace související s bezpečností, které musí policie řešit, často přesahují její pravomoci, a proto potřebuje partnery k řešení těchto problémů, a to zejména na lokální úrovni. Na místní úrovni fungují pracovní skupiny prevence kriminality měst a obcí, jejichž členy jsou policisté OTP a vedoucí jednotlivých obvodních oddělení, které navrhují konkrétní projekty zaměřené na řešení aktuálních problémů souvisejících s páčáním trestné činnosti.

Bližší informace o preventivních projektech realizovaných v Ústeckém kraji lze získat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/sprava-severoceskeho-kraje-akce-a-projekty.aspx>.

4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV se v rámci preventivní činnosti soustřeďuje na oblast sociální prevence. Do této oblasti lze zahrnout zejména oblast podpory sociálních služeb a také oblast podpory rodiny. V rámci sociální prevence rozdělujeme další oblasti podpory (metodického vedení):

- **sociálně-právní ochrana dětí** dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění – právní předpis upravuje postup orgánů veřejné správy a pověřených osob při péči o děti a mládež ohrožených sociálně nežádoucími jevy (podrobněji o systému péče o ohrožené děti a mládež je uvedeno v kapitole 3.11.1).
- **integrace příslušníků sociálně vyloučených romských komunit** – podrobněji je upraveno v kapitole 4.6.

Již každoročně MPSV vyhlašuje, vedle programu na podporu poskytování sociálních služeb, národní dotační titul – **Rodina** – jde o dotační program nestátním neziskovým subjektům na podporu rodiny.

Informace o programu a výsledcích (poskytnutých dotacích) lze získat na webových stránkách MPSV: <https://www.mpsv.cz/web/cz/dotacni-rizeni-pro-rok-2020>.

4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování

Od roku 2007 je systém poskytování, financování a organizace sociálních služeb upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále zákon o sociálních službách).

Sociální služba je činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení (§ 3 zákona o sociálních službách).

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Celkem je v zákoně definováno 33 druhů sociálních služeb. Kromě odborného sociálního poradenství je definováno 14 druhů služeb sociální péče a 18 druhů služeb sociální prevence. Pro oblast prevence kriminality jsou klíčové zejména služby sociální prevence. U služeb významných pro tuto oblast je uveden i stručný popis.

Jsou to tyto služby:

- 1. Raná péče**
- 2. Telefonická krizová pomoc**
- 3. Tlumočnické služby**
- 4. Azylové domy** – jsou pobytové služby osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou různého druhu, např. azylové domy pro rodiče s dětmi, azylové domy pro ženy, pro muže, případně i pro osoby mladší 18 let. Vedle poskytnutí ubytování je vždy nezbytné poskytnout také podporu, která vede k řešení nepříznivé sociální situace, a to především prostřednictvím sociální práce.
- 5. Domy na půl cesty** – jsou pobytovou službou pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do samostatného života.
- 6. Kontaktní centra** – jsou obvykle ambulantní zařízení určená osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Služby zde poskytované mají za cíl snižovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek.
- 7. Krizová pomoc** – je terénní, ambulantní nebo pobytová sociální služba určená osobám, které se přechodně nacházejí v situaci ohrožení zdraví a života a nejsou schopny tuto situaci v daném okamžiku řešit vlastními silami. Krizová pomoc vedle poskytnutí stravy či ubytování nabízí především pomoc při vyřízení nezbytných osobních záležitostí.
- 8. Nízkoprahová denní centra** – jsou určena osobám bez přístřeší a nabízejí pomoc se zajištěním osobní hygieny, zajištěním stravy a vyřízením nezbytných osobních záležitostí.
- 9. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** – poskytují zejména ambulantní služby pro děti a mládež ve věku 6 až 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy (kriminalita, alkohol, drogy apod.). Cílem služby je zejména nabízet smysluplné využití volného času, pomoc v orientaci ve společenském prostředí a pomoc se změnou životního stylu, který je ohrožuje.
- 10. Noclehárny** – nabízejí osobám bez přístřeší možnost přenocování a podmínky pro osobní hygienu.
- 11. Služby následné péče** – jsou určeny osobám trpícím chronickým duševním onemocněním nebo osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu. Jejich cílem je pomoc při zvládnutí běžných životních podmínek a prevence recidivy.
- 12. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** – nabízejí rodinám s dětmi pomoc se zvládnutím dopadů dlouhodobě krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.
- 13. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením**
- 14. Sociálně terapeutické dílny**
- 15. Terapeutické komunity** – poskytují pobytové služby pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.

- 16. Terénní programy** – jsou realizovány s cílem vyhledávat osoby, které žijí rizikovým způsobem života nebo žijí v sociálně vyloučených komunitách a pomáhat jim v minimalizaci rizik spojených s tímto způsobem života a v začlenění do společnosti.
- 17. Sociální rehabilitace** – má za cíl pomoc lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.
- 18. Intervenční centra** – poskytují sociální služby obětem domácího násilí. Systém pomoci těmto osobám je upraven především zákonem č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, v platném znění. V rámci tohoto zákona a zákona o sociálních službách je upraven způsob intervence ve prospěch obětí domácího násilí. Intervenční centra mají být vysoce profesionální službou, která je povinna nabídnout obětem domácího násilí pomoc a podporu při zvládnutí této krizové životní situace, která následuje bezprostředně po útoku. Intervenční centra (koordinátoři) mají také za úkol koordinovat činnost orgánů veřejné správy a dalších odborných subjektů při zajištění pomoci obětem domácího násilí. (MPSV, 2006).

Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. Pro snadné získání informací o poskytovatelích služeb a jimi poskytovaných sociálních službách je veden elektronický **Registr poskytovatelů sociálních služeb** (dále Registr), který je veřejně přístupný od roku 2007: <http://iregistr.mpsv.cz/>.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2019-2021

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ukládá krajům zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na svém území. Plán je strategickým materiálem kraje v sociální oblasti. Při zpracování plánu Ústecký kraj spolupracoval s obcemi, zástupci poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. V kontextu ustanovení § 101 odst. 4) písm. b) zákona o sociálních službách je plán součástí souhrnné žádosti kraje o účelovou dotaci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb na místní a regionální úrovni.

Krajský úřad Ústeckého kraje v roce 2018 vydal nový Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2019-2021 (dále jen „SPRSS 2019-2021“). V rámci nového SPRSS 2019-2021 byly vydefinovány nové cíle pro Ústecký kraj.

Prováděcím dokumentem SPRSS 2019-2021 je tzv. Akční plán rozvoje sociálních služeb, který se vydává na každý rok platnosti střednědobého plánu. Součástí Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je Základní a Rozvojová síť sociálních služeb Ústeckého kraje.

Základní síť kraje je aktualizována jednou ročně (srpen) a Rozvojová síť je aktualizována dvakrát ročně (březen a srpen). Cíle definované v akčním plánu jsou vyhodnocovány vždy v novém akčním plánu na následující rok. V souladu se Základní sítí kraje je vystavováno Pověření k poskytování sociálních služeb v souladu s ustanovením EU na období 2019-2021. V rámci Rozvojové sítě je poskytovatelům sociálních služeb vystavováno Podmíněné pověření. Podmíněné pověření je vydáváno jen na dobu realizace projektu.

Vedle uvedené role plynoucí ze zákona o sociálních službách má střednědobý plán a jeho roční prováděcí dokumenty jako strategie rozvoje sociálních služeb v kraji vliv na přidělování finančních prostředků na podporu sociálních služeb a dále také z vnějších zdrojů, zejména ze strukturálních fondů Evropské unie.

Plán je doporučenou linií rozvoje sociálních služeb v kraji. Cíle a opatření jsou výsledkem procesu zjišťování aktuálního stavu v oblasti sociálních služeb a potřeb jejich uživatelů.

Aktualizovaný Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je k dispozici:

<https://www.kr-ustecky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-usteckeho-kraje-na-obdobi-2019-2021/d-1730710/p1=204396>.

Přehled registrovaných sociálních služeb a služeb na podporu rodin poskytovaných na území Ústeckého kraje jsou k dispozici také v elektronickém Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje:

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/>,

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/socialni-sluzby/>,

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/sluzby-pro-rodiny/>.

4.2.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2007 si poskytovatelé sociálních služeb podávají žádosti o státní účelovou dotaci v dotačním řízení v oblasti podpory poskytování sociálních služeb vyhlášeném Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Od roku 2010 je systém podávání a hodnocení žádostí realizován elektronicky. Podrobněji je vše k dispozici na webových stránkách MPSV: <https://www.mpsv.cz/web/cz/financovani-socialnich-sluzeb>.

Od roku 2015 v souvislosti se změnou legislativy jsou sociální služby financovány jednotlivými kraji. Za tímto účelem Ústecký kraj každoročně vypisuje dotační program „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“. Do tohoto dotačního programu jsou podávány žádosti o dotaci z rozpočtu kraje prostřednictvím k tomu určené internetové aplikace IS OKsystem-poskytovatel, který na své náklady spravuje a provozuje MPSV.

Financována může být jen ta sociální služba, která je zařazena do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2019-2021 (viz předchozí kapitola) a je pověřena k poskytování služby obecného hospodářského zájmu. V souvislosti s evropskou legislativou jsou od roku 2016 sociální služby financovány ve formě vyrovnávací platby.

Individuální projekty Ústeckého kraje

V rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) byly v roce 2019 realizovány odborem sociálních věcí individuální projekty Ústeckého kraje. Jeden projekt na finanční podporu vybraných sociálních služeb: „**Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2**“, od následujícího roku budou podporovány další druhy sociálních služeb, a to prostřednictvím projektu „**Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3**“. Projekt „**Cochemský model v ČR**“ byl zaměřen na provázení rozpadajících se rodin. Projekt „**Aktivně a s motivací najdeme si novou práci**“ pracoval na zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti hůře zaměstnatelných cílových skupin lidí. V II. polovině roku 2019 probíhala realizace projektu z oblasti zaměstnanosti pod názvem „**Kompetence pro trh práce v Ústeckém kraji**“ – cílem tohoto projektu je zvýšit odborné kompetence pro trh práce žáků posledních ročníků středních škol a středních odborných učilišť. I nadále je realizován ve spolupráci s MPSV ČR projekt „**Predikce trhu práce – KOMPAS**“, jehož cílem je do roku 2020 vytvořit funkční model regionálních predikcí trhu práce. Bližší informace ke zmiňovaným projektům lze nalézt na následujících webových stránkách: <https://www.kr-ustecky.cz/individualni-projekty-kraje/ms-205669/p1=204835>.

4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

Ministerstvo zdravotnictví (dále „MZ“) vyhláší řadu dotačních programů v oblasti prevence:

V rámci oblasti bezpečnosti vytvořilo MZ v účelový **Dotační program na zvýšení ochrany měkkých cílů v resortu zdravotnictví**. Jedná se o tříletý program na období 2019-2021, který bude stanovovat priority na každý rok tak, aby priority na sebe navazovaly a reflektovaly potřeby jednotlivých poskytovatelů lůžkové péče. Program je dostupný zde - <https://www.mzcr.cz/category/dotace-a-programove-financovani/narodni-dotacni-programy/>.

Každoročně vyhlašovaný dotační program MZ **Protidrogová politika** není již od roku 2020 v rámci MZ vyhlašován z důvodu centralizace finančních prostředků na protidrogovou politiku pod dotační program Úřadu vlády.

4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Ministerstvo spravedlnosti ČR se v oblasti prevence kriminality zaměřuje zejména terciární prevenci, tedy práci s osobami, které již spáchaly trestný čin. Na tomto poli působí zejména organizační složka státu (spravována ministerstvem spravedlnosti) – **Probační a mediační služba ČR** dle zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění.

Posláním Probační a mediační služby (dále PMS) je zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. PMS představuje instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle PMS:

- **Integrace pachatele** – úsilí o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.
- **Participace poškozeného** – snaha o zapojení poškozeného do procesu vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.
- **Ochrana společnosti** – přispění k ochraně společnosti účinným řešením konfliktních a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

V Ústeckém kraji působí celkem sedm středisek PMS. Střediska sídlí v příslušných soudních okresech – v Chomutově, Mostě, Teplicích, Lounech, Litoměřicích, Ústí nad Labem a v Děčíně s pobočkou v Rumburku.

Typickou činností Probační a mediační služby v Ústeckém kraji jsou mediace v trestním řízení, kdy cestou zprostředkovaného jednání mezi obětí a pachatelem dochází ke zmírnění dopadů a odstranění následků trestného činu mnohdy ještě v tzv. přípravném řízení, na základě aktivity obviněného a zájmu a potřeb poškozeného. V oblasti zajištění výkonu alternativních trestů se v Ústeckém kraji PMSD intenzivně věnuje, ve spolupráci s městy, obcemi, církvemi a nevládními neziskovými organizacemi zajištění výkonu trestu obecně prospěšných prací a v rovině dlouhodobé individuální práce pak realizuje probační dohled nad podmíněně odsouzenými, nebo podmíněně propuštěnými z výkonu trestu odnětí svobody. Podrobnější informace o činnosti PMS a kontakty na jednotlivá střediska lze dohledat na: www.pmscr.cz.

Probační a mediační činnost zasahuje především do oblasti terciární prevence kriminality. Snahou Probační a mediační služby je zvýšení účinnosti kontroly pachatelů při výkonu alternativních sankcí, úspěšnosti výchovné práce s touto cílovou skupinou a zmírňování dopadů trestných činů do života obětí. Za tím účelem PMS vytváří a rozvíjí škálu resocializačních programů, kdy specifické postupy odborné práce jak s oběťmi, tak s pachateli ověřuje prostřednictvím pilotních projektů realizovaných ve značné míře i v Ústeckém kraji.

Podpora obětí trestné činnosti

Doprovázení obětí v průběhu trestního řízení a jejich podpora v rozsahu zákona 45/2013 SB., O obětech trestných činů je zajištěna ze strany PMS v každém soudním okrese. Do

30. 6. 2020 provozovala PMS v rámci projektu Proč zrovna já II podpořeného z prostředků ESF navíc specializované poradny pro oběti trestné činnosti v Chomutově, Mostě, Lounech, Teplicích, Ústí nad Labem, Děčíně, Rumburku. Projektová aktivita po dobu čtyř let zajišťovala vyjma vlastního poradenské též terapeutické a právní služby pro oběti trestných činů. Rozšířenou nabídku služeb se PMS snaží dále udržet z vlastních prostředků a z prostředků alokovaných na základě zákona č. 59/2017 Sb., (prostředky pro poskytování pomoci obětem trestných činů).

Resocializační programy pro mladistvé

Specifickou cílovou skupinou pachatelů, na kterou se PMS, resp. resort Ministerstva spravedlnosti zaměřuje, jsou mladiství a mladí dospělí.

Na jednotlivých střediscích PMS působí specialisté na práci s mládeží, kteří zajišťují dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, výkon mnoha výchovných a trestních opatření, zejména dohledu probačního úředníka a společensky prospěšné činnosti.

S ohledem na možnosti výchovného působení na mladistvého PMS usiluje vstup do případů a situací trestného činu v jejich rané fázi. V rámci přípravného řízení nabízí spolupráci mladistvým pachatelům, jejich rodinám a poškozeným, která spočívající zejména v mimosoudním řešení situace (mediaci), nabídce vhodných programů pro mladistvého a jiných výchovných opatření, která lze se souhlasem mladistvého realizovat již v rámci přípravného řízení. Urovnání konfliktu, rychlá intervence, náhrada škody poškozenému, opatření, které je zvoleno účelně a odpovídá situaci mladistvého – to jsou cíle činnosti PMS v této oblasti.

S cílem zajistit dostupnost potřebných podpůrných, tzv. probačních programů, které umožní specifickou práci a působení na mladistvé pachatele, vyhlašuje Ministerstvo spravedlnosti pravidelně každý rok akreditační a dotační řízení pro zajištění chodu specifických výchovných programů pro mládež.

Probační a mediační služba dále sama vyvíjí (ve spolupráci se zahraničními partnery), resocializační program s názvem Proti násilí. Tento program je aktuálně realizován v rámci projektu „Na správnou cestu II“ (<https://www.pmscr.cz/na-spravnou-cestu-ii/>) v Ústí nad Labem a v Chomutově. Program je zacílen na pachatele násilné trestné činnosti, obsahuje prvky skupinové a individuální práce, intenzivně zapojuje rodinný systém mladistvého. Cílem programu je snížení agresivity a recidivy a přijetí odpovědnosti za spáchaný trestný čin. Program je součástí systémového přístupu k řešení kriminality mladistvých. Další komponentou projektu Na správnou cestu jsou rodinného skupinové konference, které byly v minulosti realizovány v okresech Ústí n. Labem a Děčín a dále podpora a rozvoj činnosti multidisciplinárních týmů pro mládež.

Programy cílené na osoby žádající o předčasné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

V Ústeckém kraji je umístěno šest věznic. Značná část odsouzených využívá svého zákonného práva žádat o tzv. podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Probační a mediační služba přispívá k rozhodování soudů o vhodnosti podmíněného propuštění dlouhodobou prací s odsouzenými před jejich případných propuštěním, kdy podstatná část práce spočívá v hodnocení připravenosti odsouzeného, vč. jeho motivace k svobodnému samostatnému životu bez konfliktu se zákonem. Probační a mediační služba za současného zapojení sociálního okolí odsouzeného, příslušných institucí, vč. potenciálních zaměstnavatelů prověřuje možná rizika sociálního selhání odsouzeného v případě předčasného propuštění a prověřuje životní podmínky, do nichž má být odsouzený propuštěn. Soudu předkládá komplexní zprávu vč. návrhu dalších opatření, které mají být odsouzenému uloženy na podporu jeho úspěšné reintegrace do společnosti. Od roku 2009 PMS ověřuje a postupně rozšiřuje v rámci projektu Křehká šance koncept tzv. Komise pro

podmíněné propuštění, kdy obzvláště v případy žádostí o podmíněné propuštění odsouzených za závažnou trestnou činnost hodnotí situaci odsouzeného tým odborníků z Vězeňské služby, Probační a mediační služby a zástupců veřejnosti (nejčastěji z řad pomáhajících profesí). Do procesu hodnocení žádosti odsouzeného jsou zapojeny též oběti daného trestného činu a jejich potřeby jsou zohledněny v procesu přípravy odsouzeného na případné podmíněné propuštění, nebo následně ve vlastním rozhodnutí soudu o podmíněném propuštění. Do projektu je zapojována i komunita v podobě zaměstnavatelů a pomáhajících profesí v místě, kam se odsouzený z výkonu trestu vrací. Výsledky práce komise jsou využívány soudy a státními zástupci při rozhodování o podmíněném propuštění. V Ústeckém kraji jsou do projektu zapojena střediska Chomutov a Most. Více informací o Křehké šanci lze nalézt zde: <https://www.pmscr.cz/krehka-sance-ii/>.

4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT) se zaměřuje především na oblast nespecifické a specifické primární prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže. Od roku 2001 MŠMT vytváří svou preventivní politiku v návaznosti na koncepcce národní protidrogové politiky, kdy převzalo do své působnosti plnění primárně preventivních aktivit v oblasti rizikového chování (dále RCH) ve školách a školských zařízeních.

MŠMT rozvíjí preventivní programy zaměřené na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních – aktivity, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků (např. záškoláctví, šikana, kriminalita, užívání návykových látek), ale také i programy nespecifické primární prevence zaměřené na rozvoj aktivit podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času.

Prevence RCH ve školství je legislativně upravena v § 29 odst. 1 a § 30 odst. 1, písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce již blíže neuvádí, jakým konkrétním způsobem by se RCH ve školství mělo předcházet. To se prozatím objevuje pouze v metodických pokynech MŠMT a ve vyhlášce č. 72/2005, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.

Systém organizace primární prevence v ČR

Na horizontální úrovni MŠMT spolupracuje s ostatními ministerstvy (zejména MPSV, MV, MS ČR), ale i s nadresortními orgány – především s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a Republikovým výborem pro prevenci kriminality.

Vertikální úroveň systému primární prevence RCH je vytvořena ve vztahu MŠMT – krajský školský koordinátor prevence – metodik prevence (dříve okresní – v současné době působí v Pedagogicko-psychologické poradně) – školní metodik prevence přímo působící ve školách a školských zařízeních.

Na krajské úrovni zodpovídá za oblast prevence RCH v samostatné působnosti odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Největší slabinou současného preventivního systému ve školství zůstává pozice školních metodiků prevence, kteří ve většině případů nemají potřebný časový prostor pro plnění svých úkolů. Velikost rozsahu činnosti školního metodika prevence je nesystémově ponecháván na rozhodnutí vedení školy. Podcenění významu práce školního metodika prevence má často za následek, že v některých případech může být jeho funkce pouze formální záležitostí.

Minimální preventivní program

Základním nástrojem pro realizaci primární prevence na školách je minimální preventivní program (dále jen MPP). Kvalita MPP se v Ústeckých školách a školských zařízeních s ohledem na neexistenci jasného zadání ze strany MŠMT značně liší. Existují MPP zpracované velmi kvalitně (a zároveň i korespondující s úrovní vlastních školních preventivních aktivit), ale bohužel se vyskytnou i takové, které mají pouze formální charakter.

4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

Do působnosti tohoto resortu patří **sít specifických zařízení**, které se zaměřují na děti a mládež s poruchami učení a chování. Jsou to:

- pedagogicko–psychologické poradny (podrobněji kapitola 4.8.2),
- střediska výchovné péče,
- školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:
 - diagnostické ústavy (pro děti a pro mládež)
 - dětské domovy
 - dětské domovy se školou (dříve výchovný ústav pro děti)
 - výchovné ústavy pro mládež (podrobněji kapitoly 3.10.1 a 4.8.2).

Střediska výchovné péče (SVP)

SVP působí převážně na úrovni sekundární prevence sociálně nežádoucích jevů. Zaměřují se na rozvoj osobnosti dětí a mládeže s rizikovými projevy v chování, vytvářejí metodické zázemí pro pomoc rodičům nebo jiným zákonným zástupcům dětí, vytvářejí preventivní programy v oblasti sociálních dovedností, chování a prospěchu, poskytují pedagogické a psychologické služby směřující k včasnému odstranění problémových projevů v chování dětí a mladistvých způsobených nesprávnou výchovou v rodině nebo nevhodným sociálním prostředím.

SVP provádějí také činnosti poradenské, diagnostické a terapeutické zaměřené na odstranění nebo zmírnění již vzniklých poruch chování v sociálním vývoji dětí a mládeže.

SVP poskytují poradenské služby i dětem a mládeži do 18 let propuštěným z ústavní výchovy nebo ochranné výchovy při jejich integraci do společnosti. SVP jsou převážně součástí Diagnostických ústavů nebo Výchovných ústavů pro mládež.

Preventivně výchovná péče je poskytována SVP nebo diagnostickým ústavem ve formě

- a) ambulantních služeb na základě žádosti osob odpovědných za výchovu nebo klientů starších 14 let, nebo
- b) celodenních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta, nebo
- c) internátních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta; internátní pobyt trvá zpravidla 8 týdnů.

V Ústeckém kraji, ale i v ČR je těchto středisek nedostatek. V ČR je celkem 43 zařízení, v Ústeckém kraji jsou celkem čtyři střediska – v Mostě, Chomutově, Děčíně a v Ústí nad Labem. Internátní služby poskytují střediska v Mostě a v Děčíně. Nedostatek služeb tohoto zařízení je v Ústeckém kraji zejména v okresech Louny a Litoměřice. Seznam SVP s kontakty je k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strediska-vychovne-pece>.

4.5.2. Programy vyhlašované MŠMT

Dotační program pro oblast primární prevence rizikového chování na období 2017 - 2020

Dne 10. 5. 2016 byla na MŠMT schválena „Metodika Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2017-2020 (č. j. MSMT-11483/2016). Dotační řízení a harmonogram dotačního řízení na příslušný rok je vyhlašováno a zveřejněno na internetových stránkách MŠMT: <https://www.msmt.cz/>, vždy k 30. červnu.

MŠMT poskytuje dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování. Dotace jsou poskytovány na projekty individuální a projekty krajské. V současném období je platná Výzva Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na poskytování aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních v období 2019 – 2021. Dotační výzva pro rok 2020 je dostupná zde: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyzva-2020>. Od roku 2020 jsou z dotačního programu vyjmuty programy protidrogové prevence, které jsou nově financované z programu na protidrogovou politiku Úřadu vlády.

Získání státní dotace pro programy primární prevence ze strany MŠMT a RVKPP bylo podmíněno certifikací. Od roku 2017 MŠMT od této povinnosti upustilo, nicméně certifikace programu je pro hodnocení podaných žádostí významným kritériem. Certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence rizikového chování je posouzení a formální uznání, že program odpovídá stanoveným normám kvality a komplexnosti. Tyto normy jsou schváleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Výborem pro udělování certifikací primární prevence MŠMT.

V současné době zajišťují certifikované programy primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji dva poskytovatelé služeb – Světlo Kadaň, z.s. (Světlem k prevenci) a WHITE LIGHT I., z.ú. („Všeho (jenom) s Mírou“). Další organizace protidrogové prevence, realizující v kraji dlouhodobé strukturované programy ve školách se zaměřením na specifickou primární prevenci závislostního chování, mají o certifikaci svého programu požádáno. Jedná se o Kontaktní centrum Litoměřice Oblastního spolku ČČK Litoměřice na Litoměřicku a program „Všeobecné primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování“, dále DRUG-OUT Klub, z.s. a Most k naději, z.s.

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Funkci **asistenta pedagoga** zřizuje ředitel školy se souhlasem krajského úřadu na základě § 16, odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 7 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Asistent pedagoga působí ve třídě, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním). V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Asistent pedagoga poskytuje pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází. (MŠMT, 2007)

MŠMT vyhlašuje k tomuto rozvojový program **Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním**.

Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/asistent-pedagoga-zdp>.

MŠMT dále vyhlašuje dotační program – „**Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol**“.

Finanční prostředky tohoto dotačního programu jsou poskytovány právnickým osobám vykonávající činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění.

Cílem tohoto programu je podpora romských žáků a studentů, zlepšení vzdělávacích výsledků, zamezení předčasných odchodů ze vzdělávacího procesu, zvýšení počtu romských absolventů středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol a zvýšení počtu romských studentů na vysokých školách. Do programu lze zahrnout pouze žáky **denní formy** vzdělávání, kteří mají pravidelnou školní docházku, případně průkazně omluvenou absenci, a nemají kázeňské problémy (podle ust. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění). O dotaci může žádat student, **který nedosáhl 27 let věku**.

Program vymezuje dvě podporované aktivity. Aktivita A slouží pro zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na školné, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby). Aktivita B navazuje na předchozí aktivitu a zajišťuje přímou podporu ve vzdělávání (určena pouze pro právnické osoby žádající o podporu v rámci aktivity A).

V druhém pololetí školního roku 2019/2020 leden – červen bylo podpořeno celkem 459 žáků/studentů z 67 škol, a to v celkové výši 2 667 318,- Kč. Z Ústeckého kraje bylo podpořeno celkem 157 žáků/studentů z 11 škol, a to v celkové výši 840 500,- Kč. Z celkového přehledu podpořených žáků/studentů a škol vyplývá, že Ústecký kraj měl ve sledovaném roce nejvíce podpořených žáků a studentů.

Bližší informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/roma-ss-a-vos>.

4.6 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVZRM) byla zřízena v roce 1997 usnesením vlády č. 581 ze 17. září 1997 jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. Na radu byla přejmenována v roce 2001.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit. Na základě článku 6 Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny Rada zřizuje podle potřeby stálé výbory. Mezi ně patří Monitorovací výbor Agentury pro sociální začleňování a Výbor pro spolupráci se samosprávami, který dne 29. dubna 2015 zřídil Pracovní skupinu krajských koordinátorů pro záležitosti romské menšiny.

RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhlašuje tři dotační programy, které si dávají za cíl přispět k romské integraci, a to na úrovni obcí (prostřednictvím dotačních programů „**Podpora terénní práce**“ a „**Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce**“) a krajů (prostřednictvím dotačního programu „**Podpora koordinátorů pro romské záležitosti**“). V roce 2020 bylo v rámci dotačního programu „Podpora terénní práce“ podpořeno celkem 8 obcí, v rámci dotačního programu „Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce“ byly podpořené 4 neziskové organizace.

Terénní práce ve vyloučených romských lokalitách

Dotace v tomto programu je poskytována za účelem zabezpečení výkonu terénní práce a pozice terénního pracovníka, kterého zaměstnává obec nebo příspěvková organizace obce, zřízená pro tyto účely. Těžištěm terénní práce je přímá práce s cílovou skupinou (jednotlivcem, rodinou či komunitou) v jejich přirozeném prostředí. Ke vzájemnému kontaktu tak dochází mimo půdu organizace, která terénního pracovníka zaměstnává, což umožňuje kontakt s lidmi, kteří sami institucionální pomoc nevyhledávají

K základním principům terénní práce patří dodržování práv osob z cílové skupiny (důraz na respektování vůle, ochrany, důstojnosti, soukromí, osobních údajů a dalších práv těchto osob), zmocňování osob z cílové skupiny, práce v přirozeném prostředí osob z cílové skupiny, kontinuita a návaznost, mlčenlivost, princip nízkoprahovosti. Mezi činnosti terénního pracovníka patří řešení problémů v oblasti vzdělávání, zaměstnání, zdraví, bydlení, chudoby a diskriminace, osvěta o právech příslušníků romské menšiny aj.

V roce 2020 bylo podpořeno celkem 8 obcí, mezi něž patří:

- Chomutov, Štětí, Krásná Lípa, Roudnice nad Labem, Rumburk, Šluknov, Bílina, Dubí

Podrobné informace o tomto dotačním titulu jsou k dispozici na webových stránkách RVZRM: <https://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=942>.

Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce

Dotace v tomto programu je určena na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práci. Účelem těchto projektů je poskytnout podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňovat jeho důsledky. Z programu lze podpořit projekty využívající principy komunitní práce v romských komunitách či lokalitách, a aktivity doplňující terénní práci, sociální program a sociální služby, u nichž žadatel o poskytnutí dotace prokáže, že jsou potřebné a vedou k prevenci sociálního vyloučení nebo přispívají ke zlepšení situace obyvatel romských lokalit. Doplňkovou součástí projektů může být vzdělávací a informační činnost, tj. pořádání informačních kampaní, účast na výstavách, pořádání odborných konferencí a seminářů, prezentace příkladů dobré praxe, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací.

Mezi oprávněné žadatele patří nevládní neziskové organizace. V roce 2020 byly podpořeny 4 nevládní neziskové organizace z Ústeckého kraje:

- Oblastní charita Most, Oblastní charita Šluknov, Oblastní charita Most a Romano jasnice.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách vlády: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=943>.

4.6.1 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity

Vedle dotačních řízení RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR je dále vyhlašováno dotační řízení **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Podpora integrace romské komunity**.

Podpora integrace romské komunity

Program je určen na podporu realizace projektů v oblastech:

- a) předškolní příprava a včasná péče
- b) *podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole*
- c) *metodická podpora pedagogických pracovníků a pracovníků školských poradenských zařízení*
- d) *tvorba didaktických materiálů a odborných studií pro potřeby vytváření vzdělávacích programů, metod a strategií*
- e) *volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby*

- f) *podpora informačních a osvětových aktivit zaměřených na předcházení jakémukoliv diskriminačnímu jednání z důvodu etnicity, národnostní příslušnosti, sociálního či ekonomického statutu.*

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/integrace-romske-komunity>.

Další dotační řízení, zaměřené na romskou menšinu vyhlašuje **Ministerstvo kultury, „Podpora integrace příslušníků romské komunity“**

Podpora integrace příslušníků romské komunity

Ministerstvo kultury v rámci tohoto programu poskytuje dotaci na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Projekty mohou být zaměřeny na následující aktivity:

- umělecké aktivity (divadla, muzea, galerie, knihovny, koncerty, přehlídky, festivaly),
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity (např. semináře, přednášky, besedy),
- odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii,
- dokumentace romské kultury,
- ediční činnost (neperiodické publikace),
- kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva kultury ČR: <https://www.mkcr.cz/vyhlaseni-vyberovych-dotacnich-rizeni-na-rok-2020-2206.html>.

Norské fondy 2014-2021

Dne 23. června 2020 byly Ministerstvem financí jako zprostředkovatelem programu ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhlášeny otevřené výzvy (HROVA1A – Podpora romských platform v krajích a na místní úrovni, HROVA1B – Budování kapacit romských poradců) k předkládání žádostí o grant na projekty podpořené z Norských fondů 2014-2021 v rámci programu Lidská práva.

4.6.2 Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity

Na ústřední úrovni působí v oblasti integrace romské menšiny RVZRM, která spolupracuje s ústředními orgány veřejné správy (zejména MPSV, MŠMT, MV ČR) a dalšími poradními orgány vlády. V horizontální linii představuje koordinátora pro kraje a obce a další subjekty veřejné i neveřejné sféry.

V rámci Krajského úřadu Ústeckého kraje v uvedené oblasti působí koordinátor pro romské záležitosti. Pracovní místo koordinátora bylo zřízeno dle ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a bylo systémově zařazeno na odbor sociálních věcí, konkrétně pak na oddělení sociální práce.

Krajský „romský“ koordinátor metodicky vede (a také koordinuje preventivní aktivity) romské poradce na obcích a také organizace (převážně nestátní) poskytující sociální a další služby dané cílové skupině.

Obce s rozšířenou působností nemají zákonem přímo stanovenou povinnost vytvářet pracovní místo romského poradce (nebo též terénní sociální pracovník nebo terénní

pracovník). Zabývat se činnostmi napomáhajícími integraci romských komunit do společnosti však ukládá obecním úřadům § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů.

4.6.3 Agentura pro sociální začleňování

V roce 2007 došlo k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále Agentura). Monitorovací výbor vládní Agentury vybral 12 lokalit, v nichž Agentura začala pracovat od 1. ledna 2008. Agentura pro sociální začleňování je nástrojem Vlády ČR, prostřednictvím kterého dochází k podpoře obcí v procesu sociálního začleňování, tedy k podpoře plnění jejich funkcí (pomoc při zajištění rovného přístupu ve vzdělávání, bydlení, zdravotní péče, zaměstnání, sociálních služeb a bezpečí). Pomoc spočívá v komunikaci s ústředními orgány státní správy, a taktéž v čerpání finančních prostředků z evropských strukturálních fondů, státního rozpočtu, krajských dotačních programů a ostatních zdrojů.

Cílem Agentury pro sociální začleňování je vytvoření lokálního strategického plánu sociálního začleňování, a jeho následné naplňování, čímž dochází:

- k plné integraci sociálně vyloučených obyvatel do společnosti
- k revitalizaci či redukci sociálně vyloučených lokalit, rozvoji části obce, rozvoji sociálních služeb
- k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zdravotní péči, zaměstnání, sociálním službám a bezpečí, prevenci sociálního vyloučení.

Koordinovaný přístup sociálně vyloučených lokalit (KPSVL)

KPSVL je nástroj, který městům a obcím umožňuje ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování čerpat z prostředků Evropských strukturálních investičních fondů. Spolupráce v rámci KPSVL trvá zpravidla tři roky a vychází z předchozích aktivit Agentury pro sociální začleňování. Vedle pomoci při sestavení strategického plánu pomáhá taktéž při zpracování, realizaci a zajištění udržitelnosti aktivit a výsledků.

Spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL byla zahajována ve vlnách. Vyhlašované vlny určovaly zahájení spolupráce mezi Agenturou pro sociální začleňování a lokalitou. Takových vln bylo vyhlášeno celkem 5, v rámci níž bylo zapojeno celkem 13 lokalit Ústeckého kraje. Jednalo se o následující lokality:

1. vlna: Dubí, Štětí, Obrnice, Kadaň, Roudnice nad Labem
2. vlna: Klášterec-Vejprty, Litvínov
3. vlna: Děčín
4. vlna: Chomutov, Most, Postoloprty, Varnsdorf
5. vlna: Rumburk.

Zahájení spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL již neurčují vyhlašované vlny, nýbrž volné kapacity Agentury pro sociální začleňování. Lokality se do spolupráce v rámci KPSVL mohou hlásit průběžně, čímž došlo ke zjednodušení a zrychlení procesu zahájení spolupráce. V současné době je do spolupráce v rámci KPSVL zapojena také obec Česká Kamenice a město Žatec. Obce mohou žádat o jiné formy spolupráce, například o Vzdálenou dílčí podporu. Více informací o tomto druhu podpory je uvedeno na odkazu níže.

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) byl přesunut z Úřadu vlády. Od 1. 1. 2020 je tento odbor zařazen do struktury Ministerstva pro místní rozvoj. V současné době se upravuje samotná podoba Monitorovacího výboru, jakožto nástroje, jež sleduje a hodnotí činnost Agentury pro sociální začleňování v lokalitách. Zároveň se připravuje aktualizace metodiky Koordinovaného přístupu v sociálně vyloučených lokalitách a samotný proces fungování Agentury pro sociální začleňování.

Informace o činnosti Agentury jsou k dispozici na stránkách: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/>.

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále RVKPP) působí v souladu s § 28 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek jako poradní a koordinační orgán vlády pro oblast protidrogové politiky na národní úrovni. Činnost RVKPP zajišťuje organizačně sekretariát, který je začleněn do Úřadu vlády (dále ÚV).

RVKPP předkládá vládě návrhy opatření a aktivit politiky v oblasti závislostí, koordinuje a vyhodnocuje jejich realizaci a provádí na všech úrovních kontrolu plnění úkolů vyplývajících z národní strategie pro oblast závislostí a z akčních plánů. RVKPP zajišťuje finanční prostředky na realizaci politiky v oblasti závislostí v rámci své působnosti a garantuje zabezpečení kvality programů prevence a snižování rizik závislostního chování, léčby a sociálního začleňování osob ohrožených závislostí. Pro zajištění kvalitní meziresortní a mezioborové spolupráce zřizuje RVKPP své pracovní orgány. Pro efektivní spolupráci na všech úrovních veřejné správy jsou na regionální úrovni zřízeny krajské protidrogové komise nebo obdobné pracovní orgány a ustanoveny funkce krajských a místních protidrogových koordinátorů, politika v oblasti závislostního chování je součástí krajských strategických dokumentů.

Klíčovým dokumentem protidrogové politiky je Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027. Cíle a opatření Národní strategie jsou rozpracovány v Akčním plánu realizace Národní strategie platném na období tří let, tj. celkem ve třech akčních plánech.

Od roku 2020 došlo k významné změně ve financování protidrogové politiky. Finanční prostředky ze státního rozpočtu určené na protidrogovou politiku vyplácené do roku 2019 zvláště v samostatných dotačních řízeních jednotlivých resortů se centralizovaly pod jeden dotační program Úřadu vlády, což výrazně zjednodušuje systém dotační podpory. Služby se dlouhodobě potýkaly s roztržitým financováním protidrogové politiky z mnoha centrálních zdrojů. Na financování protidrogové politiky se každoročně podílelo RVKPP prostřednictvím dotačního programu pro látkové i nelátkové závislosti a služby a aktivity v této oblasti. Stejně tak spolufinancovaly tuto problematiku další resorty – Ministerstvo zdravotnictví (MZ) zdravotnickou složku služeb, Ministerstvo spravedlnosti (MSP) penitenciar a postpenitenciar péči, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) primární prevenci. Vzhledem k uvedené změně již MZ a MSP nevyhlašují od roku 2020 dotační řízení na oblast protidrogové politiky a podpora je poskytnuta pouze z Úřadu vlády. V rámci realizace projektů primární prevence byly do dotačního řízení ÚV ČR převedeny projekty organizací, které jsou držiteli Certifikátu odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence v adiktologii a které současně byly dosud financovány jak v rámci dotačního řízení MŠMT, tak dotačního řízení RVKPP. Z centralizovaného dotačního programu **Protidrogová politika ÚV** jsou podporované poradenské, ambulantní a rezidenční programy v různých typech adiktologických služeb, včetně služeb pro uživatele drog ve výkonu trestu a ve vazbě, kde cílovou skupinou jsou osoby s adiktologickou poruchou a jejich blízké osoby. Dále preventivní programy zaměřené na osoby v riziku rozvoje adiktologické poruchy a jejich blízké osoby, informační aktivity a práci s veřejností, monitorovací a výzkumné projekty v oblasti závislostí. Další oblastí podpory jsou aktivity směřující k plnění aktivit národní strategie integrované protidrogové politiky.

Podrobnější informace o protidrogové politice Úřadu vlády jsou k nalezení zde: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/protidrogova-politika-180471/>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) koordinuje aktivity v oblasti primární prevence a poskytuje dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v rámci Dotačního programu pro oblast primární prevence rizikového chování na období 2017 – 2020. Kvalitní komplexní programy specifické primární prevence by měly splňovat certifikaci odborné způsobilosti. Certifikace primární prevence je

dokladem o naplnění Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování. Získání certifikátu odborné způsobilosti je posouzením a formálním uznáním, že poskytovatel a jím realizovaný program odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti. Ústecký kraj podporuje vznik certifikovaných programů prostřednictvím dotačního programu „Certifikace primární prevence pro poskytovatele sociálních služeb protidrogové politiky“, v němž jsou hrazeny náklady certifikačního řízení odborné způsobilosti jednoho programu primární prevence rizikového chování. Realizaci certifikovaných programů podporuje kraj od roku 2019 v rámci dotačního programu Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji. V roce 2019 zajišťují certifikované programy všeobecné primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji tři poskytovatelé sociálních služeb – Světlo Kadaň, z.s. (Světlem k prevenci), WHITE LIGHT I., z.ú. („Všeho (jenom) s Mírou“) a Kontaktní centrum Litoměřice Oblastního spolku ČČK Litoměřice (Všeobecná primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování).

Protidrogová politika Ústeckého kraje

Protidrogová politika územně samosprávných celků je zakotvena v § 29 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Kraje a obce jsou klíčovými partnery ÚV v realizaci národní protidrogové politiky. Kraje a obce provádějí protidrogovou politiku na svém území v samostatné působnosti, za účelem koordinace mohou zřizovat protidrogového koordinátora a kraj je povinen nejméně jednou za 10 let schválit strategický dokument pro oblast protidrogové politiky. Ústecký kraj má zřízenou pozici protidrogového koordinátora na odboru sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje. Dne 9. 3. 2020 byl schválen nový strategický dokument kraje s názvem Strategie prevence závislostí Ústeckého kraje na období 2020-2023. Implementace strategie je zajištěna Akčním plánem, který vymezuje hlavní cíle a opatření politiky prevence závislostí. Na realizaci protidrogové politiky kraje se podílí Pracovní skupina protidrogové politiky Ústeckého kraje. Ústecký kraj se formou dotačních řízení každoročně podílí na kontinuálním spolufinancování protidrogových služeb a aktivit.

Ústecký kraj má zajištěnou síť služeb obsahující základní spektrum služeb prevence, léčby a resocializace pro osoby závislé a ohrožené závislostí. V kraji působí 6 organizací poskytujících celkem 31 sociálních služeb protidrogové prevence – 9 kontaktních center, 9 terénních programů, 3 následné péče, 1 terapeutická komunita a 9 odborných sociálních poradenství pro cílovou skupinu osob ohrožených závislostí a jejich blízkých (z toho působí 2 služby i ve věznicích a 1 služba je specializovaná pouze pro děti a dorost od 10 do 18 let).

Někteří poskytovatelé protidrogových služeb realizují certifikované programy primární prevence. Ústecký kraj podporuje poskytování kvalitních programů primární prevence prostřednictvím mimořádného dotačního programu na podporu certifikací primární prevence s názvem „Certifikace primární prevence pro poskytovatele sociálních služeb protidrogové politiky“. Program byl vyhlášen v roce 2017 a v roce 2019. Podpořena byla certifikace 4 programů všeobecné primární prevence a 1 program selektivní prevence, certifikaci dosud úspěšně splnily 3 programy. Kraj také podporuje v rámci dotačního programu „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“ realizaci certifikovaných programů primární prevence v rámci škol a školských zařízení.

V Ústeckém kraji poskytují k roku 2020 komplexní certifikované programy všeobecné primární prevence rizikového chování tři poskytovatelé protidrogových služeb – Světlo Kadaň, z.s., WHITE LIGHT I., z.ú. a Oblastní spolek ČČK Litoměřice. Do konce roku 2021 se očekává certifikace jednoho programu všeobecné prevence a jednoho programu selektivní prevence. Programy jsou v rámci akreditovaného rozsahu rizikového chování sestavovány „na míru“ potřebám škol i jednotlivých tříd. S třídními kolektivy se pracuje opakovaně obvykle formou tříhodinových interaktivních bloků. Některé organizace nabízejí kromě práce s dětmi další aktivity, jako jsou informační besedy pro rodiče, nabízejí vzdělávání pro pedagogy a

metodiky prevence nebo konzultace pro pracovníky škol i žáky. Do výše získaných dotací mohou být programy realizovány zdarma, případně za nižší cenu.

Kraj zpracovává každoročně Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky v kraji, ve které jsou shrnuty dostupné informace a data z této oblasti za uplynulý rok. Dokumenty protidrogové politiky kraje, včetně kontaktů a odkazů na služby, jsou dostupné na webových stránkách Ústeckého kraje v sekci „protidrogová politika“, přímý odkaz zde: <https://www.kr-ustecky.cz/protidrogova-prevence/ds-12447/p1=204835>.

4.8 ÚSTECKÝ KRAJ

4.8.1 Odbor sociálních věcí

Odbor sociálních věcí vykonává v rámci přenesené působnosti činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- sociálně-právní ochrany dětí (viz také kapitola 3.10.1),
- koordinace poskytování sociálních služeb (kapitola 4.2.1 a násl.),
- koordinace romských záležitostí (také kapitola 4.6) a jiné činnosti upravené ve speciálních právních předpisech.

V rámci samostatné působnosti vykonává odbor sociálních věcí činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- koordinace aktivit prevence kriminality,
- koordinace protidrogové politiky na území kraje a jiné činnosti upravené ve zvláštních právních předpisech,
- plánování rozvoje sociálních služeb v kraji,
- aktualizace Základní sítě sociálních služeb v Ústeckém kraji pro daný rok, její pravidelná aktualizace pro rok následující,
- tvorba Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji, vždy pro následující rok,
- administrace níže uvedených dotačních programů.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje vyhlašuje v rámci sociální prevence dotační programy:

Podpora sociálních služeb a aktivit na podporu rodiny.

Předmětem podpory tohoto Programu jsou následující aktivity realizované na území Ústeckého kraje:

Velké změny tohoto dotačního titulu byly uskutečněny v roce 2016 – dotační titul byl rozdělen na tři, první podporuje sociální služby, druhý sociální služby protidrogové politiky a třetí je zaměřen na podporu neregistrovaných služeb - tzv. prarodinných aktivit:

- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – malý dotační program
- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky
- Podpora Ústeckého kraje v oblasti prarodinných aktivit (podpora do roku 2019)
- Podpora rozvoje dobrovolnictví v Ústeckém kraji (od roku 2020).

Kromě těchto dotačních programů byl v roce 2017 a 2019 vypsán mimořádný dotační titul na podporu certifikace organizací, které realizují na území Ústeckého kraje primární protidrogovou prevenci.

Více informací k těmto dotačním programům jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/socialni-veci/ds-99604/archiv=0>.

Evropská poradna pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů

Od roku 2007 Ústecký kraj úzce spolupracuje s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech (dále jen „EBS“). Tento projekt je spolufinancován z Evropské Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Svobodného státu Sasko. Kancelář EBS má úřední hodiny také v Děčíně.

Cílem Evropské poradny EBS je poradenství a péče o české občany, kteří se v Sasku dopustili trestného činu, a i péče o jejich rodinné příslušníky, péče a poradenství pro německé a české oběti trestných činů a navázání a udržování kontaktů a spolupráce s úřady a sociálními organizacemi v příhraničních regionech České republiky. Těžiště práce Evropské poradny EBS je zprostředkování obecně prospěšných prací a zajištění mediace mezi pachatelem a obětí jako metoda narovnání sporu. Další informace jsou k dispozici: <http://www.kr-ustecky.cz/evropska-poradna-ebs-dresden/ds-99826/archiv=0&p1=204835>.

4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje působí v rámci samostatné působnosti zejména v oblasti **primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže** (viz kapitola 4.5).

Školská zařízení zřizovaná Ústeckým krajem

Ústecký kraj zřizuje kromě mnoha školských zařízení (zejména středních, uměleckých, základních škol a jiných typů školských zařízení) také školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Jde o **sít' dětských domovů**, kterých v kraji zřizuje celkem sedmáct. V roce 2018 bylo v dětských domovech v kraji celkem 768 lůžek. V zařízeních tohoto typu pobývalo celkem 730 dětí z Ústeckého kraje nebo z jiných krajů ČR. Kapacita domovů byla využita v průměru z 95,1 %.

Seznam škol a školských zařízení (také dětských domovů), jejichž zřizovatelem je Ústecký kraj, je k dispozici na webových stránkách kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/seznamy-skol-a-skolskych-zarizeni-usteckeho-kraje/ds-65312/p1=204451>.

Ústecký kraj je zřizovatelem také **Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále jen PPP) se sídlem v Teplicích. Toto zařízení má celkem 11 odloučených pracovišť:

- v Děčíně, Chomutově, Kadani, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Roudnici nad Labem, Rumburku, Teplicích, Ústí nad Labem a Žatci.

PPP jakožto specializované poradenské zařízení participuje na vzdělávacím procesu dětí a mládeže a to zvláště v těch případech, kdy je tento vzdělávací proces nějakým způsobem znesnadněn.

V každém středisku působí územní (dříve označován jako okresní) metodik primární prevence. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje PPP prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření, koordinuje činnost školních metodiků prevence.

Podrobné informace o činnosti jednotlivých středisek pedagogicko-psychologické poradny jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.pppuk.cz>.

Od roku 2006 vyhlašuje odbor školství mládeže a tělovýchovy v rámci nespécifické primární prevence dotační program na podporu sportovní činnosti a efektivního trávení volného času dětí a mládeže, který byl vytvořen z programu podpory rozvoje aktivit v oblasti tělovýchovy a sportu - Sport pro všechny, v oblasti volného času -Volnočasové aktivity dětí a mládeže. V roce 2011 došlo k rozdělení tohoto dotačního programu na dva samostatné programy: „Sport“ a „Volný čas“, které jsou každým rokem takto vyhlašovány.

V rámci specifické primární prevence vyhlašuje odbor školství mládeže a tělovýchovy program **„Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“**, v rámci kterého je podporováno především začlenění programů specifické primární prevence do výuky (středně

a dlouhodobé, navazující aktivity), vzdělávání pedagogů v oblasti prevence, specializační studium školních metodiků prevence a stmelovací a adaptační pobyty žáků.

Podrobné informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <http://www.kr-ustecky.cz/skolstvi-lamdez-a-telovychova/ds-99605/p1=204744>.

Školám a školským zařízením zřizovaným Ústeckým krajem jsou z rozpočtu odboru školství od roku 2018 samostatně poskytovány příspěvky na aktivity prevence rizikového chování.

4.8.3 Městské či obecní policie

Většina měst Ústeckého kraje realizuje preventivní aktivity v přenesené působnosti nebo v samostatné působnosti. Aktivity v rámci samostatné působnosti jsou často realizovány prostřednictvím městské policie. Městská policie přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

V Ústeckém kraji je městská policie zřízena ve 28 městech a obcích:

- Bečov, Benešov nad Ploučnicí, Bílina, Budyně nad Ohří, Chabařovice, Chomutov, Česká Kamenice, Děčín, Dubí, Duchcov, Jílové, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Krupka, Litoměřice, Litvínov, Louny, Most, Osek, Postoloprty, Roudnice nad Labem, Šluknov, Štětí, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Žatec.

Souhrnné informace o činnosti městské policie jsou uvedeny na webových stránkách měst nebo na stránkách: http://obecnipolicie.cz/detail.php?ID=3&anketa_nazev=&anketa_ukoncení=ano.

4.9 NADACE A NADAČNÍ FONDY

Na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a subjektů působících na poli sociální prevence se zaměřuje řada nadací a nadačních fondů. Prostředky z nadací jsou poskytovány fyzickým osobám nebo právnickým osobám (nejčastěji nestátním neziskovým organizacím), které pomáhají lidem se zdravotním nebo sociálním handicapem se začleněním do společnosti, do běžného života. Níže jsou uvedeny některé nadace, z kterých byly poskytnuty prostředky fyzickým a právnickým osobám z Ústeckého kraje:

- Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové – <http://www.vdv.cz/>
- Nadace Terezy Maxové – <http://www.terezamaxovadetem.cz/>
- Nadace charty 77 – <http://www.bariery.cz>
- Nadace Dagmar a Václava Havlových – <http://www.vize.cz>
- Ústecká komunitní nadace – <http://www.komunitninadace.cz>
- Nadace rozvoj občanské společnosti – <http://www.nros.cz> a další.

Na sociální prevenci a podporu dětí a dospělých osob (rodin) ohrožených sociálním vyloučením (resp. pomáhajícím subjektům) přispívají také firmy a jejich firemní nadace či fondy. Mezi významné patří:

- Nadace O₂ – <http://www.nadaceo2.cz>
- Nadace Preciosa – <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/>
- Nadace Vodafone – <http://www.nadacevodafone.cz>
- Nadace ČEZ – <http://www.nadacecez.cz>
- Nadace České spořitelny – <http://nadacecs.cz> a jiné.

5 VÝSLEDKY A SHRNUTÍ

V této Bezpečnostní analýze byl proveden **rozbor kriminality** na třech úrovních – krajské okresní a místní – správní oblasti obvodních oddělení Policie ČR. Zároveň byly kromě celkové kriminality sledovány její vybrané oblasti – majetková kriminalita (krádeže vloupáním, prosté a ostatní krádeže), násilná kriminalita (loupeže, vydírání a jiné) a ostatní

kriminalita (výtržnictví, sprejerství). Pozornost byla zaměřena nejen na pachatele trestné činnosti (děti a mladiství, recidivisté a cizinci), ale také na oběti trestné činnosti.

Vývoj kriminality v Ústeckém kraji zaznamenával od roku 2004 mírný růst. Skokový růst v roce 2007 byl důsledkem především novelizace trestního zákona, kdy došlo k překvalifikování přestupků – řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a řízení pod vlivem alkoholu na trestný čin. V letech 2008 až 2010 došlo po delší době k poklesu kriminality. Nárůst kriminality je zaznamenán v roce 2011. V roce 2012 došlo k celkovému poklesu kriminality, v Ústeckém kraji o 12%. V následujícím roce byla na jeho počátku vyhlášena amnestie, která do značné míry způsobila prudký nárůst kriminality, v roce 2014 kriminalita opět poklesla, tento pokles pokračoval nadále až do roku 2018. V roce 2019 téměř ve všech regionech (Ústecký kraj nevyjímaje) kriminalita mírně vzrostla. Dá se tedy konstatovat, že zde nemůžeme hovořit o trendu, a to ať klesajícím či stoupajícím, ale o určitých vlnách, na které působí mnoho vlivů.

V roce 2019 Ústecký kraj v **počtu zjištěných trestných skutků** zůstal na 5. místě mezi ostatními kraji v ČR (stejně jako v předcházejících letech). Po přepočtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel se náš kraj zařadil na 2. místo po metropoli Praze. Index Ústeckého kraje činí 208,4 skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2019 byl v rámci okresní úrovně kriminalitou zatížen nejvíce okres Most, který byl následován okresem Chomutov. Na opačném konci je tradičně okres Louny a Litoměřice.

Pro srovnání velkých měst s menšími lokalitami byl volen srovnávací ukazatel – index, tj. poměr počtu skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2019 byl nejvyšší index trestné činnosti zjištěn v rámci teritorií obvodních oddělení PČR v Obrnicích, Krásné Lípě a Mostě. Na opačném konci pořadí jsou obvody OO PČR v Duchcově, Postoloprtech a Benešově nad Ploučnicí. Příčinami tohoto stavu (vysoké zatíženosti kriminalitou) jsou zejména nepříznivé socio-demografické a socio-ekonomické ukazatele Ústeckého kraje a jednotlivých okresů v kraji.

Jedná se zejména o:

- nejvyšší nezaměstnanost v rámci celé ČR,
- vysoký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. osob, závislých nejen na dávkách pomoci v hmotné nouzi
- nejvíce sociálně vyloučených lokalit (89 z 606),
- nízká vzdělanostní struktura obyvatel kraje (nejmenší počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší počet občanů se základním nebo nedokončeným základním vzděláním),
- vysoká rozvodovost,
- vysoký podíl vězněných osob a také osob, odsouzených k jinému druhu trestu než výkonu trestu odnětí svobody),
- vysoký počet dětských a mladistvých pachatelů provinění,
- nejvyšší podíl dětí umístěných do institucionální péče k výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.

Města zpočátku směřovala své preventivní aktivity do oblasti sociální i situační prevence. V roce 2005 se tento trend obrátil a města se zaměřila na realizaci projektů situační prevence. Zejména se jednalo o vytváření sítí městských kamerových dohlížecích systémů. Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vytvořenou. V současné době je vhodné zaměřovat se na preventivní aktivity typu sociální prevence a informování občanů. Projekty sociální prevence se zaměřují zejména na odstraňování příčin sociálně nežádoucích jevů a zmírňování jejich důsledků. Od roku 2009 se města a obce zaměřovala na sociální prevenci. Tento trend nadále pokračuje, **projekty** obcí i Ústeckého kraje jsou převážně **zaměřeny na sociální prevenci**.

Je vhodné věnovat **pozornost projektům, které podporují děti, mladistvé a seniory**. Dle statistických údajů MV ČR jsou senioři cílovou skupinou, která je nejvíce ohrožena

kriminalitou. Často se stávají oběťmi krádeží, loupežných přepadení a podvodů, ale také oběťmi domácího násilí. Pro **cílovou skupinu obětí**, zejména těch zvláště zranitelných, je v kraji téměř dobudována síť speciálních výslechových místností (chybí v Děčíně), které slouží orgánům činných v trestním řízení, případně dalším zainteresovaným institucím k nezraňujícímu vyslechnutí oběti. Vzhledem k tomu, že Ústecký kraj budoval tuto síť místností mezi prvními v rámci ČR, je vhodné postupně přistoupit k obměně, případně doplnění vybavení speciálními pomůckami těchto místností.

V Bezpečnostní analýze byla větší pozornost věnována vybraným skupinám obyvatelstva – především ohroženým dětem a mládeži a také osobám ohroženým sociálním vyloučením (osoby po výkonu ústavní a ochranné výchovy, trestu odnětí svobody, bez přístřeší a jiné).

Do popředí sledovaných jevů vstoupily nové hrozby, jakými je kriminalita na sociálních sítích či ohrožení tzv. měkkých cílů.

Na práci s dětmi ohroženými sociálně nežádoucími jevy se zaměřuje několik resortů státní správy (MPSV, MV, MŠMT, MZ a MS). Nejednotnost působení jednotlivých resortů v této oblasti je všeobecně známa. Klíčovou úlohu mají zde orgány sociálně-právní ochrany (OSPOD). Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků zejména v terénních sociálních službách. Od roku 2006 byla i většina měst (zejména nejvíce zatížených) výrazněji finančně podpořena dotací MPSV. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků v některých lokalitách nedostatek. Od roku 2012 byly na základě sociální reformy obce s rozšířenou působností a pověřené obce v tomto ohledu posíleny. Od ledna 2012 přešla výplata dávek státní sociální podpory a hmotné nouze pod jednotné výplatní místo, kterým se stal Úřad práce. Tím byla posílena vlastní sociální práce na uvedených obcích.

V této oblasti je důležitá koordinovaná spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci a společně postupovat a volit opatření při péči o děti, zejména děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy. Ve většině okresů Ústeckého kraje působí meziresortní týmy na okresní úrovni, které jsou složeny ze zástupců institucí působících v dané oblasti.

Významnou podporu pro činnost orgánů SPOD představují zejména nestátní neziskové organizace. Tyto organizace poskytují služby sociální prevence – především sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. Tyto programy také kladou důraz na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a prevenci umístění do výchovného zařízení.

V Ústeckém kraji je **vysoký počet dětí** (v absolutním i v indexovém vyjádření na 10 tisíc obyvatel) **umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy**. Celkově se kraj řadí jednoznačně na první místo mezi kraji v ČR.

Ústecký kraj reaguje na výše uvedenou problematiku v oblasti dětí a mladistvých podporou a realizací aktivit, které pomáhají začlenění této cílové skupiny do společnosti. Jedná se například o podporu zátěžových víkendových či prázdninových pobytů, příměstských táborů a nízkoprahových sportovních aktivit.

Ústecký kraj se řadí, stejně jako v případě dětí a mladistvých, na přední místa ve vykazovaném počtu osob evidovaných kurátory pro dospělé.

V Ústeckém kraji je široká síť sociálních služeb. Pozornost v této analýze byla soustředěna na vybrané typy služeb sociální prevence. Většina druhů sociálních služeb je dostupná na celém území kraje. Na pozitivním vývoji má se podílel Ústecký kraj ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, kdy jsou od roku 2017 postupně realizovány individuální projekty Ústeckého kraje s podporou vybraných sociálních služeb, které bylo vhodné v našem kraji rozšířit, ať do vzdálenějších lokalit, či personálně posílit. V některých lokalitách (např. Podbořany, Postoloprty či Šluknovský výběžek) jsou však vybrané služby nedostačující. Na základě těchto skutečností připravil Ústecký kraj v roce 2016 podání individuálního projektu, který je zaměřený v oblasti služeb sociální prevence na podporu

terénních programů pro osoby užívající návykové látky, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, a intervenčního centra – **od dubna 2017 jsou vybrané služby podporovány prostřednictvím uvedeného individuálního projektu Ústeckého kraje.** Služby sociální prevence poskytují zejména nestátní neziskové organizace. Z tohoto důvodu je třeba nadále posilovat spolupráci subjektů veřejné správy s neziskovým sektorem. V kapitole 4.2.1 byla provedena analýza vybraných registrovaných druhů sociálních služeb – služeb sociální prevence.

Je vhodné, aby výše uvedené služby, které zahrnují sanaci rodiny, resocializační programy pro děti, mladistvé a dospělé (např. probační programy), ale i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, domy na půl cesty a nízkoprahová zařízení byly podporovány a šířeny do všech okresů Ústeckého kraje a všechny tyto služby byly dostupné občanům Ústeckého kraje bez rozdílu. Z velké části se podařilo, také díky předchozímu individuálnímu projektu ÚK „Podpora integrace romské komunity v Ústeckém kraji 2“, rozšířit a posílit sociální služby terénní programy a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jako chybějící byly identifikovány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zaměřující se na cílovou skupinu dětí a mladistvých, kteří jsou klienty kurátorů pro mládež. **Dalším krokem ke zkvalitňování nabízených sociálních služeb v Ústeckém kraji je realizace navazujícího individuálního projektu ÚK „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2“, od konce roku 2019 je v roce 2020 souběžně realizován projekt ÚK „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3“.** Prostřednictvím metodické podpory, konzultací, předávání dobré praxe, podpory vzdělávání, a také vyšší finanční podpory dochází ke zkvalitňování nabízených sociálních služeb.

V kraji **je budována kvalitní síť služeb pro osoby ohrožené návykovými látkami** (zpravidla se jedná o sociální služby). **Tyto služby se, mimo jiné, významně podílí na realizaci školské primární prevence, která byla identifikována jako důležitý prvek v preventivních opatřeních.** Proto je nutné tyto aktivity lépe koordinovat a kvalitní programy primární prevence postupně rozšířit do všech typů škol v Ústeckém kraji. Pro rok 2019 bylo schváleno navýšení finančních prostředků do dotačního programu Ústeckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“, kde bude nově možné tyto aktivity nabízené uvedenými sociálními službami podpořit.

Jako další velký nedostatek byla v Ústeckém kraji pocítována také absence **záchytné stanice** pro osoby pod vlivem návykových látek. V květnu 2019 **byla tato otevřena v rámci Krajské zdravotní, a.s. v Nemocnici v Teplicích.**

6 ZÁVĚR

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje byla vytvořena, aby plnila funkci podpůrného dokumentu pro tvorbu a naplňování cílů střednědobého dokumentu – Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2017 – 2021.

Navrhovaná řešení v rámci tohoto materiálu jsou pouze rámcová. Tento materiál analytické povahy si neklade za cíl definovat konkrétní opatření, ale poukázat na současnou situaci v kraji, na funkční oblasti (např. kvalitní síť sociálních služeb), ale především na slabá místa v systému prevence kriminality a sociální prevence.

Přesto bylo možné vymezit některá doporučení pro návrhy opatření určujících směr preventivních aktivit podporovaných nejen z programu prevence kriminality.

Tento dokument si kladl za cíl poskytnout ucelené informace také občanům kraje o preventivních aktivitách orgánů veřejné správy, nestátních neziskových organizací a dalších participujících subjektů na poli prevence kriminality a sociální prevence. Dokument je každoročně aktualizován.

Seznam použité literatury

- BITTNER P. a kol. Děti z ústavů! Právní a psychologické dopady ústavní výchovy z pohledu ochrany rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Liga lidských práv, 2007. ISBN 978-80-903473-4-2.
- GABAL analysis & consulting. Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. Praha, 2011.
- MPSV. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2008. Praha, 2009. ISBN 978-80-7421-004-4.
- MV ČR. Analýza stavu a dalšího vývoje mladých lidí po opuštění zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy za období 1995 – 2004. Praha, 2007. ISBN 978-80254-0259-7.
- MV ČR. Strategie prevence kriminality ČR na léta 2012 – 2015. Praha, 2011.
- MV ČR. Typy projektů prevence kriminality, Praha, 2008.
- MV ČR. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2011. Praha, 2012.
- Ústecký kraj. Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Aktualizace 2009. Ústí nad Labem, 2009.
- Ústecký kraj. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 – 2013. Ústí nad Labem, 2011.
- VEČERKA K. a kol. Občané o kriminalitě a prevenci. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Praha, 2007. ISBN 978-80-7338-057-1.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- Český statistický úřad <http://czso.cz/>
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci <http://www.ok.cz/iksp/>
- Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR <http://www.mpsv.cz/>
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR <http://www.msmt.cz/>
- Ministerstvo zdravotnictví ČR <http://www.mzcr.cz/>
- Ministerstvo kultury ČR <http://www.mkcr.cz/>
- Ministerstvo spravedlnosti ČR <http://portal.justice.cz/>
- Neziskové organizace <http://neziskovky.cz/>
- Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti <http://www.drogy-info.cz/>
- Portál veřejné správy ČR <http://portal.gov.cz/>
- Probační a mediační služba ČR <http://www.pmscr.cz/>
- Sdružení pro probaci a mediaci v justici, o.s. www.spj.cz
- Ústecký kraj <http://www.kr-ustecky.cz/>
- Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>

Seznam použitých zkratek

- ČSÚ – Český statistický úřad
- KŘ PČR ÚK – Krajské ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje
- MPP – minimální preventivní program
- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- MS – Ministerstvo spravedlnosti ČR
- MŠ – mateřské školy
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- MV – Ministerstvo vnitra ČR
- MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
- NNO – nestátní nezisková organizace
- OO PČR – obvodní oddělení Policie ČR
- OPK MV ČR – odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
- OPP – obecně prospěšné práce
- ORP – obec s rozšířenou působností
- OŘ PČR – okresní ředitelství Policie ČR
- OV – ochranná výchova
- PK – prevence kriminality
- PMS – Probační a mediační služba ČR
- PPP – pedagogicko-psychologická poradna
- RVKPP – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- RVZRK – Rada vlády pro záležitosti romské komunity
- SPJ – sociálně patologické jevy
- SPJ o. s. – Sdružení pro probaci a mediaci v justici
- SPOD – sociálně-právní ochrana dětí
- SŠ – střední školy
- ŠZ – školská zařízení
- TČ – trestný čin, činnost
- ÚV – ústavní výchova
- VOŠ – vyšší odborné školy
- VTOS – výkon trestu odnětí svobody
- VÚSC – vyšší územní samosprávních celek
- VV – výkon vazby
- ZŠ – základní školy

Seznam tabulek

- Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2018 a 2019 a meziroční změna vývoje (str. 3)
- Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2015 až 2019 a meziroční změna vývoje (str. 6)
- Tabulka 3 – základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2019 (str. 8)
- Tabulka 4 – územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíly (str. 8)
- Tabulka 5 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2019 (str. 17)
- Tabulka 6 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2019 (str. 17)
- Tabulka 7 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2019 (str. 19)
- Tabulka 8 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2019 (str. 19)
- Tabulka 9 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2019 (str. 20)
- Tabulka 10 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2019 (str. 21)
- Tabulka 11 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2019 (str. 22)
- Tabulka 12 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2019 (str. 22)
- Tabulka 13 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2019 (str. 23)
- Tabulka 14 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2019 (str. 23)
- Tabulka 15 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2019 (str. 24)
- Tabulka 16 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2019 (str. 24)
- Tabulka 17 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2019 (str. 25)
- Tabulka 18 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2019 (str. 26)
- Tabulka 19 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2019 (str. 26)
- Tabulka 20 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2019 (str. 27)
- Tabulka 21 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2018 a 2019 (str. 28-29)
- Tabulka 22 – rizikovost okresů Ústeckého kraje za rok 2019 (str. 34)
- Tabulka 23 – rizikovost vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2019 (str. 35)
- Tabulka 24 – vývoj počtu obyvatel (str. 36)
- Tabulka 25 – vývoj průměrného věku obyvatel v kraji (str. 37)
- Tabulka 26 – věková struktura obyvatel kraje (str. 38)
- Tabulka 27 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. za rok 2018 (str. 38)
- Tabulka 28 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje (str. 39)
- Tabulka 29 – nezaměstnanost kraje (str. 40)
- Tabulka 30 – podíl nezaměstnaných v krajích v letech 2014 až 2019 (str. 40)
- Tabulka 31 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje (str. 44)
- Tabulka 32 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2018 (str. 45)
- Tabulka 33 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2019 (str. 46)
- Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2018 (pachatelé) (str. 48)

- Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2019 (pachatelé) (str. 49)
- Tabulka 36 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2015 až 2019 (pachatelé) (str. 51)
- Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2018 (str. 56)
- Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2019 (str. 57)
- Tabulka 39 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2015 až 2019 (str. 58)
- Tabulka 40 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2019 (str. 62)
- Tabulka 41 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2014 až 2019 (str. 63)

Seznam grafů

- Graf 1 – vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji 2015 – 2019 (str. 7)
- Graf 2 - struktura celkové kriminality v Ústeckém kraji v roce 2019 (str. 8)
- Graf 3 – základní druhy trestné činnosti mládeže v Ústeckém kraji v letech 2013 – 2019 (str. 11)
- Graf 4 – vývoj trestné činnosti nezletilých a mladistvých v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019 (str. 11)
- Graf 5 – vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019 (str. 13)
- Graf 6 – vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019 (str. 14)
- Graf 7 – vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019 (str. 14)
- Graf 8 – vývoj drogové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2015 – 2019 (str. 15)
- Graf 9 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2018 (str. 46)
- Graf 10 - počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2019 (str. 47)
- Graf 11 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2018 (str. 48)
- Graf 12 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2019 (str. 50)
- Graf 13 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí a mladistvých – celkem v letech 2013 až 2018 (str. 49)
- Graf 14 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2014 až 2019 (str. 52)
- Graf 15 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2014 až 2019 (str. 54)
- Graf 16 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018 (str. 56)
- Graf 17 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2019 (str. 57)
- Graf 18 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2015 – 2019 (str. 59)
- Graf 19 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2015 až 2019 (str. 60)
- Graf 20 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2019 (str. 62)

PŘÍLOHA

Tabulka P1 – obce a osady ve správních okrscích obvodních oddělení Policie ČR Ústeckého kraje

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Děčín	Benešov nad Ploučnicí / III	Benešov nad Ploučnicí, Dolní Habartice, Dobrná, Horní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Ovesná, Mlatce, Fojtovice, Blankartice, Merboltice, Malá Veleň, Soutěska, Jedlka, Starý Šachov, Malý Šachov, Valkeřice, Sluková, Velká Bukovina, Malá Bukovina, Karlovka, Verneřice, Čáslav, Loučky, Příbram, Rychnov, Rytířov
	Česká Kamenice / IV	Česká Kamenice, Dolní Kamenice, Horní Kamenice, Filipov, Huníkov, Kamenická Nová Víska, Kerhartice, Líska, Pekelský Důl, Víska pod Lesy, Janská, Kunratice, Lipnice, Studený, Kytlice, Mlýny, Markvartice, Srbská Kamenice, Veselé
	Děčín – město/II	Děčín, Bělá, Škrabky, Jalůvčí, Přípeř, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Horní Žleb, Maxičky, Dolní a Horní Oldřichov, Březiny, Bechlejevice, Chlum, Folknáře, Čechy, Nová Ves, Boletice, Křešice, Nebočady, Lesní Mlýn, Lesná, Velká Veleň, Loubí, Krásný Studenec, Jílové, Sněžník, Modrá, Martiněves, Kamenice, Malšovice, Nová Bohyně, Borek, Javory, Hliněná, Vilsnice, Dobkovice, Prosetín, Skrytín, Choratice, Poustka, Těchlovice, Babětín, Přerov
	Krásná Líba/IV	Krásná Líba, Kyjov, Dlouhý Důl, Zahrady, Rybníště, Nová Ves, Nová Chřibská, Doubice, Chřibská, Horní Chřibská, Dolní Chřibská, Chřibské Potoky, Krásné Pole
	Hřensko/ IV (pod Děčín)	Ludvíkovice, Kámen, Bynovec, Arnoltice, Labská Stráň, Růžová, Kamenická Stráň, Janov, Hřensko, Horní Hřensko, Mezní Louka, Mezná, Huntířov, Františkův Vrch, Stará Oleška, Lužná, Nová Oleška, Brložec, Jetřichovice, Rynartice, Všemily, Vysoká Líba
	Rumburk/ III	Rumburk, Jiřikov, Filipov, Staré Křečany, Nové Křečany, Valdek, Brtníky
	Šluknov / IV	Šluknov, Království, Císařský, Rožany, Kunratice, Nové Hrabčíc, Valdek, Nová Ves, Královská
	Varnsdorf / II	Studánka, Dolní Podluží, Lesná, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rozhled, Jedlová, Lesná, Varnsdorf
	Velký Šenov/ IV	Velký Šenov, Malý Šenov, Janovka, Knížecí, Staré Hrabčíc, Mikulášovice, Salmov, Tomášov, Mikulášovičky, Dolní Poustevna, Lipová, Lobendava, Vilémov
Chomutov	Chomutov – město/II + CV Kamenná / III + CV Černovická/III	Chomutov-město, Údlíce, Spořice, Přechápy, Chomutov - sídliště, Málkov, Ahníkov, Lideň, Vysoká, Zásada, Zelená, Hora Sv. Šebestiána, Nová Ves, Křimov, Domina, Krásná Líba, Nebovazy, Celná, Strážky, Křimov-Suchdol, Staré Spořice, Černovice, Blahuňov
	Jirkov / II	Jirkov, Starý Březeneč, Červený Hrádek, Jindřišská, Vrskmaň, Zaječice, Strupčice, Okořín, Hošnice, Všestudy, Pesvice, Otvice, Vysoká Pec, Drmaly, Pyšná, Mezihoří, Zákoutí, Kalek, Načetín, Jindřichova Ves, Blatno, Boleboř, Hradečná, Květnov, Orasín, Radenov, Svahová, Šerchov, Vinařice
	Kadaň / III	Kadaň, Brodce, Meziříčí, Kadaňská Jeseň, Nová Víska, Pokutice, Pruněrov, Tušimice, Úhošťany, Zásada u Kadaně, Místo, Vysoká Jedle, Rokle, Hradec, Krásný Dvůrček, Nová Víska u Rokle, Želina
	Klášteřec n. O. / III	Ohří, Rašovice, Šumná, Klášteřec nad Ohří, Ciboušov, Hradiště, Klášteřecká Jeseň, Lestkov, Miřetice u Klášteřce nad Útočiště, Verněřov, Okounov, Kotvina, Krupice, Oslovce, Perštejn, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko, Vrskmaň, Domašín, Louchov, Petlery
	Březno / IV	Březno u Chomutova, Droužkovice, Nechranice, Střezov, Všehrady, Vikletice, Kopeček, Hořenec, Hrušovany, Holetice, Nezabylice, Lažany, Deněšice, Bílence, Voděradý, Stranná, Vičice, Škrle
	Radonice/ III (pod Březno)	Radonice, Maštov, Vilémov, Račetice, Libědice, Veliká Ves, Chbany, Hořenice, Malé Krhovice, Poláky, Přeskaky, Roztyly, Soběsuky, Vadkovice, Čejkovice, Konice, Dobřeneč, Háj, Vidolice, Kadaňský Rohozec, Kojetín, Miřetice u Vintřova, Vintřov, Vlkaň, Vojnín, Ždov, Nové Třebčice, Podlesice, Široké Třebčice, Vitčice, Blo, Pětipsy, Vinaře, Zahořany
	Vejprty / IV	Vejprty, Kovářská, Měděnec, Loučná pod Klínovcem, Kryštofovy Hamry, Výsluní, Celná, Černý Potok, Přebíška, Mezilesí, Rusová, Dolní Halže, Kamenné, Kotlina, Mýtinka, České Hamry, Háj, Výsada, Kýšovice, Soběčice, Úbočí, Volyně

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Litoměřice	Libochovice / IV (pod Lovosice)	Libochovice, Poplze, Dubany, Evaň, Horka, Křesín, Levousy, Klapý, Lkáň, Sedlec, Slatina, Černiv, Chotěšov, Radovesice, Žabovřesky n. O., Budyně n. O., Břežany, Písty, Nížebohy, Přestavky, Vrbka, Roudníček, Kostelec n. O., Mšené-lázně, Brníkov, Podbradec, Ječovice, Ředhošť, Vrbice, Martiněves, Charvatce, Radešín
	Litoměřice / II	Litoměřice, Býčkovice, Dolní Týnec, Hlinná, Chudoslavice, Kamýk, Knobloška, Kotelice, Křešice, Kundratice, Lbín, Levín, Libochovany, Malíč, Maškovice, Mentaurov, Michalovice, Miřejovice, Mlékojedy, Myštice, Nový Mlýnec, Nučnice, Píšťany, Ploskovice, Podviní, Pohořany, Přední Nezly, Řepčice, Řepnice, Sedlec, Skalice, Staňkovice, Starý Mlýnec, Těchobuzice, Tlučeň, Trnovany, Třeboutice, Třebušín, Velké Žernoseky, Velký Újezd, Vinné, Všeradiště, Zadní Nezly, Zahořany, Žalhostice, Žitenice
	Lovosice / II	Lovosice, Bílinka, Bílý Újezd, Blešno, Boreč, Březno, Čížkovice, Děčany, Děkovka, Dlažkovice, Dobkovičky, Dřemčice, Dřevce, Hrušovka, Chodovlice, Chotiměř, Chrášťany, Jenčice, Keblice, Kletečná, Kocourov, Kololeč, Leská, Lhota, Lhotka n. L., Litochovice n. L., Lukavec, Lukohořany, Malé Žernoseky, Madvědice, Milešov, Mrsklesy, Obřice, Opárno, Pnětluky, Podsedice, Prackovice n. L., Radostice, Režný Újezd, Semeč, Šířejovice, Skalice, Solany, Staré, Sulejovice, Sutom, Šepetely, Teplá, Třebenice, Třebívlice, Úpohlavy, Velemín, Vchynice, Vlastislav, Vrbčany, Želechovice
	Roudnice n. L. / III	Roudnice n. L., Bechlín, Brzánky, Bříza, Ctiněves, Černěves, Černouček, Dobříň, Dušníky, Horní Beřkovice, Hrobce, Chodouny, Chvalín, Kleneč, Kostomlaty p. Ř., Kozlovce, Krabčice, Kyškovice, Libkovic p. Ř., Libotenice, Lounky, Mnetěš, Nové Dvory, Předonín, Račiněves, Rohatce, Rovné, Straškov - Vodochody, Vědomice, Věsce, Vražkov, Záluží, Židovice
	Štětí / III	Štětí, Stračí, Počeplice, Hněvice, Radouň, Chcebus, Brocno, Veselá, Újezd, Čakovice, Hoštka, Polepy, Drahobuz, Snědovice, Vrbice, Vrutice a Račice
	Terezín / IV (pod Litoměřice)	Terezín, Bohušovice n. O., Brňany, Brozany n. O., České Kopisty, Doksany, Dolánky n. O., Hostěnice, Hrdly, Nové Kopisty, Nučnický, Oleško, Počaply, Rochov, Travčice
	Úštěk / IV – (pod OO PČR Litoměřice)	Úštěk, Bílý Kostelec, Brusov, Bukovice, Dolní Chobolice, Dolní Nezly, Dolní Řepčice, Dolní Šebířov, Dolní Vysoké, Držovice, Dubičná, Habřina, Horní Chobolice, Horní Nezly, Horní Řepčice, Horní Vysoké, Hradec, Hradiště, Chotíněves, Jištěrpy, Lhota, Liběšice, Ličnice, Lovečkovice, Lukavice, Lukov, Lukovsko, Mladé, Muckov, Mukařov, Náčkovice, Ostré, Pohorsko, Rašovice, Robeč, Rochov, Soběnice, Srdov, Starý Týn, Tetčiněves, Julčín, Kalovice, Klínky, Knínice, Konojedy, Levín, Levínské Petrovice, Touchořiny, Trnoblany, Třebín, Vědlice, Zelený, Zimov.
Louny	Louny / II	Blšany u Loun, Brloh, Bedřichovice, Cítoliby, Černčice, Černochoy, Dobroměřice, Debeň, Donín, Hříškov, Hvíždalka, Hnojnice, Hořenec, Hřivice, Chlumčany, Charvatce, Chožov, Chraberce, Chrástín, Jablonec, Košice, Kozly, Kystra, Lahovice, Libčevy, Líšňany, Louny, Mnichov, Mnichovský Týnec, Nečichy, Nová Ves, Obora, Orasice, Pátek, Panenský Týnec, Peruc, Počedělice, Radonice, Řisuty, Sinutec, Slavětín, Smolnice, Strádonice, Sulec, Telce, Toužetín, Třtěno, Uherce, Veltěže, Vlčí, Vojnice, Vojničky, Volenice, Vršovice, Vrbno nad Lesy, Všechlapy, Želevice, Želkovice, Žerotín, Židovice
	Kryry / IV (pod Podbořany)	Běsno, Bílenec, Blatno, Březnice, Černčice, Dětaň, Dolní Záhůří, Drahonice, Dvorce, Horní Záhoří, Králov. Údolí, Kryry, Kružík, Ležky, Libkovic, Libyně, Lubenec, Lužec, Malměřice, Mlýnce, Mukoděly, Očíhov, Očíhovec, Petrohrad, Přiběnice, Řepany, Skytaly, Stebno, Strojetic, Struhař, Vesce, Vidhostice, Vítkovice, Vrbčica, Vroutek
	Podbořany / III	Blšany, Brody, Buškovice, Čárka, Dolánky, Hlubany, Chmelištná, Chotěbudice, Chrášťany, Kašice, Kněžice, Krásný Dvůr, Letov, Liběšovice, Malá Černoc, Mory, Nepomyšl, Neprobilice, Němčany, Nová Ves, Oploty, Podb. Rohozec, Podbořany, Pšov, Sífem, Soběchleby, Stachov, Sýrovce, Valov, Vysoké Třebušice, Zlovědice
	Postoloprty / III	Bítozeves, Blažim, Březno, Břvany, Domoušice, Dolejší Hůrky, Drahomysl, Hořany, Hradiště, Hřivice, Jimlín, Kocanda, Konětopy, Lenešice, Levonice, Lipenec, Lipno, Lišany, Malnice, Markvarec, Mince, Mradice, Nehasice, Nečemice, Opočno, Pnětluky, Počerady, Postoloprty, Rvenice, Seletice, Seměnkovice, Senkov, Skupice, Solopysky, Strkovice, Tatinná, Touchovice, Truzenice, Třeskonice, Tuchořice, Velemysleves, Vidovle, Vrbka, Výškov, Zálezly, Zbrašín, Zeměchy
	Žatec / II	Bezděkov, Břežany, Čeradice, Čínov, Deštnice, Dobříčany, Dubčany, Holeděč, Holeděček, Hořetice, Chudeřín, Kličin, Klůček, Lhota, Liběšice, Libočany, Libořice, Líčkov, Měcholupy, Milčevy, Milošice, Nová Hospoda, Nové Sedlo, Přívlačky, Radíčeves, Rybnany, Sádek, Sedčice, Selibice, Staňkovice, Stebník, Stránky, Stroupeč, Trnovany, Tvršice, Veletice, Velichov, Velká Černoc, Větrušice, Záhoří, Zálužice, Žatec, Žabokliky, Želeč, Železná, Žiželice

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Most	Most (II) + Most Zahradní (III)	Most - město, Souš, Rudolice nad Bílinou, Most- Velebudice, Most - Zahradní, Most – Vtelno
	Litvínov (III) + Hamr (III) + pol. st. Nová Ves v Horách a Lom	Litvínov - Horní Ves, Šumná, Loučná, Chudeřín, Dolní Litvínov, Růžodol, Lounice, Mariánské Radčice, Louka u Litvínova, Dlouhá Louka, Libkovic, Lom, Les, Černice, Horní Jiřetín, Hamr, Janov, Křižatky, Jezeří, Český Jiřetín, Fláje, Klíny, Mníšek, Brandov, Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Lesná, Malý Háj
	Meziboří (III) (pod Litvínov)	Meziboří
	Obrnice (III)	Braňany, Kaňkov, Želenice, Liběšice, České Zlatníky, Obrnice, Chanov, Patokryje, Svinčice, Lužice, Sedlec, Vtelno, Dobruče, Korozluky, Skršín, Chrástec, Bedřichův Světec, Bělušice, Odolice, Milá, Bečov, Zaječice, Volevčice, Polerady, Čepirohy, Bylany, Vysoké Březno, Malé Březno, Saběnice, Havraň, Moravěves, Nemilkov, Lišnice, Koporeč, území bývalých obcí: Židovice, Stránce, Kamenná Voda, Skyřice, Slatinice, Vršany
Teplice	Teplice (II) + Trnovany (II) + Prosetice (III)	Statutární město Teplice, část Řetenice, Šanov I, centrum, sídliště Nová Ves, Bílá cesta, obce Újezdeček, Hudcov, část Trnovany, Šanov II, obec Proboštov část Prosetice, část Šanov I, vilová zástavba Valy, obce Kladruby, Bystřany, Rtyně nad Bílinou, Žalany, Bořislav, Žim
	Krupka (III)	Město Krupka, části Bohosudov, Unčín, Vrchoslav, Nová Vrchoslav, Maršov, Dolní Maršov, Nové Modlany, obce Modlany, Srbice, Staré Srbice, Soběchleby, Suché, Dražkov, Kvítkov, Horní Krupka, Fojtovice, Habartice
	Dubí (III)	Město Dubí a jeho části Pozorka, Mstišov, Bystřice, Běhánky, Dražůnky, obce Novosedlice, Cínovec, Přítok
	Duchcov (III)	Město Duchcov, Osek, Hrob, obce Košťany, Háj u Duchova, Oldřichov, Jeníkov, Zabušany, Želénky, Všechlapy, Lahošť, Kamenný Pahorek, Mikulov, Moldava, Nové město v Krušných horách, Dlouhá louka
	Bílina (III)	Město Bílina, obce Hostomice, Hrobčice, Ledvice, Chotějovice, Křemýž, Ohnič, Žichov, Měrunice, Mrzlice, Tvrdín, Razice, Štěpánov, Lukov, Světec, Štrbice, Kostomlaty pod Milešovkou, Bžany, Lhenice, Lbín, Lysec, Bukovice, Hlince, Přemyslov, Chouč, Kučlín, Mukov, Úpoř, Dolánky, Hradiště, Mošnov, Pytlíkov
Ústí nad Labem	Chlumec (IV)	Chabařovice, Chlumec, Hrbovice, Roudníky, Přestanov, Stradov, Žandov, Varvažov, Telnice, Liboňov, Větrov, Zadní Telnice, Adolfov, areál fa Chabařovické strojírny, čerpací stanice Ono, areál fa Egres, areál bývalého Dolu 5. květen
	Libouchec (IV)	Libouchec, Čermná, Mnichov, Arnultovice, Velké Chvojno, Malé Chvojno a Luční Chvojno, Žďár, Žďárek, Knínice, Petrovice, Nakléřov - Panenská, Krásný Les, Tisá, Rájec, Ostrov, Antonínov, Libov, Lipová a Arnultovice
	Velké Březno (IV)	Velké Březno, Valtířov, Malé Březno, Leština, Zubnice, Týniště, Doubravice, Homole u Panny, Háslice, Nová Ves u Pláně, Bláhov, Dolní Lhota, Sulečice, Rýdeč, Řetouň, Proboštov, Tašov, Čeřeniště, Malečov, Němčí, Březí, Horní Zálezly, Byňov, Liškov, Lhota pod Pannou
	ÚL-Trmice (III)	Trmice včetně Újezdu a Koštova, Řehlovice a místní části Stadice, Brožánky, Habří, Radejčín, Dubice a Moravany, Stebno s místními částmi Suchou, Podlešínem, Milbohovem a Chvalovem, Habrovany, část obvodu Ústí n. L.-město, Předlice a Hostovice až téměř k Větruš
	ÚL-Neštěmice (III)	sídlíště Skalka, Výšina a obec Ryjice vč. chaťových osad, sídliště Mojžíř, Zadní Mojžíř, Neštěmice, obec Neštěmice až po skálu na počátku ulice Opletalova u Krásného Března, obce Povrly, Ryjice, Blansko, Dolní Mirkov, Český Bukov, Lužec, Lysá, Mašovice, Maškovice, Mirkov, Roztoky, Slavošov, Šachov, Radešín a Sovolusky
	ÚL.-město (II)	Ústí nad Labem - město + Dolní Zálezly, Vaňov, Ústí n. L. - severní Terasa + Chudrov, Chudrovec, Radešín, Sovolusky, Žežice, Mlýniště, Libov, Lipová, Neznabohy
	ÚL-Střekov (III)	Ústí nad Labem - Střekov, Olšinky, Svádov, Olešnice, Budov, Nová Ves, Sedlo, Kojetice, Sebužín, Církvice, Tašov
	ÚL-Všebořice/III	Skorotice, Božtěšice, Strážky, Habrovce, Bánov, Podhoří, Český Újezd, Střížovice
	ÚL-Krásné Bř./III	městská část Krásné Březno